بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

ئافغانىستان ۋە ئافغان جىھادى

2-باب 1-بۆلۈم

ئۇنتۇلماس قىسسە

ئوۋ يۇتىنىڭ تاغاۋ سۆڭىكىنى ئاغرىتماستىن

تىشىپ ئۆتىدۇ ؛ بىزگە لەۋكەرلىك مۇھەممەد ياسىن ، خۇشلىك كۆلانجار مۇنداق سۆزلەپ بەردى ؛   ماڭا لەۋكەردە ئوۋ تېگىپ يۇتۇمنىڭ سۆڭىكىنى تېشىپ ئۆتۈپ كەتتى ، مەن ھېچقانداق ئاغرىقنى ھىس قىلمىدىم . ھەمدە مەن دۈبەندى دىن ئىككى كۈن يول مېڭىپ تەرمەنجىلغا يېتىپ كەلگۈچە ھېچ قانداق ئاغرىق ھىس قىلمىدىم .

قار ئۆستىدىكى بىر خالتا گۆش ؛

ئۆيەنە بىزگە مۇنداق سۆزلەپ بەردى ؛ بىز دۈبەندى دىكى بىر جىلغىغا چۈشكەن ئىدۇق ، بۇجىلغىدا ئادەم يوق ئىدى . ئاندىن بىز ھەبداد قا يېتىپ كەلدۇق ، ئۆيەردىكى ئادەملەردىن تاماق (ياكى يېمەكلىك)تەلەپ قىلغان ئىدۇق ، ھېچكىم بەرگىلى ئۇنىمىدى . ئۇلار بىزنى مالايىسيالىق دەپ گۇمان قىلىپ قالغان ئىدى . بىز ئاچ قالغان ئىدۇق ، بىزدە قۇرال كۈچى ئارقىلىق تاماق تېپىش ئىمكانىيىتىبار ئىدى . چۈنكى بىز ئون ئۈچ مۇجاھىد ئىدۇق ، لېكىن بىزنى كۆڭلى ياخشى ئەمەس ،مۇسۇلمانلارنىڭ ئۆيىدىن تاماق ئېلىپ يېيىش مەسلىسى قىيناپ قويىدى . بىز تۆت يېرىم سائەت يول ماڭدۇق ، بىز ئاچ قالغىلى ئىككى كېچە كۈندۈز بولغان ئىدى ، بىز قارئۆستىدە كېتىۋاتقان ۋاقىتتا ، قار ئۆستىدە ھازىر تاشلاپ قويۇلغاندەك تۇرغان گۆش قاچىلانغان بىر يېشىل خالتىنىڭ تۇرغانلىقىنى كۆردۇق ، بىراق بۇ ئەتراپتا ھېچقانداق ئادەم ياكى ھايۋاننىڭ ئىزى يوق ئىدى . بىز (ئون كىلو گىرام

ئەتىراپىدا)گۆشنى پۇشۇرۇپ يەدۇق ، ئۇنىڭدىن كېيىن بىزگە دۈشمەننىڭ يەتتە ئەسكىرى تەسلىم بولدى، بۇلارغىمۇ شۇگۆشتىن بەردۇق . بىز بەركىياغا يېتىپ باردۇق . بىز بۇيەردىن ئۇتتۇش ۋاقتىدا بۇگۆشتىن ھەممىمىز يەنە بىر قېتىم ئۇزۇقلاندۇق (20 ئادەم) . مەن ئۇيۇمگە يېتىپ بېرىپ بۇ يەردە ئائىلەمدىكىلەر ئولتۇراقلاشقان بولۇپ، ئۇلارنىڭ سانى (41 ئادەم)ئىدى . بىز بۇيەردە ئۈچ كۈن تۇختاپ قېلىپ ، بۇ گۆشتىن ھەممىمىز ئۇزۇقلاندۇق (43 ئادەم)ئەلۋەتتە يولدا بىز(30 نەچچە)ئادەم ئۇزۇقلاندۇق، بۇۋەقە 1985 –يىلى1-ئايدا بولغان ئىدى .

يىگىرمە مۇجاھىد بىلەن بىرگەمىڭچە مۇساپىر

ئادەم ئۇرۇش قىلدۇ ؛ جاجى دىكى مۇھەممەد سەفەر ماكا مۇنداق سۆزلەپ بەردى ؛ بىز دۈشمەن بىلەن ئۇرۇش قىلدۇق ، بىزنىڭ سانىمىز يىگىرمە ئەتىراپىدا ئىدى . دۈشمەنلەر ئىنتايىن كۆپ بولۇپ ، بىز ئۇرۇش قىلىۋاتقاندا بىز تەرەپتە مىڭچە ئادەمنىڭ بىز بىلەن دۈشمەنلەرگە قارشى ئۇرۇش قىلىۋاتقانلىقىنى كۆردۇق . ئۇرۇش تۈگىگەندىن كېيىن بىز ئۇلارنى يوقۇتۇپ قويدۇق ، ئۇلارنى تاپالمىدۇق .

نەسەپ ئۈستىدىكى ئەقىدە؛

كابولدىكى ئوفىستىر ھەشمەتۇللا بىزگە مۇنداق سۆزلەپ بەردى؛بىز ھىجرىيە1405-يىلى رامزاننىڭ 15-كۈنى (مىلادىيە 1985-يىلى5-6-ئاي ئەتىراپىدا)مەزكۇر قوماندانى ھەزرەت شۇكرى بىلەن

جاجى دە بولغان ئىدۇق .ئۇ مۇنداق دەپ بەردى؛كابۇلنىڭ سىيلو دىگەن يېرىدە ئىسمىز زەپەر شاھ دەپ ئاتىلىدىغان بىر ئوفىستىر بۇلۇپ،ئۇ ئىلگىرى ھۆكۈمەتكە خىزمەت قىلاتتى .بىز ئۇنى ئۆلتۈرۈش ئۈچۈن بارغان ئىدۇق،ئۇ بىزگە ئۆزىنى تۇتقۇزمىدى .ئاندىن بىز ھاياتلىق مەسجىدىگە بېرىپ ياردەم بېرىشنى تەلەپ قىلدۇق،كىيىن كىشلەر بىزگە ئازراق نەرسە بەرگەندىن كىيىن بۇ مەبلەغ يەتمەيدۇ دىدۇق ،ئاندىن ھېلىقى ئوفىستىرنىڭ ئۆيىنى تېپىپ بولغىچە كىشلەرنىڭ ئىشكلىرىنى بىر-بىرلەپ قېقىپ چىقتۇق،بىز يېتىپ كەلگەندە ئۇ ئۇخلاپ قالغان ئىكەن.ئۇنى ئۆزىنىڭ ئالتە ئاتار تاپانچىسى بىلەن ئۇردۇق. ئاندىن ئۇنى بىز بىلەن بىرگە مېڭىشقا بۇيرۇپ مەسجىتكە ئېلىپ كىلىپ ئادەملەرگە ؛-سىلەرنىڭ بىرىڭلار ئۇنىڭ مۇسۇلمان ئىكەنلىكىگە گۇۋاھ بۇلالامسىلەر؟دەپ سورىدۇق .ئۇنىڭغا ھېچكىم گۇۋاھ بەرمىدى.ئاندىن كىيىن بىز ئۇنىڭ بىر تۇغقىنىنىڭ يېنىغا كىلىپ ئۇنىڭدىن گۇۋاھلىق بېرىشنى سورىغان ئىدۇق،ئۇ؛ ئەگەر سىلەر ئۇنى ھايات قالدۇرساڭلار سىلەر مۇسۇلمان ئەمەس-دىدى.شۇنىڭ بىلەن ئۇنى ئۆلتۈرۈپ كىمكى ئۇنىڭ جەسىدىنى يەتتە كۈنگىچە كۆتۈرۈپ ماڭىدىكەن ئۇنىڭ تەقدىرى ئۇنىڭ بىلەن ئوخشاش،دىگەن ئېلاننى چىقاردۇق .ئۇنىڭ جەسىدى كابۇل كوچىلىرىدا يەتتە كۈن تاشلىنىپ قالدى .

ئاق كىيىملىك ھەمراھلار؛

كابۇلدىكى قوماندان مۇھەممەد ئۆمەر ئۇ جاجى مەركىزى قوماندانلىقىنىڭ باشلىقى مۇھەممەد سىدىق شۈكرىنىڭ تاغىسىنىڭ ئوغلى

بولۇپ ناھايىتى تەقۋادار ئادەم ئۇ داۋاملىق ئادەملەرگە يېقىملىق كۆرۈندۇ.ئۇ بىزگە سۆزلەپ بىرىپ مۇنداق دىدى؛بىز 60-50 چە مۇجاھىد بولۇپ دۈشمەنلەرنىڭ ھەركەتچان قوراللىق لاگىرىغا ھۇجۇم قىلدۇق.بىز ئۇلارنى ئۆلتۈرۈپ بولۇپ قايتىپ كەلگەندىن كىيىن ھۆكۈمەتنىڭ تەسلىم بولغان ئەسكەرلىرى بىزنىڭ يېنىمىزغا كىلىپ ،ئۇلار؛-سىلەرنىڭ ئاق كىيىم كىيگەن ھەمرايىڭلار قەيەردە ؟بىز ئۇلارغا ئۆزىمىز تەسلىم بولۇپ كەلدۇق دىدى.

ئوق ئېتىلماستىن (تەگمەستىن)بەشيۈز روس ئۆلدى؛

قوماندان مۇھەممەد ئۆمەر بىزگە بەتتاختىكى ئۇرۇش ئەملىيەتلىرىدىن سۆزلەپ بىرىپ مۇنداق دىدى؛ بىز ھۆكۈمەتكە ئۈچ تەرەپتىن ھۇجۇم قىلدۇق ،ئىككى تەرەپ بىلەن قارشىلاشتۇق،بىز ئۈچىنچى تەرەپ بىلەن ئۇرۇشقا كىرىشمىدۇق .بۇ تەرەپ كۈچلۈك ئىدى .چۈنكى بىز ئۇلارغا بىر پاي ئوق ئاتماستىن ئۇلاردىن روسلاردىن بەشيۈز ئەسكەر ئۆلگەن ئىدى.

ھىچقانداق ئادەم «الله»نىڭ ئىزنىسىز ئۆلمەيدۇ؛

جاجى مەركىزىنىڭ قوماندانى مۇھەممەد سىدىق شۈكرىنىڭ بىر تۇققىنى غەۋسۇللاھ بىزگە مۇنداق سۆزلەپ بەردى؛-ھۆكۈمەت 30 نەپەر

مۇجاھىدنى ئۇتتۇرۇپ مىللەتنىڭ نەيزىسى بىلەن ئۇلارنىڭ يۈزنەچچە يېرىگە سانجىپ بۇلۇپ دەردى چىقماي ئۇلارنى باغلاپ تاغ ئۈستىدىن دومىلىتىۋەتكەن بولسىمۇ ئىككى كۈندىن كىيىن مۇجاھىدلار ئۇلارنىڭ چۈشۈپ كەتكەن يېرىگە بېرىپ ئۇلارنى پىشاۋۇرغا ئاپىرىپ داۋالاتقۇزدى ئۇلار ھازىر ئىككىنچى قېتىم يەنە جىھاد يولىغا ئاتلاندى.

سەككىز كۈن قار ئاستىدا قالغان تىرىك

بالا؛

شۈكرىنىڭ يېقىنلىرىدىن بولغان كابوللۇق سەھەرە جەل مۇنداق سۆزلەپ بەردى .بىر ئائىلە ئۆزىنىڭ دىنى بىلەن رۇسلاردىن قېچىپ ھىجرەت قىلغان ئىدى.ئۇلار ئاق تاغ چوققىلىرىغا كەلگەندە يول يېرىلىپ كېتىپ نەنجاردىن ھىجرەت قىلغان ئىدى.قارنىڭ قېلىنلىقى بىر مېتىردىن بىر قانچە مېتىرغىچە كىلەتتى.بۇ ئائىلە ئۆزىنىڭ سەككىز ياشلىق بالىسىنى قاردا تاشلاپ قويۇشقا مەجبۇر بۇلدۇ .كىيىن ئۇلار بىرتوپ مۇجاھىدلارنىڭ يېنىغا كىلىپ بالىمىزنى بىر ئورۇندا تاشلاپ قويۇپ كەلدۇق ئەكىلىپ بەرسەڭلار دەپ قىلساق دىدى.سەھەرە جەل مۇنداق دەيدۇ؛بىز سەككىز كۈندىن كىيىن ئۇ يەرگە بېرىپ ئۇنىڭ قار ئاستىدا تىرىك ئىكەنلىگىنى بىلدۇق.

يەقەتلا جاسۇس ئۆلدى؛

بەغماندىكى قوماندان جەفەر (ئۇنىڭ قولىدا500 مۇجاھىد بار)بىز ئۇنىڭدىن سۆزلەپ بېرىشنى تەلەپ قىلغاندا ئۇ قەسەم قىلىپ تۇرۇپ مۇنداق

دىدى؛-مەن بەش مۇجاھىد بىلەن بىرگە ئىدىم. ئۇلاردىن ئۇچى كېسەل بولۇپ قېلىپ بىز ئىككەيلەن قالدۇق،ئاندىن بىز مۇمەندە كەنتىگە كىردۇق.بىزگە سەكسەن ئادەم قوشۇلدى،بىز ھۆكۈمەت بىلەن ئۇرۇش قىلىشقا كىرىشتۇق .بىزدىن پەقەت بىرلا ئادەم ئۆلدى.بىز ئۇنى دەپنە قىلماقچى بولغاندا ئۇنىڭ يانچۇقىنى ئاختۇرغان ئىدۇق،بىز ئۇنىڭ ھۆكۈمەت بەرگەن جاسۇسلۇق سالاھىيەت گۇۋاھنامىسنى تېپىۋالدۇق،ئىككىنچى كۈنى بىز ئەسىرگە ئالغان دۆلەتنىڭ ئەسكەرلىرىنىڭ بەزىسى؛تۈنۈگۈن ئۆلتۈرۈلگىنى سىلەرنىڭ كېلىدىغانلىقىڭلارنى بىزگە خەۋەر قىلغان جاسۇس، دىدى.

كومۇنىستلاردىن ئىككى يۈزى ئۆلتۈرۈلدى ،بىزدىن بىرمۇ ئادەم چىقىم بولمىدى؛

جەئفەر قەسەم قىلىپ تۇرۇپ ماڭا مۇنداق دىدى؛-مەن ئەللىك مۇجاھىد بىلەن كابۇلنىڭ خەرت دىگەن يىرىدىن بەغمانغا باردۇق، بىز بىرنەچچە ئەمەلى جەڭنى قىلدۇق، ئۇنىڭدىن كىيىن كابۇلغا قايتىپ كەلدۇق ۋە ئۈچ قېتىم ئەمەلى جەڭلەرنى قىلدۇق .ئاندىن كىيىن بىز كابولدىن چىكىنىپ چىقتۇق.بىز كابۇلنىڭ سىرتىغا چىكىنىپ چىقىۋاتقاندا ئىشەك ئۈستىدە تۇرۇپ كۆكتات سېتىۋاتقان بىر ئادەم بىلەن ئۇچرىشىپ قالدۇق،ئۇ بىزگە ھۆكۈمەت قوشۇنلىرىنىڭ كېلىۋاتقانلىقىنى خەۋەر قىلدى .بىراق بىز ئۇنىڭغا پەرۋا قىلمىدۇق، چۈنكى بىز ھېرىپ قالغان ئىدۇق ۋاخ ئۇخلىدۇق. ئۇشتۇمتۇت يۈشۈرنۈپ ياتقان ئۈچ يۈز تانكا بىرونۇيك ماشىنا ئوتتۇز تەك ئۇچار بومباردىمانچى ئايروپىلان ھۇجۇم قىلدى.شۇنىڭ بىلەن ئۇرۇش

دۈشمەن بىلەن بىزنىڭ ئارىمىزدا راسا ئەۋجىگە چىقتى.ئۇرۇش بولسا قوغدانغۇدەك جاي يوق.تەبىئى قوغدۇنۇش شارائىتى بولمىغان ئەھۋال ئاستىدا ئېلىپ بېرىلدى.بىز ئاشكارە،ئۇچۇق تۈپلىكتە ئىدۇق،ئايرۇپىلانلار يېتىپ كېلىپ بىزگە بومبا تاشلىغىلى تۇردى،ئايرۇپىلانلاردىن تاشلانغان بومبىلار كۆز ئالدىمىزدا تاش بولدى يەنى تاشقا پارچىلىناتتى،لېكىن بىزگە ھېچقانداق زىيان يەتكۆزمەيتتى.مەن يارادار بولغاندا بىز قايتتۇق.نەتىجىدە كومىنىستلاردىن ئىككى يۈز ئادەم ئۆلدى.مۇجاھىدلاردىن مەندىن باشقا ھېچكىم يارادار بولمىدى.

زەھەرلىك گاز تەسىرنى يوقۇتۇش ئۈچۈن يامغۇر ياغدى؛

شەيخ سەييافنىڭ قوغدۇغۇچىسى پىدائى مۇھەممەد ئىبنى داۋۇد شاھ بەغماندا مۇنداق سۆزلەپ بەردى ؛بىز تۆت مۇجاھىد ئىدۇق،بىزگە بىرەر يۈزچە تانكا،ئالتە ئايرۇپىلان ھۇجۇم قىلدى (ھۆكۈمەت بەغماندا **300** مىڭ مۇجاھىد بارەدەپ قارايدۇ) ئەمىلىيەتتە بەغمان ۋىلايىتىدە ئاتمىشتىن ئارتۇق مۇجاھىد يوق ئىدى.ئايرۇپىلان بىزنىڭ ئالدىمىزدا پەسلەپ قونغان ئىدى،بىز تەسلىم بولغىلى كەلگەن ئوخشايدۇ دەپ گۇمانلىنىپ قايتتۇق.تۇيۇقسىز بىزگە تانكا ئوت ئاچتى،ئايرۇپىلان زەھەرلىك گاز چاچتى،بىز ھەممىمىز ھوشسىزدىن كەتتۇق. شۇھامان يامغۇر ياققىلى تۇردى،بىراق ئاسماندا

بۇلۇت يوق ئىدى .يامغۇر يېغىپ،شامال چىقىپ زەھەرلىك گازنىڭ تەسىرىنى يوق قىلدى،شۇنىڭ بىلەن بىز ھوشىمىزغا كەلدۇق.تانكىلار كەتتى،يامغۇر توختىدى.بىزدىن ۋە بىزگە ياردەم بەرگىلى كەلگەن مۇجاھىت قېرىنداشلاردىن ئون ئىككى مۇجاھىد شەھىد بولدى.ئاتمىش كوممۇنىست ئۆلتۈرۈلدى.

مۇجاھىدلارنىڭ سانى كۆپىيىۋاتىدۇ ؛

بەغمانلىق(يەتمىش ياشلار دىدىكى)ئابدۇلقادىر ماڭا مۇنداق سۆزلەپ بەردى؛بىزدىن 71
مۇجاھىد ئىدۇق،جەڭگە كىرگەن ۋاقىتتا بىزنىڭ سانىمىز سەكسەنگە يەتتى.ئۇ غلۇم مۇھىببۇلا قورىقتى ئۇقوماندان ئىدى.ئۇلار بىزنىڭ ئارىمىزغا كىرگەندە مە »قا تەۋەككۇل قىل، دىدىم. دۈشمەن بىلەن بىرگە تۆت   ن ئۇنىڭغا «الله يۈز تانكا ۋە بىرونىۋىك   ماشىنىلار بار بولۇپ،كاپىرلارنىڭ سانى سەككىزمى ڭ ئەتراپىدا ئىدى.بىزبىلەن يەنە
بىرگە باشقا سەپلەرمۇ ئۇرۇشقا قاتناشتى،بىزدۈشمەن ئۈستىدىن غەلبە قىلدۇ ق.   ئۇرۇشتىن كېيىن بىز ئون يەتتەيلەن ساق - سالامەت قايتتۇق.
دۈشمەنلەردىن 1200 نەچچە ئادەم ئۆلتۈرۈلدى.مۇجاھىتلاردىن يەقەتلا ئ الته ئادەم شەھىد بولدى.

كازىم ئۆزىنىڭ شەھىد بولىدىغانلىقىنى خەۋەر قىلدى

شەيخ ئابدۇلقادىر ماڭا مۇنداق سۆزلەپ بەردى؛ كازىم يېنىمىزغا

كىلىپ،مۇبىلىك دەرەختىن بىر نەچچە تال مىۋە يىدى.ئاندىن ئۇ مۇنداق دىدى؛بۇھاياتىمدا مەن يىگەن ئەڭ ئاخىرقى مىۋە، چۈنكى مەن بۈگۈن شەھىد بولىمەن،دىدى-دە،بىر ئازدىن كىيىن شەھىد بولۇپ كەتتى.

ئىنىستوتنىڭ 2600 ئوقۇغۇچىسىنىڭ ھەممىسى ئۆلتۈرۈلدى؛

كومونىستلار ۋە ئۇلارنىڭ ھەربى مەكتۇپدىكى 2600 ئوقۇغۇچىنىڭ ھەممىسى بىرلىكتە ھۇجۇم قىلدى.مۇجاھىدلار ئۇلارنىڭ بىر قىسمىنى ئۆلتۈردى،بىر قىسمىنى ئەسىر ئالدى ۋە ئۇلارنى ئۆلتۈرۋەتتى.دۈشمەنلەر بىلەن بىرگە مىڭچە تانكا،بىرونىۋىك ماشىنا بار بولۇپ ئۇلارنىڭ سانى يىگىرمە نەچچە مىڭ ئىدى.مۇجاھىدلاردىن 23 مۇجاھىد شەھىد بولدى.

مۇتەئۇللا؛

يىگىرمە يەتتە ياشلىق بۇ يىگىت(بىر گورۇپ مۇجاھىدلارنىڭ قوماندانى ئىدى)،ئۇ يىگىرمە يىشىدا تەراقىدا جىھادنى باشلىغان بولۇپ،ئۈچ تانكىنى كۆيدۈرۋەتتى،سەكسەن كومۇنىستنى ئۆلتۈردى .

شەھىدنىڭ بىر تال چېچى ئۈسۋاتىدۇ؛

مەن مۇتەئۇللا بىلەن شەھىدنىڭ ساقلىدىن ئالغان بىر تال ساقالنى كۆردۈم،ئۇ ئەسلىدە قارا ئىكەن. ئۇ بىرتال ساقال ساقلىنىپ قالغان بولۇپ قاردىن ئاقئا ئۆزگۈرۈپتۇ.ئىنتايىن ئەجەبلىنەرلىك بولغىنى،ئۇ ئۈسۈپ ئۆزراپ قاپتۇ.ئۇ مۇتەئۇللانىڭ يانچۇقىدا ساقلىنىپ تۇردۇ.

ئۆسمۈر قىز؛«ئاكام بۇ يەرگە كۆمۈلۈپ قالغان» دەيدۇ؛

مۇتىئۇللا ماگا تۇققۇز ياشلاردىكى ئوغۇل بالا توغرۇلۇق سۆزلەپ بەردى.ئۇ ئوغۇل بالا ئايرۇپىلاننىڭ بومباردىمان قىلىشى سەۋەبىدىن يەر ئاستىغا كۆمۈلۈپ قالغان ئىكەن.يەتتە كۈندىن كېيىن ئۇنىڭ سەككىز ياشتىكى سىڭلىسى ئۇ جايغا يېقىن بىر يەردە ئويناۋېتىپ؛«بۇ يەردە ئاكام بار،مەن ئۇنىڭ بۇ يەردە ئىكەنلىكىنى ھىس قىلىۋاتىمەن» دەپ تۇرۇۋالدۇ.شۇنىڭ بىلەن بىز ئۇ يەرنى كولىغان ئىدۇق،ئۇ ئوغۇل بالىنى راستىنلا شۇ يەردىن تاپتۇق.بىراق ئۇنىڭ سىڭلىسى ئىلگىرى ئاكىسىنىڭ قەيەردە ئىكەنلىكىنى بىلمەيتتى.

ئۆسمۈر بالا تانكىغا مىنا كۆمدۇ؛

ئەسكەر باشلىقى نۇرۇللا ماگا مۇنداق بىر ۋەقەنى سۆزلەپ بەردى؛تۇققۇز-ئون ياشلاردىكى ئىشەنچىلىك ئۆسمۈر تانكىغا مىنا كۆمۈۋاتقاندا،تۇيۇقسىز تانكا كېلىپ قالدۇ.ئاندىن تانكىدىكى ئەسكەر؛سەن بۇيەردە نىمە قىلىۋاتىسەن دەپ سورايدۇ .ئۇ؛ مەن بۇيەردە قوي بېقىۋاتىمەن،دەپ جاۋاپ بىرىدۇ.ئۇلار؛ سەن بېقىۋاتقان قوي قەيەردە ؟دەپ سورايدۇ.ئاندىن بالا؛دۇدۇقلاپ قالىدۇ . بۇنىڭدىن ئۇلار گۇمانلىنىپ، بالىنى تۇتۇپ تانكىدا ئېلىپ ماڭىدۇ .تانكا مىنا كۆمگەن جايغا يېقىنلىشىپ كەلگەندە بالا «الله اكبر»دەپ توۋلايدۇ. ئاشۇ ھامان مىنا يارىلىپ ، تانكىنى ئۇچۇرۇۋىتىدۇ . بالا ساق-سالامەت يىراققا

تاشلىنىدۇ ،ئۇنىڭ بىلەن بىللە بولغان تانكىدىكى كىشىلەر كۆيۈپ كېتىدۇ؛

الله ئۈچۈن قۇربانلىق قىلىندۇ،زەيكوك سۆلھى تۈزىدۇ؛

ماگا پەنجەشىر ۋىلايىتىدىكى قۇتبىددىن مۇنداق سۆزلەپ بەردى؛بىر قېتىم زەيكوك (رۇسلارنىڭ خومانداني)بەنجەشىردە بىزنىڭ پېنىمىزغا كېلىپ چۈشتى.بۇئىنتايىن خەتەرلىك ئىش ئىدى.چۈنكى ئۇ دائىملىق ئاۋئاتىسىيە ئۈچقۇچلىرى تۈرىدىغان جاي بولاتتى.شۇنىڭ بىلەن ئورنىمىزدىن تۇرۇپ ،قۇربانلىق قىلدۇق ،شۇنىڭدىن كېيىن زەيكوك سۆلھى تۈزدى.

ئوق چىدىرلارنى كۆيدۈرۈپ ،كۆل قىلىۋەتىدۇ،بىراق مۇجاهىدلارغا ھېچقانداق زىيان يەتكۈزمەيدۇ ؛

بەكتىيانىڭ جەۋەردىكى ئوفىتسىر ئۆمەرخان ماگا مۇنداق دەپ بەردى؛جەۋەردىكى بىر چىدىرغا راكىتا ئوقى كېلىپ چۈشتى ،ئۇ چىدىردىكى بارلىق نەرسىلەرنى كۆيدۈرۋەتتى،بىراق مۇجاهىدلارغا ھېچ قانداق زىيان-زەخمەت يەتمىدى.بۇ ۋەقە ھىجرىيە **1405**-يىلى شەۋۋال ئېيىنىڭ **23**-كۈنى (يەنى مىلادى **1985**-يىلى**6-7**-ئايلارغا توغرا كېلىدۇ) بولغان ئىدى.

ياردار بولغۇچى تۈلۈن ئايدەك چىرايلىق بولۇپ كەتتى؛

ئوفىتسىر ئۆمەرخان ماڭا مۇندال سۆزلەپ بەردى؛مىلادى *1985*-يىلى *11*-ئاينىڭ*7*- كۈنى (ھىجرىيە *1405*-يىلى شەۋۋالنىڭ *24*-كۈنى) پەيشەنبە بىزدىن *26* مۇجاھىد ياراندى.ئۇلارنىڭ بەزىسىگە ئوق تەككەن ،بەزىلىرىگە بومبا تەككەن ئىدى. ئۆمەرخان قەسسەم قىلىپ ئېيتىدۇ؛مەن ئۇلارغا قارىغان ئىدىم،ئۇلارنىڭ جامالى ئون تۆتكۈنلۈك تۈلۈن ئايغا ئوخشاش نۇرانە بولۇپ كەتكەن ئىدى.ئۇلارنىڭ ھېچقايىسى يول ئارلىقدا ئاغرىق ئازابىدىن ۋايجان دىمىدى،شىكايەت قىلمىدى .

توپ ئوقىنىڭ ئاساسى قىسمى ھاۋادا پارتىلدى؛

ئۆمەرخان ماڭا مۇنداق سۆزلەپ بەردى؛توپ ئوقىنىڭ ئاساسى قىسمى ھاۋادا پارتىلدى، ئۇنىڭدىن ئەللىك توپ ئوقى زەيكوكقا چۈشتى .ئۇنىڭدىن بىرەسىمۇ پارتىلمىدى؛

مۇھەممەد شۇئەيىپ ماڭا مۇنداق دەپ بەردى؛

بىز لەۋكەردە ئىدۇق،ئۇيەردە بىر قىسىم جەڭ قىلدۇق.بىر قېتىملىق جەڭنى قىلىپ بولغاندىن كېيىن دوسلارنىڭ بىرەسىنىڭ ئۆيىگە يۇشۇرنۇش ئۈچۈن

قايىتتۇق.ئاندىن نۇرغۇنلىغان ئىشكلەرنى قاقتۇق، ئىشىك ئېچىلمىدى.ئاندىن بىز «الله »قا دۇئا قىلدۇق.ئۇنىڭدىن كىيىن ئىشىكنى قاقتۇق،پەقەتلا مۇشۇ ئىشكلا ئېچىلدى.

سۇ چايغا ئۆزگىرىپ قالدۇ؛

زىيارەت ۋاقتىدا مۇجاھىدلاردىن بىرى ماڭا مۇنداق سۆزلەپ بەردى؛رامزان كۈنلىرىنىڭ بىرىدە بىز ئىپتار قىلىش ئالدىدا چاي دەملىمەكچى بولۇپ ،ساپ سۇنى ئوتقا قويۇپ- قويۇپ خىلى چاي ئىزلەپ تاپالمىدۇق.ئۇنىڭدىن كىيىن بىز قايناق سۇنى ئوتتىن ئالغان ئىدۇق،ئويلىمىغان يەردە قايناق سۇنىڭ تەمى چاي تەمگە رەڭگى چاي رەڭگە ئۆزگىرىپ قالغان ئىدى .(ئەملىيەتتەسۇغا ھېچقانداق كىشى چاي سالمىغان ھەمدە چاي سالغاننىڭ نام-نىشانى يوق ئىدى)بۇيەردە جاالالددىين ھەققانى ھازىر بولغان ئىدى.بۇنى كۆرۈپ ؛بۇ جىھاتنىڭ بەركىتى، دىدى .

مەن شىھىتنىڭ نۇرنى ۋە ئۇنىڭ يۈزىنىڭ چىرايلىق بولۇپ كەتكەنلىكىنى كۆردۈم ؛

مەن بەكتىيانىڭ جەۋەر چىگراسىدا جاالالددىين ھەققانى بىلەن ئۇلاقتا مىنىپ كىتىۋتىپ بىر شىھىتنى كۆردۈم.مەن بىلەن بىرگە بىر توپ ياشلار بار ئىدى.{مەن شۇكۈنى ئۇنىڭ يۈزىنىڭ ئىنتايىن چىرايلىق بولۇپ كەتكەنلىكىنى كۆردۈم }.بىز بىرئاز ماڭغاندىن كىيىن ياشلار ئۆز- ئارا خۇشىۋاق يۈرىدىكەنلارمۇ؟ دەپ سوراشقىلى تۇردى .ھەقىقەتەنمۇ ئىنتايىن

كۆچلۈك خۇشپۇراق تارقىلىۋاتاتتى،مەن لىجا«بەكتىيا» دە يەردىن بىرتۈپ ئوتنىڭ ئېتىلىپ چىققانلىقىنى كۆردۈم.مەن{ئاخباراتچىلارنىڭ مەسئۇلى}ئابدۇل ئەزىزغا لىجادە كۆرگەن مۆجىزىلەرنى سۆزلەپ بەردىم.ئۇ بۇنى ئاڭلاپ سىز تۈپ ئوقى چىققان بۇكاتەكلەرنى كۆردىڭىزمۇ؟دەپ سورىدى.بىزدىن ھېچكىم يارلانمىدى.پەقەتلا ئارىمىزدا باربولغان فىرانسىيە مۇخبىرى يارلاندى.

بىرپارچە ئوت كومۇنىستلارنىڭ ئۈستىگە چۈشتى؛

ۋەردەكتە شەيخ مەھمۇد ئىبنى مەۋلىۋي سىراجىدىن ماڭا بۇنداق سۆزلەپ بەردى؛ مۇجاھىدلار كېچىدە بىر جايغا تويلىشىپ ئۇلار چوڭ كۆلەملىك تانكىغا قارشى تۇردى.ئۇرۇش باشلانغىلى سەككىزكۈن بولغان ئىدى.بۇكېچىسى ئۇيۇق تەرەپتىن بىرپارچە ئوت چۈشۈپ تانكىلارغا ھۇجۇم قىلدى ھەم ئىنتايىن تېزلا ئەتراپقا تارالدى.

بۇ كېچىسى تانكىلار ئارقىسىدا نۇرغۇنلىغان ئۈزۈلگەن قوللارنى،سۇندۇرۇلغان پۇتلارنى،يەر يۈزىنى قاپلاپ بولغىلى تاسلا قالغان قانلارنى قالدۇرۇپ چېكىنىپ كەتتى،مەن«شەيخ مەۋلۇيغا»؛بۇنىڭغا قانداق قارايسىز؟دەپ سورىغان ئىدىم،ئۇ؛- مەن بۇنىڭغا فىل سۈرىسىدىكى ئابابىل ناملىق قۇش ۋەقەسىگە ئوخشاش قارايمەن، دىدى.مەن بۇمۇناسىۋەت بىلەن بەدرى،ھۇنەيىن غازاتلىرىدا پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام ئاتقان شېغىل تاشلارنى ئاندىن كېيىن مۇشرىكلارنىڭ بىرسى قالماي يوقالغانلىقىنى ئەسلىدىم.

شەھىد ئابدۇلباقى كۆلۈم سىرەيدۇ ۋە كۆزنى

ئاچىدۇ؛

ۋەردەكتە مەۋلىۋي مەھمۇد بىزگە مۇنداق سۆزلەپ بەردى ؛تاغامنىڭ ئوغلى شەھىد بولدى.ئۇلارنى كەنتىمىز«لەۋرا» غا دەپنە قىلىش ئۈچۈن ماڭغاندا مەن ئۇنىڭ شەھىد بولغانلىقىنى ئاڭلاپ،ئۇنىڭ يېنىغا باردىم.مەن يېتىپ بارغاندا مەۋلىۋي مەھمۇد يېتىپ كەلدى،دىۋدى ئابدۇل باقى كۆزىنى ئېچىپ كۈلۈمسىرىدى.

مۇجاھىدلارنىڭ كۆپىنچىسى ئۆزلىرىنىڭ شەھىد بولىدىغانلىقىنى (ئالدىن) خەۋەر قىلدى ؛

شەيخ مەھمۇد ماڭا مۇنداق دەپ بەردى؛شەھىد بولغانلارنىڭ كۆپىنچىسى ماڭا ئۆزىنىڭ بۈگۈن شەھىد بولىدىغانلىقىنى ئېيتىپ قويغان ئىدى .ئۇلارنىڭ سۆزىنى «الله» راستقا چىقاردى .ئۇلاردىن (ئوقۇغۇچى)ئابدۇرەشىت ماڭا مۇنداق دەپ قويغان ئىدى.بۈگۈن بىزنىڭ ئەڭ ئاخىرقى بىرگە ياشايدىغان كۈنىمىز ،دېدى دە ئۈچ سائەتتىن كېيىن شەھىد بولدى.ئىلىم تەلەپ قىلىش سەۋەبى بىلەن ئۇلارنىڭ رولى ئىنتايىن چوڭ بولدى.

راكىتا يارخاننىڭ سەللىسىنى ئېلىپ تاشلايدۇ،بىراق ئۇ يارلانمايدۇ؛

مىلادى *1985*-يىلى *7*-ئاينىڭ *15*-كۈنى(ھىجرىيە *1405*-يىلى

شەۋۋالنىڭ 26-كۈنى) راكىتا ئۇنىڭ سەللىسىگە تېگىپ ئۆتمە-تۆشۈك قىلىۋەتكەنلىكىنى ئاندىن كېيىن بىر نەچچە مېتىر يىراقلىقتا چۈشۈپ پارتىلىغانلىقىنى (يېقىن ئەتراپتا 15 مۇجاھىد بار بولۇپ) ئۇلارنىڭ ھېچقايسىسى يارلانمىدى ....بۇ ۋەقە بەكتىيانىڭ خوسىت، لىجا دىگەن يەرلىرىدە بولغان .

نەرسلەر دۆۋىسى ئارىسىدىن ئىككى كۈندىن كېيىن بىر قىزچاق تىرىك چىقىدۇ؛

مۇھەممەد كەشمىر (ھىراتتىكى شەھىد ۋەزلە ئەھمەد سىپىنىڭ ۋەكىلى)مۇنداق دەپ بەردى؛-ئايروپىلانلار جەۋزارا رايۇنىغا ھۇجۇم قىلىپ بۇ رايۇننى بومباردىمان قىلدى.ئىككى كۈندىن كېيىن مۇجاھىدلار بومباردىمان قىلىنغان نەرسلەر دۆۋىسى ئارىسىدىن بىر قىزچاقنى تىرىك چىقاردى.

بىر قوماندان يىگىرمە بەش كومۇنىستنى ئۆلتۈردى؛

شەمكەنى قوماندانلىرىدىن بىرى بولغان مۇھەممەد زامان ھىجرىيە 1405-يىلى ئۆتۈپ كەتكەن رامزان ئېيىدا كومۇنىستلار بىلەن مۇجاھىدلار ئارىسىدا بولغان ئۇرۇشتا ئۆزى يالغۇز تاغ ئۈستىگە يامىشىپ چىقىدۇ .ئالدىدا يىگىرمە تۆت كومۇنىستنىڭ بارلىقىنى بايقاپ ئۇلارنىڭ ھەممىسىنى يىلىغۇت بىلەن ئېتىپ تاشلايدۇ .بۇنى كۆرگەن كومۇنىستلارنىڭ قوماندانى ئاپتوماتتىن ئۇنىڭغا قارىتىپ ئوت ئاچىدۇ.بىراق ئۇنىڭ ئوقى تۈگەپ بولغان

ئىدى.مۇھەممەد زامان ئۇنىڭغا دەرھال ؛-توختا،ئۇزۇڭنى تونىغىن .....دەپ ۋاقىرايدۇ .بۇ يەردە كوممۇنىست قوماندان ئاپتوماتنى تاشلاپ تەسلىم بولىدۇ .مۇھەممەد زامان تېز سۈرئەتتە ئۇنى تونۇۋالىدۇ.ھەممە مۇجاھىدلار مەركىزىگە ئۇنى ئېلىپ بارماقچى بولىدۇ بىراق كوممۇنىست قوماندان رەت قىلىدۇ .بۇ يەردە مۇھەممەد زاماندىن باشقا ئادەم يوق ئىدى .ئۇ يېگىرمە بەشنى تولۇقلاش ئۈچۈن ئۇ قوماندانىنى ئېتىپ تاشلايدۇ.

چايان ناۋزەۋەرنىڭ قوچىقىدا ئۇخلايدۇ؛

شەمكەنلىك مۇجاھىدلارنىڭ بىرى بولغان ناۋزەۋەرنىڭ قاراۋۇللۇق قىلغان كېچىلىك نۆۋىتىدە (بىر نەچچە ئاي ئىلگىرى نۆۋەتچىلىك ئىككى سائەت بولاتتى)ئۇ قاراۋۇللۇق ۋەزىپىسىنى ئورۇنلاپ بولۇپ ئۆزىنىڭ *(GNIPEELSGAB)* ناملىق كۆرپىسىگە كۆرپىدە ئىسسىق ئۇخلاش ئۈچۈن كىرىۋالغان چايانىنىڭ بارلىقنى سەزمەستىن قايتىپ كىلىپ ئۇز جايىدا ئۇخلايدۇ .ئىككى سائەتتىن كىيىن دۈشمەنلەر مۇقاھىدلارغا ئاتقان توپ ئوقى ئاۋازى بىلەن ئويغۇنۇپ كېتىدۇ. ئاندىن ئۇ ئىككى يوتىنىڭ ئارلىقىدا بىر نەرسىنىڭ بارلىقنى ھىس قىلىپ كۆرپىدىن يوتىنى دەرھال چىقىرىدۇ.بۇ چاغدا قاپ-قارا چوڭ بىر چايان كۆرپىدىن چىقىپ چىدىردىن ھېچقانداق زىيان يەتكۈزمەستىن ئايرىلىدۇ.(ئەسلىدە چايان ئادەمنى چېقىپ بولغۇچە جىددى قوزغۇلۇش بولمىسا ئادەم ئۆلۈپ قالىدۇ) بۇنى كۆرگەن مۇجاھىدلارنىڭ بىرى ئۇنى ئۆلتۈرۈۋەتمەكچى بولىدۇ ،ناۋزەۋەر ئۇنى توسۇپ ؛بولدى قىلغىن ،ئۇنى قويۇپ بەرگىن،ئۇ مۇجاھىدلارنى ياخشى كۆرىدۇ ،دىدى.

قوماندان ئابدۇلۋاھھاب ئۆز ئائىلىسىنى قۇتقۇزدۇ؛

بىزگە فەزەل ھادى تەۋەككۈلى مۇنداق سۆزلەپ بەردى :-روسلار بەدەخشاننىڭ كوف (دەرۋاز) رايونىغا ھۇجۇم قىلدى.مۇجاھىدلار شەھەرنى،ئائىلە،بالا-چاقىلىرىنى قالدۇرۇپ چېكىندى.روسلار شەھەرگە ھۇجۇم قىلىپ كىرىپ قوماندان مەۋلەۋي ئابدۇلۋاھھابنىڭ خوتۇنىنى،ئۈچ بالىسىنى ۋە ئۇنىڭ قېرىنداشلىرىنىڭ خوتۇنىنى تۇتىۋالدۇ.روسلارنىڭ سانى بەش مىڭ بولۇپ ،ئۇلار بىلەن بىرگە ئوتتۇز-قىرىق ئايروپىلان بار ئىدى، تانكا يوق ئىدى.چۈنكى بۇ رايون تاغلىق بولۇپ تانكىلار ماڭالمايتتى.روسلار ئابدۇلۋاھھابنىڭ ئائىلىسىدىكىلەرنى ئەسىر ئېلىپ ئۇلارنى (خاھان ئايرىدىرومىغا) ئېلىپ كەتتى .بۇ ئايرىدورومغا روستەدىن تۆت ئەكەلگەن بولۇپ ئايرىدورۇم ئىچىدە كىنو خانا بار ئىدى . ئۇلارنىڭ ھەممىسى روس بولۇپ ،ئابدۇلۋاھھابنىڭ ئائىلىسىدىكىلەر ئايرىدىرومدا تويىتوغرا بىر ئاي تۇرۇپ قالدى.ئۇنىڭدىن كېيىن ئابدۇلۋاھھاب يۈز نەپەر مۇجاھىد بىلەن ئايرىدىرومغا ھۇجۇم قىلدى .(بۇ كارمىل زامانىدىن ئىككى يىل ئىلگىرى يەنى مىلادى *1983* –يىلدىكى ۋەقە ئىدى)ئاندىن مۇجاھىدلار ئايرىدىرومنى مۇھاسىرىگە ئېلىۋالدى،ئاندىن مەۋلەۋي روس قوماندانلىرىنىڭ ئۆيلىرىگە كىرىپ ئۆيي ئىچىدىكى ئۈچ قوغدىغۇچىنى ئۆلتۈردى، ماللايسىيالىقتىن ئۈچىنى ئۆلتۈردى ،ئاندىن ئائىلىسىدىكىلەرنى قۇتقۇزۇپ ئافغانىستانلىق كومۇنىستلارنىڭ ئاياللىرىنى ئەسىرگە ئېلىپ قايتتى .ئۇلار يولدا بىر ئاز ماڭغاندىن كېيىن

ئابدۇلۋاھابنىڭ ئايالى ئەسىرلەرگە ياخشىلىق قىلدى،چۈنكى ئەسىرگە ئېلىنغان ئاياللار ئۇنىڭغا ياخشىلىق قىلغان ئىدى.

ئابدۇلۋاھاب روسىيەنىڭ ئىچكى قىسمىغا ئىككى قېتىم ئادەم ئەۋەتتى (1)

مۇجاھەددىن ئۆچى ئامۇ دەرياسىدىن ئۆتۈپ ،سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ زېمىنلىرىنىڭ ئىچكى قىسمىلىرىغا مىنا كۆمۈپ ،بىر ماشىنىنى پارتلىتىپ ،ئونسەككىز كومۇنىستنى ئۆلتۈردى .

(2) فەزەل ھادى مۇنداق دەيدۇ؛ مەن ئۇلار بىلەن بىرگە ئىدىم،سوۋېت ئىتتىپاقى رايونىدا ئىككى ماشىنا ئوسۇشۇپ قالدى.ئاندىن ئۇلار ئۆز-ئارا گىرەلىشىپ كەتتى،بىز ئۇلارغا ھۇجۇم قىلىپ ھەممىسىنى ئۆلتۈردۇق.ئۇلارنىڭ سانى ئون تۆت ئىكەن .

شىر زامان شەھىد بولغاندىن كېيىن ئورنىدىن تۇرۇپ ئولتۇردى؛

كەندىردىكى مۇجاھىدلارنىڭ ئاۋۋالقىسى بولغان جەئفەر ماگا قەسەم قىلىپ تۇرۇپ مۇنداق دىدى؛ شىر زامان ئەتىگەن سائەت ئونلاردا شەھىد بولدى.كەچ سائەت بەشلەردە مەن ئۇنى كۆتۈرمەكچى بولۇپ يەردىن ئۈزۈپ ئېلىشقا تەمشەلگەن ئىدىم،ئۇ ئولتۇرغان ھالەتتە ياتتى ،ئۇ دەرھال ئولتۇردى ،ئاندىن مەن ئۇنى كۆتۈردۇم ئۇنىڭ ئىشتايىن يىنىك بولۇپ قالغانلىقىنى ھىس قىلدىم، مەن ئۇنى كۆتۈرۈپ تاغققا چىقتىم .بۇ ھىجرىيە *1405*-يىلى رامزان ئېيىدا ئىدى.(مىلادىيە *1985*-يىلى*7*-ئاي)

دۈشمەن كۆرمەيدۇ؛

ئۇيغۇنلۇق مۇھەممەد خالىد فارۇقى ماڭا مۇنداق سۆزلەپ بەردى ؛-1) مەن داۋۇت كونلىرىدە چۈش ۋاختىدا ئۆيدىن چىقتىم.ئەسلىدە بۇنداق ۋاقىتتا مىنىڭ سىرتقا چىقىش ئادىتىم يوق ئىدى.مەن ئۆيدىن چىقىپ بولۇپ ئون مىنۇتتىن كىيىن ئۆي مۇھاسىرىگە ئېلىندى.ئۇنىڭدىن كىيىن قايتىپ كەلدىم ۋە قوشۇنلار ئارىسىدىن ئۆيگە كىردىم .ئاندىن ئاتا-ئانامنىڭ رۇخسىتىنى ئېلىپ ئۆيدىن چىقتىم .مىنى ھېچكىم كۆرمىدى. 2) شۇنداق ،ساقچى ئىدارىسى ھىكمەتيار بىلەن ئۇنىڭ سۈرىتىنى ئىزدەپ ئاپتۇبۇسنى تەكشۈردى ،بىراق ئۇلار ئۇنى تۇتمىدى،مەن ئۇنىڭ بىلەن بىرگە ئىدىم .3)داۋۇت كونلىرىدە ئۇ يەردە قېرىنداشلار يىغىلىدىغان بىر ئورۇن بار ئىدى.مەن ئۇ جايغا كەلدىم .ئۆينىڭ ئەتراپىنى پايلاقچىلار ئاپلىنىپ يۈرەتتى .مەن چىقتىم ھېچكىم مىنى تۇتمىدى.

راست چۈش؛

مۇھەممەد خالىد فارۇقى ماڭا يەنە مۇنداق دەپ بەردى ؛-كومۇنىستلارنىڭ ھۇجۇم قىلىشتىن ئىلگىرى مەن ئۇنى چۈشۈمدە كۆرمەن .

يارەم مۇجاھىدلارغا چۈشىدۇ؛

بىر ئەرەب يىگىت ماڭا مۇنداق سۆزلەپ بەردى ؛مۇجاھىدلار مەزار شەرىفتە كومۇنىستلارنى مۇھاسىرىگە ئالدى،مۇجاھىدلار بىلەن بىرگە ياش يىگىت ئەسەدۇللا (ئەبۇ ئەسىد) مۇ بار ئىدى.كومۇنىستلار مۇجاھىدلارنىڭ

قورشاۋدا يېمەكلىكلىرى تۈگەپ قالغۇچە قېلىپ قالدى.ۋە كوممۇنىستلارنىڭ باش مەركىزىدىن قۇتقۇزۇشنى تەلەپ قىلدى .شۇنىڭ بىلەن ئايروپىلانلار يېمەكلىك،دورا قاچىلانغان خالتىلارنى ئەكىلىپ پاراشوت بىلەن تاشلىغلى تۇردى .ئايروپىلاندىن تاشلانغان نەرسىلەرنىڭ 88 دانىسى مۇجاھىدلارنىڭ مەركىزىگە چۈشتى.21 دانىسى كوممۇنىستلارنىڭ مەركىزگە چۈشتى.

زەيكوك ئۆرۈشى؛

جەدران قوماندانى مۇھەممەد ھەسەن مۇنداق دەپ بەردى؛(بىز ئۇرۇش قىلىپ) يەتتە كۈندىن كېيىن ئوزۇق-تۈلۈك تۈگەپ كەتتى.دەل شۇ كۈنى ھۆكۈمەت كوممۇنىستلارنى تەمىنلەش ئۈچۈن ئايروپىلان ئەۋەتىپ پاراشوت بىلەن ئۇلارغا ئوزۇق-تۈلۈك تاشلىدى .شامال چىقىپ ئۇنى ئۇچۇرۇپ ئەكىلىپ مۇجاھىدلارغا تاشلاپ بەردى. ھەققانى بۇنى ئۆز كۆزۈم بىلەن كۆردۈم،دەيدۇ.

شەھىد يېتىپ بارغان يەرنىڭ ھەممىسىگە خۇشپۇراق تارقالدى؛

مەن (ئابدۇللا ئىبنى ئەززام) مۇجاھىدلار –شەھىدلەردىن ئالغان، مۇجاھىدلاردىن بىز ئالغان بىر ۋاراق قەغەز بار .بۇ بىر ۋاراق قەغەز ھىجرىيە 1985-يىلى8-ئايدا)شەھىد بولغان بەغمان قوماندانى شەھىد ئابدۇل ۋاھىدنىڭ يانچۇقىدىن چىققان قەغەز ئىدى.ئۇنىڭدىكى خۇشپۇراق ئوچۇق-ئاشكارە تۇرۇۋاتىدۇ.چۈنكى شەھىدنىڭ قېنى ئۇنىڭغا يۇقۇپ قالغان

ئىدى .ئۇ شەھىد بولغاندىن كېيىن بۇ قەغەز مەن بىلەن ئىككى ئايغا يېقىن تۇرغان بولسىمۇ ئۇنىڭ خۇشپۇرىقى يىتىپ كەتمىدى .ئەرەپلەردىن شەھىد بولغان (يەھيا سىنيۇر) نىڭ قېنى يۇقۇپ قالغان بىر كىتاپ بار بۇلۇپ (بۇ كىتاپ مەدىنىلىك ئەبى ھەسەن بىلەن بىرگە بۇلۇپ)ئىككى ئايدىن كۆپرەك ۋاقىتتىمۇ ئۇنىڭ خۇشپۇرىقى يوقاپ كەتمىگەن .ئۇ كىتاپنى پۇراش ئۇچۇن شەھىد ئائىلىسى بىر-بىردىن تالىشىپ ئېلىپ ئۇنى پۇراپ باقماقتا .مۇھەممەد ھەسەن ماڭا يەنە مۇنداق دەپ بەردى ؛جۇمەخان،مۇھەممەد زاھىر،ياسىن شاھ شەھىد بولدى .(ئۇنىڭغا تەككەن ئوقنىڭ پۇرىقى ئىپارغا ئوخشاش،ئۇنى شېرىيىن جەلدىن پىشاۋۇرغا يۆتكىگەن بولسىمۇ پۇرىقى يەنىلا ئىپارغا ئوخشاش.

شەھىدلەرنىڭ جەسىدى ئەتىر پۇرايدۇ .

كاپىرلارنىڭ سېسىپ قىلىۋاتىدۇ؛

ۋەردەكلىك غۇلام مۇھيىدىن ماڭا مۇنداق دەپ بەردى ؛ھىجرىيە*1410*-يىلى رامىزاندا(*1891*-يىلى*6*-ئايدا) مۇجاھىدلاردىن ئۇنى شەھىد بولدى.بۇ ۋاقىت ياز بۇلۇپ ئۇلارنىڭ جەسىدى قۇياش نۇرى ئاستىدا ئۈچ ئايچە تۇرۇپ قالدى.ئۇلارنىڭ جەسىدى ئۆزگۈرۈپ قالماستىن بەلكى ئۇلارنىڭ جەسىدى ئەتىر پۇراۋاتاتتى.

كومۇنىستلارنىڭ جەسىدى پۇراپ قالدۇ؛

غۇلام مۇھەددىن يەنە مۇنداق دەيدۇ؛ كاپىرلار ئۆلتۈرلۈپ بولغۇچە

ئۇلارنىڭ جەسەدىدىن سېسىق پۇراق چىقىدۇ.

نۇبەرجە قەلئەسى ۋە كەرەم ئەلى قەلئەسى قىسسىسى؛

بۇ يەردىكى ۋەرەدەك دىگەن جايغا توققۇز مۇنارلىق نۇبەرجە قەلئەسى جايلاشقان بولۇپ ئۇنىڭدا يىگىرمە ئائىلە بار ئىدى.ئۇلارنى ئايرۇپىلان بومباردىمان قىلدى.بومباردىمان قىلىشقا(مىيج 8)تىپلىق تىك ئۇچار ئايرۇپىلان ۋە باشقا ھۇجۇمچى ئايرۇپىلانلار قاتناشتى .تەخمىنەن ئون يەتتە زەمبىرەك ئوقى چۈشتى .راكىتا،پىلمۇتلار سايراپ كەتكەن بولسىمۇ،ھېچقانداق قىيىنچىلىق بولمايتتى.قەلئەنىڭ بىر مۇنارى ئۆرۈلۈپ چۈشتى،قەلئەدىكى ئۆيلەرنىڭ ھەممىسى ئۆرۈلۈپ چۈشتى،لىكىن كەنتتىكى يۈتى ئازراق سويلىسپ كەتكەن ئايالدىن باشقا ھېچكىم يارالانمىدى.

ئۇلارنىڭ كۆزنى يەردىلىدۇ،ئۇلار كۆرەلمەيدۇ {ئايەت}؛

كابولنىڭ مۇساۋى رايۇنىدىكى ھاجى ئابدۇلقۇددۇس«الله» ئۆز ياناھىدا ساقلىسۇن» ماڭا مۇنداق سۆزلەپ بەردى؛ كومۇنىستلار شەھەرگە ھۇجۇم قىلىپ كىرىپ مىنى تۇتتۇپلىپ،مەندىن سۇئال سورىغىلى تۇردى،ئۇلار مىنى كۆرۈپ مەندىن سالاھىتىم توغرىسىدا سورىدى.مەن ئۇلارغا سالاھىيەت گۇۋاھ نامەمنى بەردىم، ئۇنىڭدا مىنىڭ ئىسمىم ئابدۇلقۇددۇس ئىدى، سالاھىيەت گۇۋاھ نامىنى ئالغۇچى مىنى تونۇپ قالدى.كومۇنىستلارنىڭ سانى

مىڭچە بار ئىدى،ئۇلار كەنت ئاھالىسىنى ئازاپلاپ مەن توغۇرلۇق سوراشقا باشلىدى. ئاندىن ئۇلار؛ بۇ سىلەرنىڭ ئالدىڭلاردىن ئۆتۈپ كەتكۈچى،دىدى.ئابدۇلقۇددۇس مۇنداق دىدى؛ مەن ئاندىن كىيىن ئۇ يەردىن كېتىپ باغچىغا كىرىپ ئۇخلىدىم،ئۇلار باغچىغا كىرىپ،مىنى ھەممە يەردىن ئىزدەپ تاپالماي قايتتى، لىكىن مەن ئۇخلاۋاتقان يەرگە كەلمىدى.

دۈشمەنلەر مۇجاھىدلارنى كۆرەلمەيدۇ؛

ئابدۇلقۇددۇس ماڭا يەنە مۇنداق سۆزلەپ بەردى ؛ئايروپىلانلار زەھەرلىك بومبىلارنى تاشلىدى،بىز ھۇشىمىزدىن كەتتۇق.بىز،مەن،ئوغلۇم ئەسەدۇللاھ (ئەسەدۇللاھ ئالدىمدا ئىدى) بىز سائەت بىردىن ئالتە گىچە ھۇشسىز يېتىپ قالدۇق.بىز روزدار ئىدۇق دۈشمەنلەردە ئىككى يۈزدەك تانكا،ئىككى مىڭدەك قوشۇن بار بولۇپ،ئۇلار بىزنىڭ يېنىمىزغا كىلىپ بىز ئالدىدا تۇرساق ئۇزۇن ئىزدىگەن بولسىمۇ ئۇلار بىزنى تاپالماي قايتىپ كېتىشتى .بىز ھۇشىمىزغا كەلگەندە ئەتراپىمىزدا دۈشمەنلەرنىڭ ئايلىنىپ يۈرگەن ئىزلىرىنى كۆردۇق .

تۈزلەڭلىكتىكى چېدىر تۈيۈقسىز كۆرۈنۈپ،تۈيۈقسىز غايىپ بۇلىدۇ؛

باغچايىدىن سەيىد كەرىم كابولىدىن خوردىن شۈكىرى ماڭا مۇنداق دەپ بەردى؛ بىز ئون بىر مۇجاھىد ئىدۇق.تۈيۈقسىز دۈشمەننىڭ زور قوشۇنى

كىلىپ قالدى ۋە بىزگە زەھەرلىك گاز بومبىلىرىنى تاشلىدى بىزدىن ئالتەيلەن شەھىد بولدى.ئۈچ كۈن ئاچ قالدۇق. بىز ئىنتايىن ھېرىپ كەتتۇق .ئالدىمىزدا بىپايان تۈزلەڭلىك بار ئىدى .بۇ يەردە ھېچكىم يوق ئىدى .بىر ئازدىن كېيىن بىر چېدىرنى ۋە ئۇنىڭ ئىچىدىكى بىر ئايالنى كۆردۇق. ئۇ ئايال بىزگە نان،قېتىق بەردى.ئۇنىڭدىن كېيىن بىز ماڭدۇق .بىردەم ماڭغاندىن كېيىن ئارقىمىزغا قارىغان ئىدۇق ھېلىقى چېدىرنى كۆرمىدۇق. چېدىردىن ھېچقانداق ئەسەر يوق ئىدى .مۇھەممەد كەرىم ماڭا سۆزلەپ بېرىپ مۇنداق دېدى؛بىز كابۇلدا جەڭ قىلىش ئۈچۈن بىر ئۆيگە كىردۇق ،ئاندىن بىز تۇرغان رايۇننى تانكىلار قورشىۋالدى. كومۇنىستلار مىلتىقلىرى بىلەن ئىشىكنى قومۇرغىلى تۇرغان ۋاقىتتا ئىككى ماشىنا ئۇسۇشۇپ قالدى.ئەسكەر شۇنىڭ بىلەن بۇلۇپ قالدى .بىز بۇيەردىن بىمالال چىقىپ كەتتۇق.

ئۈستىگە قۇرئان كەرىم قويۇپ قويۇلغان دەرەخ،،

كابۇللۇق مۇھەممەد زاھىر مۇساۋى ماڭا سۆزلەپ بېرىپ مۇنداق دېدى؛ بىز باغچىدا قۇرئان ئوقۇۋاتاتتۇق،تۇيۇقسىز ئون ئىككى ئايروپىلان كىلىپ باغچىنى بومباردىمان قىلىشقا باشلىدى.بىز دەرھال قۇرئان كەرىمنى بىر دەرەخ ئۈستىگە قويۇپ قويدۇق.بومباردىمان قىلىش ئارلىقىدا دەرەخلەرنىڭ ھەممىسى يىلتىزىدىن قومۇرلۇپ كەتتى .ئەمما ئۈستىدە قۇرئان كەرىم قويۇپ قويۇلغان دەرەخ ھېچ نەرسە بولمىغاندەك تۇردى.

ھەبىبۇللانىڭ ئۈچەيلىرى ئېقىپ چىقتى ؛

ھاجى مۇھەممەد ھاشىم ماڭا سۆزلەپ بېرىپ مۇنداق دېدى؛ بىزگە يەتتە يۈز تانكا ۋە بىرونىۋىك ماشىنا ھۇجۇم قىلدى. مۇجاھىدلار مۇھاسىرىدە قالدى،شۇنىڭ بىلەن بىز ئۈچەيلەن مۇھاسىرىدە قېلىپ قالدۇق. مېنىڭ يېنىمدا ھەبىبۇللا بار ئىدى.تۇيۇقسىز ئۇنىڭ ئۈچەيلىرى ئېقىپ چىقتى،بىز مۇھاسىرىدە ئىككى سائەت قېلىپ قالدۇق. ئىككى سائەتتىن كېيىن ئۇ ئۈچەيلىرىنى يىغىپ ئەكىلىپ قورسىقىغا سېلىپ قويدى. ئۇنىڭدىن كېيىن قورساقنى چىڭ تۇتۇپ مەركەزگە كەلدى ،دوختۇرلار ئۇنى داۋالىدى ، ئۇ ساق-سالامەت ساقايدى.كابولدىكى لاگىرنىڭ قوماندانى مۇھەممەد نەسىم ماڭا سۆزلەپ بېرىپ مۇنداق دېدى؛ كوممۇنىستلار بىزنىڭ ئورنىمىزنى بىلىپ قېلىپ ئۇلاردىن يىگىرمە بىر ئادەمنى تۇتىۋاپتۇ. ئۇلارنىڭ ئارىسىدا مېنىڭ بىر تۇققىنىممۇ بار ئىدى. ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ قوماندانىنىڭ مۇھەممەد نەسىم ئىكەنلىكىنى ئېتىراپ قىپتۇ .ئاندىن مەن ئاللىقاچان ئالاقىلىشىش ئورنىغا قېرىندىشىمدىن خەۋەر ئۇقۇش ئۈچۈن بارغان ئىدىم .ئۇ؛ ھۆكۈمەت سىنى سورۇشتە قىلىۋاتىدۇ ،دېدى.مەن دەرھال قاچتىم .

نۇرغۇنلىغان ئادەملەر بىز بىلەن جىنازا نامىزى ئوقۇيدۇ؛

مۇھەممەد زاھىر ۋە ئابدۇ زاھىر ماڭا سۆزلەپ بېرىپ ماڭا مۇنداق دېدى؛ ئايرۇپىلانلار بىزنى بومباردىمان قىلدى،بومبىلارنىڭ بىر قىسمى پارتلىمىدى،پارتلىماي قالغان بومبىلارنى بىز يىغىپ تانكىلار يولىغا قويۇپ قويغان ئىدۇق .تۆت تانكا،يەتتە ماشىنا پارتلاپ كەتتى .يەنە يىگىدىن

ئون ئالتە تانكا يېتىپ كىلىپ بەش مۇجاھىدنى ئۆلتۈردى.بەش مۇجاھىدنىڭ جەسىدىنى ئون تۆت مۇجاھىد كۆتۈرۈپ ماڭدى .بىز ئۆلارنىڭ يېنىغا يېتىپ بارغاندا، بىز بىلەن يەتتە سەپ ئادەمنىڭ ناماز ئوقۇۋاتقانلىقىنى كۆردۈق .بىز ئۆلارنىڭ قەيەردىن كەلگەنلىگىنى بىلمەيمىز ھەم ئۆلارنى تونۇمايمىز .ئۆلارنىڭ ھەممىسى بىزگە ئوخشاش كىيىم كېيگەن بۇلۇپ ناماز ئوقۇپ دەپنە قىلىپ بولغاندىن كىيىن بىز ئۆلارنى يوتتۈرۈپ قويدۇق .كىيىن ئۆلارنى تاپالمىدۇق .

تويي مۇراسىمى كۈنى شەھىد بولدى؛

ھىجرىيە *1403*-يىلى رامزان ئېيىدىن ئىككى كۈن ئىلگىرى(مىلادى *1983*-يىلى *7*-ئاي)

فايسال شەھىد بولدى.ئۇنىڭ تويي مۇراسىم كىيىمى يېتىپ كەلگەندە ،مەن ئۇنىڭ جىنازىسىغا يېتىپ كەلدىم .ماڭا مۇھەممەد نەبى،خان جەل سۆزلەپ بىرىپ مۇنداق دىدى ؛ئۇنىڭ قېنىنىڭ پۇرىقى تويي ئەتىرىنىڭ پۇرىقىدىن كۈچلۈك خۇشپۇراق ئىدى.ئۇنىڭ ئەتىر چېچىلغان باش كىيىمى يەنىلا بىزنىڭ يېنىمىزلا تۇرۋاتىدۇ.ئۇ يەنىلا جەڭچىلەرنىڭ تەيزىيىسى كەنتىدە تۇرۋاتىدۇ.

ھەممە يەرنى ئوت قاپلىدى؛

مۇھەممەد زاھىر بىلەن ئابدۇ سەبۇر ماڭا سۆزلەپ بىرىپ مۇنداق دىدى؛ بىز قىرىق مۇجاھىد بۇلۇپ بىزدە پىگىرمە بىر مىلتىق بار ئىدى.بىز بىلەن مەۋلۇي جەدەخمۇ بىرگە بار ئىدى.بىزگە تۆپۇقسىز تانكا،بىرونىۋىك

ماشىنا ھۇجۇم قىلىپ كەلدى.بىز دەرھال مەسجىتكە ئېلىتجا قىلدۇق ،چۈنكى مۇجاھىدلار «الله» چۇقۇم ئۆز ئۆيىنى قوغدايدۇ. بىزنىمۇ قوغدايدۇ ،دەپ ئىتىقاد قىلاتتى.؛-مەن مۇجاھىدلار بىلەن قوشلارنى كۆردۈم. – مەسجىد ئەتراپىغا تاشلىغان بومبىلارنىڭ ھېچقايسىسى پارتلىمىدى ھەم ئاتقان زەمبىرەك ئوقلىرى پارتلىمىدى.-بىزدىن بىرەيلەن شەھىد بولغان ئىدى ،بىز ئۇنىڭ يېنىغا ئىككى كۈندىن كىيىن كەلدۇق ئۇ تۇپراق بىلەن يۆگۈنۈپ بولغان ئىدى. بىز ئۇنى دەپنە قىلىش ئۈچۈن كۆتۈرۈپ ماڭغان ئىدۇق .مىنىڭ قولۇم بىرقانچە ھەپتە ئەتىر پۇراپ قالدى.مۇجاھىدلار ھادىسىنىڭ يۈز بەرگەن ئورنىنى تاپالماي قالغاندا ھەممە يەردىن ئوت چىقۋاتقانلىقىنى كۆردۈم .قوماندان مۇھەممەد ئارىپيەدىكى ئوفىستىر ئەمرۇ مۇھەممەدنىڭ ئوغلى ماڭا سۆزلەپ بىرىپ مۇنداق دىدى؛ بىزگە كابولنىڭ مەركىزىدىن بىريۈز يەتمىش نەچچە تانكا،1700 كومۇنىست ئەسكىرى ھۇجۇم قىلدى .ئۇرۇش ئەتىگەن سائەت يەتتىدىن كەچ سائەت سەككىزگىچە بولدى. ماڭا ئۈچ پاي ئوق تەگدى.بىرى بەلباغقا تېگىپ ئۇنى ئۈزۈۋەتتى.ئىككى پاي ئوق كاستيومغا تەگدى.بىزدىن بىرەرمۇ ئادەم شەھىد بولمىدى.بىز ئىككى تانكىنى پاچاقلاپ تاشلىدۇق .كومۇنىستلاردىن بىر يۈز سەكسەننى ئۆلتۈردۇق.

سېرىق يامغۇر، يامغۇر ۋە شامال بىلەن ئۇرۇش قىلدۇ؛

زەھەرلىك گاز سېرىق يامغۇر ھاۋانى بۇلغاپ مۇجاھىدلارنى زەھەرلەپ ھۇشسىزلاندۇردى.ئابدۇل غاپپار،ئابدۇل قۇددۇس ماڭا سۆزلەپ بىرىپ مۇنداق

دەيدۇ؛مۇجاھىدلار توقسان ئىدى.دۈشمەنلەر مىڭ تانكا،10000 مىڭ قوشۇن بولۇپ بىز غەلبەقىلالايلى دەپ قالغاندا دۈشمەن ئايروپىلانلىرى كىلىپ زەھەرلىك گاز سىرىق يامغۇر(يەنى زەھەرلىك گازنى يامغۇردەك) چاچتى.شۇ ھامان شامال چىقىپ بىزنىڭ گازارمىمىزغا يامغۇر ياغدى.ئاندىن سىرىق يامغۇرنى يوقاتتى.نەتىجىدە يىگىرمە يەتتە مۇجاھىد شەھىد بولدى.ئەمما روسلاردىن 2600 نەپىرى ئۆلتۈرۈلدى.

دوكتۇر ئابدۇل ھەمدىنىڭ ئاجايىپ قىسسىسى؛

بىر مۇجاھىدنى دۈشمەن ئايروپىلانى بومباردىمان قىلىپ ئوققا تۇتقان ئىكەن ئۇنىڭ بەدىنىنىڭ 80% يىرى كۆيۈپ كەتتىپتۇ.كۆيۈك دەرىجىسى ئىككىنچى دەرىجىدە ئىدى.بۇ مۇجاھىدنى دوختۇرلار 99% ئۆلۈپ كەتتىدۇ،دەپ قارىغان ئىدى.بىراق ئۇنى مەيداندا داۋالاتتۇق .ئۇ بىر ئايدىن كىيىن جىھاد قىلدۇ.دوكتۇر (دوختۇر) ئابدۇل ھەمىد يارلانغۇچىغا شىپالىق بەرگۈچى«a» دىدى.بىر تال ئوق ئۇنىڭ كۆكرىكىگە تىگىپ دۈمبىسىدىن چىقىپ كەتكەن ئىدى. دۈمبىسىدىكى جاراھەتنىڭ كەڭلىكى 21-51 سانتىمىتىر كىلەتتى،شۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭ ئاشقازان،جىگەر،ئۈچەيلىرىنىڭ بىر پارچىسىنى ئىلىپ چىققانلىقىنى مەن ئۇنىڭ دۈمبىسىدە كۆردۈم. ئاندىن كىيىن ئۇنى داۋالىدۇق. جىمى ھەمدۇ سانا «a» غا خاس «a» ئۇنىڭغا شىپالىق بەردى.ئۇ رىتسىگىنگە چۈشكەندىن كىيىن جىھاد قىلدۇ.دوختۇرلار ئۇنىڭ ئاشقازنى،جىگىرى،ئۈچەيلىرىنىڭ گويىاكى ھىچقانداق زىيان-زەخمەت يەتمىگەندەك تۇرغانلىقىنى بايقىدى. ئابدۇ سەبۇر مۇنداق دەيدۇ؛مەن ئۆز

قولۇم بىلەن يىگىرمە توققۇز كومۇنىستنى بوغۇزلاپ ئۆلتۈردۈم .قوشۇن بىلەن بىرگە تۆت يۈز-بەش يۈز گىچە كومۇنىستنى ئۆلتۈردۈم .ئەللىك-ئەللىك بەشكىچە بىرونۇلۇك ماشىنىنياچاقلاپ تاشلىدىم

.

شىير ئەلى شەھىد بولغاندىن كىيىن جەڭ مەيداندا تەكبىر ئېيتدۇ؛

قوماندان ئابدۇراھمان ماڭا سۆزلەپ بىرىپ مۇنداق دىدى؛ پاكىستانلىق شىير ئەلى خان بىز بىلەن بىرگە جىھاد قىلاتتى .ئۇ داۋاملىق .-ئى a !» مىنى پاكىستانغا تىرىك قايتۇرمىغىن ،دەپ دۇئا قىلاتتى.ئۇ شەھىد بۇلىدىغان كۈنى يىگى كىيىملىرىنى تارقىتىپ بىرىپ ؛-«a» خالىسا مەن بۈگۈن شەھىد بۇلىمەن ،دىدى ۋە ئۇرۇشقا كىرىپ جەڭ قىلىپ ئۇزۇن دورىسى تۈگەپ قالدى.ئۇ بۇ چاغدا كومۇنىستلارنى تىللاپ تۇرۇپ ؛-ئەي لىنىنىڭ كۈچۈكلىرى ،مانا بۇ يەرگە ئاتقىن ،دەپ ئۆز بېشىنى كۆرەتتى .بىر تال ئوق كىلىپ ئۇ كۆرسەتكەن يەرگە تەگدى. ئۇ شەھىد بۇلۇپ ئىككى ئايدىن كىيىن جەڭ مەيداندا ئۇنىڭ تەكبىر ئېيتىۋاتقان ئاۋازىنى ئاڭلىدىم.

قۇرئان كەرىم مۇھەممەد فەتھەنى قوغدىدى؛

دوستىمىز،قېرىندىشىمىز غەۋسۇللاھ ماڭا سۆزلەپ بىرىپ مۇنداق دىدى؛ بىر مۇجاھىدنىڭ كۆكرىكىگە بىر تال ئوق تەگدى،ئۇ سەكرەپ كەتتى ئاندىن تەرلىدى ۋە ماڭا ئوق تەگدى،دىدى.بۇنى ئاڭلىغان باشقا بىر

مۇجاھىد كىلسىپ، ئۇنىڭ يانچۇقىنى ئاختۇرۇپ قۇرئان كەرىمنىڭ مۇقاۋىسىدا تۇختاپ قالغان ئوقنى ئالدى.

شەھىد پىلىمۇتنى تۇتىدۇ؛

لەۋجەردىكى بەركى بەركىنىڭ قوماندانى مۇستاپا بەدرى بىزگە سۆزلەپ بىرىپ مۇنداق دىدى؛ بىز بىلەن بىرگە ئىسمى رەببانى دەپ ئاتىلىدىغان بىر مۇجاھىد بۇلۇپ، ئۇ شەھىد بولغاندا پىلىمۇتنى چىڭ قۇچاقلاپ، مەھكەم تۇتىۋالغان ئىدى. مۇجاھىدلار ئۇنىڭ قولىدىن پىلىمۇتنى ئېلىۋەتمەكچى بولغان ئىدى، ئۇ بەرگىلى ئۇنىمىدى.مەن كىلىپ ئۇنىڭ شەھىدلىكىنى ماختاپ شەھىد بۇلۇشنىڭ ياخشى ئىكەنلىگىنى سۆزلىگەندە ئاندىن ئۇ پىلىمۇتنى ماڭا بەردى.

يەر كومۇنىستلارنىڭ جەسىدىنى قوبۇل قىلمايدۇ؛

لەۋجەرلىك ئالىم مەيىر مۇھەممەد جەل بەۋلى سۆزلەپ بىرىپ ماڭا مۇنداق دىدى؛ قاسىم ئىبنى قازى فەزلۇلھەق دەپ ئاتىلىدىغان بىر كومۇنىست بادشاھ شاتاھ كەنتىدىكى بي بي جان دەپ ئاتىلىدىغان ئايالنى ئالماقچى بۇلۇپ، ئېغىز ئاچقان ئىدى. ئۇ ئايال ئۇزىنى ئالغىلى كەلگەندە قوبۇل قىلماي ئۇزىنى ئۇنىڭغا تاپشۇرۇشنى رەت قىلدى .بۇنى كۆرگەن ھىلقى ئادەم

غەزەپ بىلەن كەينىدىن چىقىپ كېتىۋېتىپ يولدا ماشىنىغا سوقۇلۇپ ئۆلدى .كەينىدىكىلەر ئۇنى كۆمۈۋېتىش ئۈچۈن ئورەك كولىغان ئىدى ،ئۇلار ئورەك كولاۋاتقاندا ئورەكتە چوڭ بىر زەھەرلىك يىلاننىڭ پەيدا بولغانلىقىنى كۆردى.ئۇلار باشقا جايدىن ئورەك كولىماقچى بولۇشقان ئىدى ،ئادەملەر ؛ ئۆزەڭلارنى ئاۋارە قىلماڭلار ،ھەممە ئورەكلەردە چوڭ زەھەرلىك يىلان پەيدا بۇلۇپ قالغانلىقىنى بىلىپ قالىسىلەر دېدى. شۇنىڭ بىلەن ئۇلار ئۇنى شۇ ئورەككە كۆمۈۋەتكەن ئىدى ،بىردەمدىن كېيىن يەر ئۇنى سىرتقا چىقىرۋەتتى . ھېكمەتيارنىڭ قوغدىغۇچىسى مەير مۇھەممەد جەل قەسەم قىلىپ تۇرۇپ ماڭا بۇنى ئۆز كۆزۈم بىلەن كۆردۈم دېدى.

مىير ئاغا قۇرالنى تۇتقان پېتى شەھىد بۇلدۇ؛

مىير مۇھەممەد جەل ماڭا سۆزلەپ بىرىپ مۇنداق دېدى؛ مىير ئاغا دەپ ئاتىلىدىغان بىر مۇجاھىد پىلىموتنى چىڭ تۇتقان پېتى شەھىد بولغان ئىدى. روسلار ئۇنىڭ قۇرالنى ئېلىۋالماقچى بولغاندا ئۇ تاپشۇرۇشنى رەت قىلدى.بۇنى كۆرگەن روسلار ئۇنىڭ كۆكرىكىدىن ئوچ تۇشۇك ئاچقان بولسىمۇ يەنىلا قۇرالنى تاپشۇرۇپ بەرمىدى. كېيىن مۇجاھىدلار قۇماندانى مۇستاپا بەدرى كېلىپ ئۇنىڭ شەھىدلىقىغا بەخت تىلىگەن ئىدى،ئاندىن ئۇنىڭغا پىلىموتنى بەردى.

دۇئاب ئۇرۇشى؛

مەدىنە مۇنەۋۋەردىكى ئىسلام ئۇنىۋىرسىتېتىنى پۈتتۈرگە ئابدۇللا خامۇس(ئۇ ھىرات رايونىدىكى قېرىندىشى بىلەن ئىسلام پارتىيەسىنىڭ

مەسئۇللىرىدىن بىرى ئىدى ھەمدە ئۇ ئىتتىپاقنىڭ مەسئۇلى ئىدى) ۋە ئىسلام پارتىيەسىنىڭ باش قوماندانى غەلبە سۇبھان بۇ ۋەقەنىڭ راستلىقىغا قەسەم قىلىپ تۇرۇپ ماڭا سۆزلەپ بىرىپ مۇنداق دىدى؛ 1986-يىلى 1-ئاينىڭ 10-كۈنى روسلار ئاتلىق يۈز مۇنتىزىم قۇراللىق ئەسكەر ،ئەللىك تانكا،ملىڭ ئەتراپىدا بىرونىۋىك ماشىنا بىلەن ھۇجۇم قىلدى. مۇجاھىدلارنىڭ سانى تۆت يۈز ئىدى. ئۇرۇش يەتتە كۈن داۋاملىشىپ روسلار مەغلۇپ بولدى .نەتىجىدە 334 كاپىر ئۆلتۈرۈلدى ۋە يارادار قىلىندى.25 تانكا پاچاقلاندى.مۇجاھىدلار « ... 74 » نى غەنىمەت ئالدى 113 كاپىر تەسلىم بولدى .مۇجاھىدلاردىن بەشى شەھىد بولدى يىگىرمىسى يارادار بولدى .

ياقالچىكى سۈنۈپ كەتكەن ئادەم ملىڭ كومۇنىستتىن قۇتۇلدى؛

ھىراتتىكى ئىسلام پارتىيەسىنىڭ خەلىفە سۇبھان ماڭا سۆزلەپ بىرىپ مۇنداق دىدى؛ بىز جەڭ قىلىۋاتاتتۇق مىنىڭ بىر پۇتۇم سۇنۇپ كەتتى .شۇنىڭ بىلەن ئۆيگە يۆشۈرنۈپ ئولتۇردۇم .روسلار ياقالچىگىمنىڭ سۇنۇپ كېتىپ ئۆيدە تۇرۇۋاتقانلىقىمنى بىلىپ قېلىپ مىنى ياكى ئائىلەمدىكىلەرنى ئۆلتۈرۈش ئۈچۈن ھۇجۇم قىلدى.بىزنىڭ ئائىلىدە بەش ئادەم بار ئىدى ،بىز روسلارغا قارشىلىق كۆرسەتتۇق .ئۇلارنىڭ سانى ملىڭ نەپەر بولۇپ ئۇلار بىلەن تۆت يۈز تانكا،بىرونىۋىك ماشىنا بار ئىدى.ئۇرۇش جىددى ئېلىپ بىرىلدى ،« الله » نىڭ يەزلى بىلەن بىز ئۇلاردىن قۇتۇلدۇق .مەن فەلىفەگە ؛-پۇتۇڭ تۇكۇر تۇرسا قانداق قۇتۇلدۇڭ ؟ دىگەن

ئىدىم ،ئۇ ماڭا ؛ ھاسىغا تايىنىپ مېڭىپ قۇتۇلدۇم ،دېدى .

مۇھاسىرىدىن قانداق قۇتۇلغانلىقىمىزنى بىلمەيمىز؛

خەلفە سۇبھان ماڭا سۆزلەپ بېرىپ مۇنداق دېدى؛ بىز تۆتەيلەن بۇلۇپ ھەرائىقا كىردۇق ،ئاللىقىلىشىش ئورنىغا بېرىش ئۈچۈن ئۈچ ماشىنىغا كىرىپ كۈچا بىلەن ئېتىزلىقلار ئارىسىغا كىرىپ قالدۇق. شۇنىڭ بىلەن تانكىلار بىزنى قورشىۋالدى .شۇ ھامان بىز مۇھاسىرىدىن قۇتۇلدۇق .بىراق ھەيران قالدۇق ،- ئۆزىمىزنىڭ قانداق قۇتۇلغانلىقىمىزنى بىلمەيمىز.

كومۇنىستلار ئارىسىدىن قۇتۇلدۇم ؛

خەلفە سۇبھان ماڭا مۇنداق دېدى؛ مەن چوڭ بىر كومۇنىستنى ئۆلتۈرۈش ئۈچۈن كىرگەن ئىدىم .تەخمىنەن ئۈچ يۈز ئەتراپىدا كومۇنىست مىنى قورشىۋالدى. مەن موتىسكىلىتقا مىنىدىم ،ئۇلار يامغۇردەك ئوق ياغدۇردى.«الله» مىنى ئۇلاردىن قۇتۇلدۇردى.

شەھىد غۇلام قولىنى كۆتۈرۈپ تەكبىر ئېيتىدۇ؛

ماڭا ئارسىلاننىڭ يارەمچىسى ئابدۇلھەمىد سۆزلەپ بېرىپ مۇنداق دېدى؛ مىلادى **1986**-يىلى **1**-ئايدا مۇجاھىدلار ماشىنا بىلەن بەكتىيانىڭ شاھكوت دېگەن جايدىن پاكىستاننىڭ چېگرىسى ئارقىلىق بەغىل گە قايتىپ كىلىۋاتقاندا بىراد رەز كەنتىدە ئون ئىككى دانە تەك ئۇچار ئايرۇپىلان ماشىننى ئوققا تۇتىدۇ .نەتىجىدە ئون بىر مۇجاھىد شەھىد بولىدۇ. ئۇلارنىڭ

ئارىسىدا غۇلام مۇھەممەد بار بولۇپ ئۇ كەچ سائەت سەككىزلەردە شەھىد بولدۇ .ئەتىسى سەھەر سائەت ئونلاردا مەۋلىۋي نەسرىددىن يېتىپ كىلىپ مۇھەممەدنىڭ يېنىغا يېقىنلاشقاندا قولىنى كۆتۈرۈپ تەكبىر ئېيتىدۇ. ئۇنىڭ قولى كۆتۈرۈلگەن پېتى قالدۇ .ئاندىن نەسرىددىن سۈرە فاتىھەنى، سۈرە ناس بىلەن سۈرە فەلەقنى ئوقۇپ ئۇنىڭدىن قولىنى چۈشۈرۈشنى تەلەپ قىلغاندا ئاندىن قولىنى چۈشۈردى.

جەل مۇھەممەد بىر ئۇچۇم تويا بىلەن تانكىنى كۆيدۈرۈۋەتتى ؛

قوماندان مەۋلىۋي ئابدۇلھەمىد ،مەۋلىۋي شام مۇھەممەد (مەۋلىۋي ئارىسلاننىڭ ئوغلى) مەۋلىۋي سەيد ئابدۇلھەق قاتارلىقلار ماڭا سۆزلەپ بىرىپ ماڭا مۇنداق دىدى؛ بىز ئون ئىككى مۇجاھىد ئىدۇق ،بىز مىنا كۆمۈلگەن ئېتىزلىقلارغا باردۇق ئۇنىڭدىن كىيىن كىچىدە قايتتۇق يولدىن ئىزىپ قىلىپ كومۇنىستلارنىڭ لاگىرىغا كىرىپ قالدۇق .مەن مۆرەمگە قۇرالىمنى ئاسقان پېتى ئىدىم ،كومۇنىستلار مىنى تۇتىۋېلىپ؛ سەن كىم ؟دەپ سورىدى.مەن ؛ئوقۇغۇچى مۇجاھىد سىلەرنى ئۆلتۈرمەكچى ،دىدىم.بۇنى ئاڭلىغان كومۇنىستلار مىنى روسلار قوماندانىنىڭ يېنىغا ئېلىپ باردى .ئۇ مەندىن ؛سەن نىمە قىلماقچى؟دەپ سورىدى .مەن ؛ مەن روسلارنى ئۆلتۈرۈپ ئافغانىستاندىن قوغلاپ چىقارماقچى ،دىدىم . روس قوماندانى ؛سەندىن سوراپ باقاي ،سىلەرنىڭ ئوقۇڭلار بىزنىڭ تانكىنى قانداق كۆيدۈرۈۋەتەلەيدۇ ؟ دىدى. ئاندىن جەل مۇھەممەد مۇنداق دىدى.؛بىز جەزمەن «لاإله إلاالله الله

اكبر » دېگەن كەلىمە بىلەن كۆيدۈرۈپ تاشلايمىز،ئەگەر بىز بىر تال تاش ئاتساق ،سىلەرنىڭ تانكىلىرىڭلارنى كۆيدۈرۈپ تاشلايدۇ . بۇنى ئاڭلىغان رۇس قوماندانى ؛بۇ تانكىنى سەن داۋا قىلغاندەك قىلىپ باققىن،دەيدۇ. جەل مۇھەممەدنى قويۇپ بېرىدۇ ،جەل مۇھەممەد تاھارەت ئېلىش ئۈچۈن سۇ تەلەپ قىلىدۇ ۋە ئۇ تاھارەت ئېلىپ ئىككى رەكئەت ناماز ئوقۇيدۇ . سەجدىدە تۇرۇپ ،كاپىرلار ئۈستىدىن غەلبە قىلىشنى«الله »دىن تىلەيدۇ .ۋە ئۆز دىنىنى ئاشكارە قىلىپ ،ئۇنىڭغا ياردەم بېرىشنى ....توغرىسىدا«الله»قا ئۇزۇن دۇئا قىلىدۇ .سالامدىن كېيىن ئۇ بىر ئۈچۈم تاش تۇپراقنى ئېلىپ تانكىغا ئاتىدۇ .تانكا ئوت ئېلىپ كۆيۈشكە باشلايدۇ ،تانكا كۆيۈپ بولغاندا ھېلىقى رۇس قوماندانى ئۇنىڭغا ھەربىچە سالام بېرىپ ئۇنىڭ قورالىنى تاپشۇرۇپ بېرىپ ،ئۇنىڭ ئۆز قوماندانى يېنىغا ساق-سالامەت بېرىۋېلىشنى تەلەپ قىلىدۇ .

بىر تال توپ ئوقى ئېتىلدۇ ئاندىن غەلبە قىلىدۇ؛

بەكتىيانىڭ ئورغۇن يېرىدىن بولغان مەۋلوي شاھ مۇھەممەد ماڭا سۆزلەپ بېرىپ مۇنداق دىدى؛ بىز سەككىز مۇجاھىد ئىدۇق ،بىزگە تانكا،بىرونېۋىك ماشىنا ھۇجۇم قىلىپ كەلدى .بىز ئۇنىڭغا ئوق ئاتتۇق ،ئوقلارنىڭ ھەممىسى تۈگىدى ،پەقەت بىر پايلا ئوق قالدى ،ئاندىن بىز ؛ئى«الله!»ئى «الله!» بىزنى كاپىرلارنىڭ قولىغا چۈشۈرۈپ قويمىغىن ! ئى«الله!»بىزنى قۇتقازغىن ! دېدۇق ۋە ئاخىرقى توپ ئوقىنى ئاتتىم .ئوق

دەرھال بىر تانكىغا تەگدى. شۇنىڭ بىلەن دۈشمەنلەرنىڭ ھەممىسى تەسلىم بولدى .بىز ئىككى تانكا، بىرونىۋىك ماشىنا غەنىمەت ئالدۇق.بىز غەنىمەت ئالغان تانكا،بىرونىۋىك ماشىنا بىلەن (تەيىك مۇھەممەد) قەلئەسىنى ئالدۇق.

بومباردىمان قىلغاندا يۈشۈرنىۋالىدىغان مۇجاھىدلار قەلئەسى؛

شۇلفەرلىك قوماندان ئابدۇلجاببار ماڭا سۆزلەپ بىرىپ مۇنداق دىدى؛ كەنساپ قەلئەسى مالايىسپالىق كومۇنىستلارنىڭ قولىدا ئىدى. كىيىن مۇجاھىدلار ئۇلاردىن تارتىۋالغان .يەتتە يىلدىن بۇيان ئايرۇپىلانلار ئۇنى تالاي قېتىم بومباردىمان قىلدى . ھازىرغىچە ئۇنىڭغا ھېچقانداق زىيان-زەخمەت يەتمىدى . ھەم ھېچقانداق يىرى بۇزۇلمىدى . بومباردىمان قىلغاندا ئۇنىڭ ئەتراپىدىكى رايۇنلارنىڭ ھەممىسى ۋەيران بولدى ،بىراق قەلئە ھېچنىمە بولمىدى .شۇنىڭ ئۇچۇن ئاياللارنىڭ ،باللارنىڭ ھەممىسىگە تونۇشلۇق بولۇپ قالدى .ئەگەر دۈشمەن ئايرۇپىلانلىرى بومباردىمان قىلىشقا كەلسە ئاجىز كىشلەر قەلئەگە كىرىۋالىدۇ ، چۈنكى ئۇلار قەلئەگە ئايرۇپىلان ئوقلىرى ،تانكا ئوقلىرى، زەمبىرەكلەرنىڭ ئوقلىرىنىڭ كار قىلمايدىغانلىقىنى ئوبدان بىلىدۇ .ئابدۇلجاببار مۇنداق دەيدۇ؛ مىنىڭ ئۆيۈم ،ئائىلەم قەلئەنىڭ يىنىدا .جىمى ھەمدۇ- سانا «الله» قا بولسۇن .ئائىلەمنىڭ يەرۋەدىگارىنىڭ ھىمايىسىدىكى قەلئەنىڭ يىنىدا ساق-سالامەت تۇردى.

كوممۇنىستلار ئابدۇلجاببارنىڭ ئۆيىگە كىرمەيدۇ؛

ئابدۇلجاببار ماڭا سۆزلەپ بېرىپ مۇنداق دېدى؛ بىزگە تانكىلار ھۇجۇم قىلىپ، بىز تۇرۇۋاتقان شىسەت كوھنا كەنتنى قورشىۋالدى. مەن ئەسلىدە مۇھاسىرىدىن چىقىپ كەتمەكچى بولغان ئىدىم. دۈشمەنلەر كەنتنى تامغا ئوخشاش مۇستەھكەم قورشىۋالغاچقا سىرتقا چىقماي ئۆيدە ئولتۇردۇم ۋە؛«ئى پەرۋەردىگارىم! مەن بۇ كەنتتە ئولتۇرۇۋاتىمەن، سەن ئەڭ ياخشى مۇھاپىزەت قىلغۇچىسەن، سەن ناھايىتى مېھرىبان-شەپقەتلىك سەن »دېدىم. ھەممە ئۆيلەرنى ئىنچىكىلىك بىلەن ئاختۇرۇپ چىقتى، ئۇلار ئاختۇرمىغان بىرمۇ جاي قالمىدى، مېنىڭ ئۆيۈمدىن باشقا .

مۇجاھىدلار كىرگەندە ئىت ھاۋشىمايدۇ؛

ئابدۇلجاببار ماڭا سۆزلەپ بېرىپ مۇنداق دېدى؛ مەرى كەنتتە چوڭ بىر كوممۇنىست بار بولۇپ ، ئۇنى ئىنتايىن ۋەھشى بىر ئىت مۇھاپىزەتچىلىك قىلاتتى. ئۇنىڭغا ھۇجۇم قىلىپ كىرگەن ھەرقانداق ئادەمنى كىرگىلى قويمايتتى . بىركۈنى فەيزانۇللا ئۇ كوممۇنىستنى ئۆلتۈرۈش ئۈچۈن ئۆيىگە كىرگەندە ئىت غىڭشىمۇ قويمىدى.فەيزانۇللا كوممۇنىستنى ئۆلتۈرۈپ تاشلاپ ،موتىسكىلىتقا مىنىپ قاچقاندا ئىت ئۇنىڭغا ئەگىشىپ ماڭدى .ئۇ ئىتقا قارىتىپ ئوق ئاتقان بولسىمۇ قايتماي ،ئۇ بارغان يەرگىچە ئەگىشىپ باردى .شۇنىڭ بىلەن فەيزانۇللا ئىتتىن ئايرىلالمايدىغان بولۇپ قالدى(يەنى ئىتقا ئىنتايىن ئامراق بولۇپ قالدى) .

مۇھەممەد ئامانىنى بومباردىمان قىلغان ئوق ، ئۇنى دەرەخنىڭ ئۈستىگە چىقىرىپ قويدۇ ؛

مىلادى 1986-4-ئاينىڭ 24-كۈنى(چارشەنبە) ھىكمەت يارنىڭ لاگىرىدىكى ئابدۇلباقى مۇنداق سۆزلەپ بەردى ؛ئۇنى ھىكمەتيار تەرجىمە قىلىپ بەردى (ئابدۇلباقى بەغماندىكى قوماندان) ؛دۈشمەن قوشۇنلىرى ئايروپىلان بىلەن مۇجاھىدلارغا ھۇجۇم قىلدى . بىر تال بومباردىمانچى ئايروپىلاننىڭ ئوقى كېلىپ ،مۇھەممەد ئامانىنى يەردىن كۆتۈرۈپ چىقىپ دەرەخ ئۈستىگە تاشلاپ قويدى .ئۇ قۇرال بىلەن بىرگە ئىدى ،ئاندىن كېيىن كوممۇنىستلار كەنتكە كىرەلىدى . مۇھەممەد ئامان بولسا دەراخ ئۈستىدە ھۇشسىز يېتى ياتاتتى .بىر تۈپ ئاياللار ئۇنى ئىزدەۋېتىپ دەرەخ ئۈستىدە ئۇنىڭ بارلىقىنى كۆرۈپ قالدى .ئۇلار ئۇنى روس بولشى مۇمكىن دەپ دەرەخنى مەدىرلاتقان ئىدى. ئۇ دەرەختىن چۈشۈپ گوياكى ئۇخلاپ ئويغانغاندەك كۆزىنى ئۇلاشقا باشلىدى ، ئاندىن ؛ مۇجاھىدلار قېنى ؟ دەپ سورىدى .ئاياللا ئۇنى يۇشۇرۇپ روسلار مۇھاسىرىسىدىن چىقىرىپ قويدى.شۇنىڭ بىلەن ئۇ مۇجاھىدلارنىڭ يېنىغا يېتىپ باردى.

چۆلدىكى يىغى كارۋان ؛

ئاباس ماگا سۆزلەپ بىرىپ مۇنداق دىدى؛ بىز بىر تۈپ مۇجاھىد ئىدۇق ،دۈشمەنلەر ھەممە تەرەپتىن بىزگە ھۇجۇم قىلدى .ئايروپىلان ئۈستىمىزدىن بومباردىمان قىلدى ،بىز دەرھال چېكىندۇق .بىزدىن ئالتەيلەن

بىز ئىگىز تاش ئۈستىدە قېلىپ قالدۇق .بىز ئۆلۈمنى ياكى چېكىنىش ئۈچۈن پۇرسەتنى كۈتۈپ ئۈچ كۈن تاش-تاماقسىز ،سۇسىز قېلىپ قالدۇق ،ئاندىن «الله» بىزگە بۇلۇتلارنى ئەۋەتىپ يامغۇر ياغدۇرۇپ بەردى . بىز غەملىرىمىزنى ۋە ئاغرىقلىرىمىزنى يۇيۇپ تازىلىدۇق ۋە دەم ئالدۇق ئاندىن چېكىندۇق .بۇ رايۇندا ھېچقانداق بۇلۇت يوق بولۇپ ،بىزنى كۆزىتىۋاتقان دۈشمەن ئايروپىلانلىرى زەھەرلىك گاز بىلەن بومبارد‍ىمان قىلدى .شۇنىڭ بىلەن چېكىنىش يولىمىزدا بىرەيلەن يارادار بولدى .بىز ئۇنى بىر ئاز كۆتۈرۈپ ماڭغان ئىدۇق ،ھارغىنلىقتىن يەنە بىرەيلەن ئايلىنىپ ھوشىدىن كەتتى .يارلانغۇچى ئەنۋەر بولۇپ ،بىزدىن بىرەيلەن ھوشىدىن كەتكەندە ئۇ دۇئا قىلىپ ،«الله» نىڭ بىزگە ئاسانلىق بىرىشىنى تىلىدى .بىز يۈز مېتىرچە ماڭدۇق ،ئاندىن چۆلدە بىر يىقى كىسەل كۆتۈرىدىغان كارۋاننىڭ بارلىقنى بايقىدۇق ،دەرھال ئۇنىڭغا يارادارنى سېلىپ تىنچ رايۇنغا يېتىپ كىلىۋالدۇق .ئۇنىڭدىن كىيىن بىز يارادارنى كۆتۈرۈپ مېڭىش ئۈچۈن تۆگە ئىزدىگىلى كىرىشتۇق .شۇ ۋاقىتتا باشقا بىر توپ دەم ئېلىۋاتقان مۇجاھىدلار ئۆتتى .ئۇلار ئەنۋەرنىڭ يارادار بولغانلىقىنى كۆرۈپ ،ئۇنى ئابادىنە گىچە كۆتۈرۈپ ئاپاردى.

سەيىد ئەھمەد شاھ ؛

ماڭا سەيىد ئەھمەد شاھ سۆزلەپ بىرىپ مۇنداق دىدى؛ ملادى *1978*-يىلى جەدران رايۇندا ئىدۇق .تۇيۇقسىز بۇ يەرگە دۈشمەن قوشۇنلىرى كىلىپ قالدى . ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ زامانىۋى قۇراللىرى بىلەن بىرمىڭ ئىككى يۈزچە ئەسكەر ئىدى ، ھۇجۇمدىن كىيىن مۇجاھىدلار چېكىندى . بىز

ئون بەشەيلەن مەغلۇبىيەت چېكىنىشتىن ياخشى ،دەپ بۇ يەردە قېلىپ قالدۇق . ئاندىن دۈشمەنلەرگە ھۇجۇم قىلىپ 45 دانە بىرونىۋىك ماشىنا ، بىر دانە تانكىنى پاچاقلاپ تاشلىدۇق . بىزدە بىر دانىمۇ تانكا ئاتار يوق ئىدى ، پەقەتلا ماشىنىدىكى بىر قىسىم ئوقلارنىڭ پارتلىشى بىلەن تانكا كۆيۈپ كەتتى . بىز ئالدىمىزغا كەلگەن ماشىنىلارنىڭ ھەممىسىگە زەربە بەردۇق ،ئۇنىڭ پارتلىشى بىلەن تانكا كۆيۈپ كەتتى . نەتىجىدە بۇ قوشۇن مەغلۇبىيەتكە يۈز تۇتتى . بۇ ئۇرۇشقا قوماندانلىق قىلغان كومۇنىستىنىڭ ئېيتىشىچە ئۇنىڭدا ئالتە مىڭ دانە مىلتىق بار ئىكەن

ئاق كىيىملىك ھەمراھلار ئۇرۇش قىلدۇ ؛

بەغمانلىق ۋاھىدۇللا سۆزلەپ بېرىپ مۇنداق دىدى؛ كاپىر قوشۇنلىرى بەغمان رايۇنىغا ھۇجۇم قىلدى . مۇدايىتە ئۇرۇشىدىن كېيىن مۇجاھىدلار چېكىنىشكە مەجبۇر بولدى . شەھىدلارنىڭ، يارىدارلارنىڭ سانى كۆپ ئىدى ، لېكىن مۇجاھىدلار چېكىنىپ بولغاندىن كېيىن ئۇرۇش تۆت بىر كۈن داۋاملاشتى . بۇ ۋاقىتتا كومۇنىستلار ئاھالىلەرگە ؛ بۇ يەردىكى ئاق كىيىم كىيىۋالغان ،بېشىنى ئورىۋالغان مۇجاھىدلار كېچىچە بىز بىلەن ئۇرۇش قىلدى ، دىدى .

76 يېرىگە نەيزە سانجىلغاندىن كېيىن يەنە ئۆلمىدى ؛

بەغمانلىق سەيفۇللا ماڭا سۆزلەپ بېرىپ مۇنداق دىدى ؛ ئۇرۇش

ئاخىرلاشتى مۇجاھىدلارنىڭ بىرى يالغۇز قېلىپ قالدى . ياكى ئۇ قارشى تۇرۇشنىڭ مۇمكىن ئەمەسلىگىنى ھىس قىلدى . ئاندىن چىكىنىپ چىقىپ ،ئۆزىنى شەھىدلەر ئارىسىغا ئاتتى . ئۆزىنى مۇجاھىدلار قېنى بىلەن بويىدى . كاپىرلار كىلىپ شەھىدلەرنى كۆرۈپ ، ئۇلارنىڭ يۈرەكلىرىنى تىڭشاپ بېقىپ مۇجاھىدلارغا نەيزە سانجىغىلى تۇردى . ھېلىقى تىرىك مۇجاھىدنىڭ 76 يىرىگە نەيزە سانجىلدى يەنىلا ئۇ ئۆلمىدى . ئادەملەر كىلىپ ،شەھىدلەرنى يۆتكەشكە كىرىشكەندە ،ئاجىز بىر ئاۋازنى ئاڭلاپ ،ئۇنى ئايرىپ داۋالىدى ،ئۇ ھازىر ھايات .

شەھىدنىڭ پىشانىسىدىن ئەتىر پۇراقلىق تەر ئاقىدۇ ؛

كابولدىكى شەرىئەت ئىنىستىتوتىنى باش تەشۇىقاتچى مۇھەممەد ساھىب ماڭا سۆزلەپ بىرىپ مۇنداق دىدى؛ مەن شەھىد ھەبىب مۇھەممەد شەھىد بولۇپ ئۈچ كۈندىن كىيىن ئۇنىڭ پىشانىسىدىن ئەتىرنىڭ ئېقىپ چىقىۋاتقانلىقىنى كۆردۈم . ھەبىب مۇھەممەد كەردەيزىگە يېقىن بىر جايدىكى رەزمەندە ئوقىيدىغان ئوقۇغۇچى ئىدى . بىزنىڭ ئۇنىڭ پىشانىسىدىكى تەرنى ھەر قېتىم سۈرتىۋاتقاندا ،ئىپارنىڭ پۇرىقى پۇراپ چىقاتتى ، تەر يەنە ئىككىنچى قېتىم چىقاتتى .

شەھىدنىڭ قەبرىسىدىن نۇر چىقىۋاتىدۇ ؛

مارنەۋال مۇھەممەد ساھىب رەزمەندىكى شەھىدنىڭ قەبرىسىدىن نۇر

چىقىۋاتقانلىقىنى كۆرگەنلىكىنى ماڭا سۆزلەپ بەردى .

بۇلۇت مۇجاھىدلارنى قوغدايدۇ؛

قارى غۇلام رەببانى(بەغمانلىق) ماڭا سۆزلەپ بىرىپ مۇنداق دىدى؛ بىز بىر توپ مۇجاھىدلار ئىدۇق . يازنىڭ ئايرىلىش ۋاقتى كىلىپ قالغان ئىدى . دۈشمەن ئايروپىلانلىرى ھۇجۇم قىلىپ كىلىپ بىزنى بومباردىمان قىلىشقا باشلىدى . بىزنىڭ قارشىمىزچە دال بولغۇدەك بىرەر جاي يوق ئىدى . تۇيۇقسىز بىزنىڭ بېشىمىزغا بۇلۇت پەيدا بۇلۇپ ،بىز بىلەن ئايروپىلاننىڭ ئارىسىنى ئايرىۋەتتى . ئاندىن يامغۇر ياغقىلى تۇردى .ئاسماندا بىزنىڭ بېشىمىزدىن باشقا يەردە بۇلۇت يوق ئىدى . بىز تىنچ-ئامان چىكىنىپ چىقتۇق .

قارى غۇلام مۇھەممەدنىڭ چېچى ؛

مۇتىيئۇللاھ ۋە ئەتىقۇللاھ ماڭا سۆزلەپ بىرىپ مۇنداق دىدى؛ بىزنىڭ ئارىمىزدا قارى غۇلام مۇھەممەد ئىسىملىك بىر ياخشى مۇجاھىد بار ئىدى . ئۇ شەھىد بولغاندا ئۇ ساقلاپ كەلگەن ئۇزۇن-تولۇكىنى بىز يۇتتۇرۇپ قويدۇق ،ئۇنى ئىزدىگەن بولساقمۇ تاپالمىدۇق . شۇنىڭ بىلەن ئىككى رەكئەت ناماز ئوقۇپ ؛ئى«الله!» پالانى شەھىد بولغان بولسا چۈشىمىزدە زاپاس ئۇزۇن-تولۇك قويۇلغان ئورۇننى كۆرسەتكىن دەپ دۇئا قىلدۇق .ئەتىقۇللاھ؛ مەن چۈشۈمدە زاپاس ئۇزۇن-تولۇكنىڭ پالانى يەردە پالانى تاشنىڭ ئاستىدا قويۇپ قويۇلغانلىقىنى كۆردۈم دىدى .ئاندىن بىز ئۇنى تېپىپ ئەكەلدۇق . مۇتىيئۇللاھ ؛شەھىدتىن بىرتال قىسقا چاچنى ئېلىپ

،يانچۇقۇمدىكى قۇرئان كەرىم ئارىسىغا سېلىپ قويدى .ئۇ چاچ يېرىم بارماق مىقداردا ئۆزاردى .كېيىن بارماق ئۆزۈنلىقىدا ئۆزىراپ قالدى ،دىدى .مەن (ئابدۇللا ئەززام)مۇتىيئۇللاھىدا چاچىنىڭ بارلىقىنى كۆردۈم .

كەندەزدىكى شەھىدنىڭ بېشى ؛

بەكتىيانىڭ جاردىيز دىگەن يېرىگە يېقىن زەرەمەتلىق بولغان جاجى قۇماندانى سارۋال مۇھەممەد ساھىب ماڭا سۆزلەپ بىرىپ مۇنداق دىدى .بىز كابولدىكى شەرىئەت ئىنىستىتوتىنى يۈتتۈرگەن بىرسىنى تىلغا ئالغان ئىدۇق .ئۇ مۇنداق دىدى؛ بىز ئۇرۇشقا ھازىر بولۇپ ،ئۇرۇشتىن كېيىن بىر مۇجاھىدنى يۈتتۈرۈپ قويدۇق .بىز ئۇنى ئىزدەپ تاپالمىدۇق . كېيىن مەن چۈشۈمدە كۆردۈم ، ئۇ ماڭا ؛مەن پالانى يەردە بار ،دىدى. بىز دەرھال تاپقان ئىدۇق ،ئۇنىڭ بېشى يوق جەسەدى تۇراتتى ،بىز ئۇنىڭ باشسىز جەسىدىنى ئەكىلىپ دەپنە قىلدۇق . ئازراق ۋاقىتتىن كېيىن بىز يەنە جەڭ قىلدۇق .بىز ئەسىر ئالغان بىر كومۇنىستتىن ؛پالانى شەھىدنىڭ جەسەدى قەيەردە ؟دەپ سورىغان ئىدۇق .ئۇ:پالانى كومۇنىست ئۇنىڭ بېشىنى كېسىپ ئۆيىدە قويۇپ قويغان ئىدى ،ئىككىنچى كۈنى باش ئورنىدىن يوقاپ كەتتى . ئاندىن ئۇ جەسەت بار ئورۇنغا بارغان ئىدى،باش ئۆز جەسىدىنى تاپقان ئىكەن .ئۇ كومۇنىست ئۇنىڭ بېشىنى يەنە كېسىپ ،روس قوماندانىنىڭ يېنىغا ئەۋەتىپ بەردى . روس قوماندانى ئۇنى كۆتۈپخانىسىغا قويۇپ قويغان ئىدى ،يەنە يوقاپ كەتتى .ئۇلار جەسەت بار يەرگە بارغان ئىدى ،باش يەنە ئۆز جەسىدى بىلەن بىرلەشكەنلىگىنى كۆردى .بۇ يەردە ھۆكۈمەتكە بېقىندىغان

ئالىملارنىڭ بىرىنىڭ يېنىغا كىلىپ سىرىنى سورىغان ئىدى .بۇ ئادەم ؛سىلەر جەسەدىنى سۆيدۈك بىلەن پاسكىنا قىلساڭلار ،باش قايتىپ كەلمەيدۇ ،دىدى . ئاندىن ئۇلار باشنى كېسىپ بولغاندىن كىيىن جەسەتكە سۆيدۈك تۆكتى ئاندىن باش يوقالمىدى ، جەسەتكە قايتىپ كەلمىدى ، دىدى .

ئوق دۈمبىسىگە تىگىپ قاڭقىپ ئۇنىڭ ئالدىغا چۈشتى ؛

ئىسمى ئەبۇ ھەبىب دەپ ئاتىلىدىغان بىر ئەرەپ يىگىت ماڭا سۆزلەپ بىرىپ مۇنداق دىدى ؛ مەن قەندىھاردا بولغان ئىدىم .(بىر قېتىم)مەن ۋە بىر ئافغانىستانلىق ئايروپىلان سوقىدىغان قۇرال ئۈستىدە ئىدۇق .تۇيۇقسىز يىراقتىن ئايروپىلان سوقىدىغان قۇرالنىڭ ئوقى كىلىپ ،ئافغانىستانلىق مۇجاھىدنىڭ دۈمبىسىگە تەگدى ،مەن بۇنىڭغا قاراپ تۇراتتىم .ئاندىن ئوق خۇددى يولات تاختايدا قاڭقىغاندەك قاڭقىپ ،ئۇنىڭ ئالدىغا چۈشتى ،ئاندىن ئۇ ئوقنى ئېلىپ ساقلاپ قويدى .

ئافغانىستان مۆجىزىلىرى بىلەن ؛

ھىجرىيە ***1402***-يىلى قۇربان ھېيتتىن ئىككى-ئۈچ كۈن ئىلگىرى (مىلادى ***1982***-يىلى ***9***-ئاي ئەتراپىدا) ئەبۇ ئۆبەيدە ماڭا سۆزلەپ بىرىپ مۇنداق دىدى؛ ئايروپىلان سوقىدىغان قۇرال (دىمتوف-***IKZ***) بازىسىنى تەييارلىغان ،بىز ئۈچەيلەن ئىدۇق .تەخمىنەن يېرىم سائەتتىن كىيىن

ئايروۋىلان بومباردىمان قىلغىلى كەلدى .مەن بىرىنچى پاي ئوقنى ئېتىشىم بىلەنلا ،ئايروۋىلانغا ئوق تېگىپ ،ئىلدىمىزغا موللاق ئېتىپ چۈشتى .

كوممۇنىستلارنىڭ قورقۇنچىسى ؛

ئەبۇ ئۆبەيدە ماڭا سۆزلەپ بىرىپ مۇنداق دىدى؛ بىز ئورغۇنغا بىر تانكىا بىلەن ھۇجۇم قىلىپ كىردۇق .كوممۇنىستلارنىڭ يېنىدا بىر يۈز يىگىرمە مىلىلىمىتىرلىق ، شۇنداقلا تانكىغا قارشى 106 مىلىلىمىتىرلىق ئاتىمىش زەمبىرەك بار ئىدى . بىز ئۈچ لاگىرنى ئىگىلىدۇق ،تۆتىنچى لاگىر ۋە روسلارنىڭ ئۆيلىرى قېلىپ قالدى . تەسلىم بولغان قوشۇنلارنىڭ گېپىگە ئاساسلانغاندا ئۇنىڭدا روسىيەنىڭ ئون يەتتە خەۋىرچىسى بار ئىكەن . ئەبۇ ئۆبەيدە مۇنداق دەيدۇ ؛ بىز كوممۇنىستلارنى خەندەك ئاكۇپلىرىدا تىرىك تۇتتۇق .ئۇلارنىڭ قوللىرى تىترەۋاتاتتى . پىلىمۇتلار لىق ئوق بېسىلغان ھالدا ،يانلىرىغا تاشلاپ قويۇلغان ئىدى .ئۇلار يىغلاۋاتاتتى .

ئېھتىمال ئۇنىڭغا ھۆر چۈشتى ؛

بەكتىيانىڭ خوسەت دىگەن يىرىدىن بولغان بەير مۇھەممەد روھانى ماڭا سۆزلەپ بىرىپ مۇنداق دىدى ؛بىزگە ئىككى ئايروپىلان ، ئەللىك تانكا ، بىرونىۋىك ھۇجۇم قىلدى .بىز ئون ئۈچەيلەن ئىدۇق ، ئىككەيلەن شەھىد بولدى . ئۇنىڭ بىرى ئوتتۇز بەش ياشلاردىكى مۇھەممەد ئەمىن بولۇپ ، ئۈچ سائەتتىن كىيىن ئېھتىلام بولۇپ ، ئۇنىڭدىن مەنى چۈشتى . بەير مۇھەممەد قەسەم قىلىپ تۇرۇپ ؛ ئۇنى ئۆز كۆزۈم بىلەن كۆردۈم ۋە مۇجاھىدلار سەككىز تانكىنى كۆيدۈرۈۋەتتى . مۇجاھىدلار غەلبە قىلدى ،روسلار

قاچىتى . بىز قىرىق بەش كاپىرنى ئۆلتۈردۇق ، دىدى .

روسلار مۆجىزىلەرگە ھۆرمەت قىلدۇ ؛

1983-يىلى دىكابىر ئېيىدا روسلار گىزىتلەردە ئوچۇق-ئاشكارە مۇنداق دەپ ئېلان قىلدى ؛ « بىز ئافغانىستاندا ئەقىل يەتمەيدىغان ئاجايىپ ئىشلارنى كۆردۇق . ئۇنىڭ مىسالى ؛ ئافغانىستانلىق مۇجاھىدلار كادىۋاننى بۇلىماقچى بولغان ئىدى ، بۇ كادىۋاندا نۇرغۇنلىغان تانكىلار بار ئىدى . ئۇلار بىزگە تەسلىم بۇلۇڭلار! دىگەن ئىدى . بىز ئۇلارنى ئۆلتۈرمەكچى بولغان ئىدۇق ، بىز ئويلىمىغان ،كۆرمىگەن يەردە بىزگە ئۇرۇش ئېچىلدى .تانكىلارنىڭ ھەممىسنى پاچاقلاپ تاشلىدى . بىز مەغلۇپ بولدۇق » دەپ سۆزلەپ بەردى .ئىسمائىل ئەبۇ جاد .

شەھىدنىڭ قولى جاراھەت ئۈستىدە ؛

بەكتىيانىڭ زەرمەت دىگەن يىرىدىن بولغان رەھمەتۇللا ۋە ھىديار ماڭا سۆزلەپ بىرىپ مۇنداق دىدى ؛ مۇھەممەد قاسىم شەھىد بولدى ، ئۇ قولىنى جاراھەت ئۈستىگە قويىدى ، ئاندىن ئۇنىڭ ھەمراھى مۇھەممەد رەسۇل كىلىپ ئۇنىڭ قولىنى ئېلىۋەتمەكچى بولغان ئىدى ، ئۇنىمىدى . ئاندىن مۇھەممەد رەسۇل ئۇنىڭغا ؛ مەن سىنىڭ ھەمراھىڭ (دوستۇڭ) قولۇڭنى چۈشۈرگىن ، مەن ئۇنى قايتۇرىمەن ، دەپ خىتاپ قىلىۋىدى ئاندىن ئۇ قولىنى چۈشۈردى .

شەھىدلەر قەبرىسىدىن نۇر چىقىۋاتىدۇ ؛

ماگا رەھمەتۇللا سۆزلەپ بىرىپ مۇنداق دىدى ؛بۇ يىل بىزدىن ئۈچ قوماندان شەھىد بولدى . ئۇلار-شەيخ ئابدۇمەجىد ، رەۋزىخان ، مۇھەممەد ئەييۇپ . ئۇلارنى دەپنە قىلدۇق . ئۈچ كىچە-كۈندۈز تۆت ئارلىقتا ئۇلارنىڭ قەبرىسىدىن نۇر چىقىۋاتقانلىقىنى كۆردۇم . كەنىت ئەھلى بۇ ئىش توغۇرلۇق پاراڭلاشقىلى باشلىغاندا بۇ نۇر-يوشۇرۇندى .

روسلار :« الله اكبر» دىگەندە يۈرىگىمىز تىترەيدۇ ، دەيدۇ

رەھمەتۇللا ماگا مۇنداق سۆزلەپ بەردى ؛ ئىسمى فەيج دەپ ئاتىلىدىغان بىر روسنى ئەسىر ئالغان ئىدۇق . ئۇ بىزگە مۇنداق دىدى ؛ بىز سىلەرنىڭ پىلىمۇت ئوقۇقلاردىن قورۇقمايمىز ، لىكىن «الله اكبر» دىن قورقىمىز . يۈرەكلىرىمىز سەكرەپ تىترەپ كىتىدۇ ، گويياكى يەر تەۋرىگەندەك . ئۇنىڭدىن كىيىن ئۇ بىزدىن «الله اكبر» دىگەن زەمبىرەكمۇ ياكى زەمبىرەك ئوقىمۇ ؟ بۇ قايسى تۈردىكى قۇرال ؟ دەپ سورىدى .

مۇجاھىدلارنىڭ رەھبەرلىرى ؛

بەكتىيادىكى ئورغۇنلۇق ئارسلاننىڭ تاغىسىنىڭ ئوغلى مۇھەممەد شادىيىم ماگا سۆزلەپ بىرىپ مۇنداق دىدى ؛ 1-بەش ئامباردىكى ئۈزۈق-تۈلۈك تۈگەپ بوش قالغان ئىدى ، كىيىن ئۆزلىگىدىن ئۈزۈق-تۈلۈك بىلەن توشۇپ قالدى . بىز قانداق بولغانلىقىنى بىلەلمەي قالدۇق .

2-راكىتالار دۈشمەن تەرەپتىن كىلىپ بىزگە يېقىنلاشقاندا ، دۈشمەن تەرەپكە قايتىپ كېتىدۇ ، شۇنداق زەمبىرەك ئوقىمۇ قايتىپ كېتىدۇ .

سىلەرگە مۇھەممەد شادىيم نى تونۇشتۇرۇپ قويايلى ؛

- ئىسمى ؛ شاھ مۇھەممەد شادىيم ، يېشى ؛ 35 ،
- قاچاندىن باشلاپ ئۇرۇش قىلىشقا قاتناشقان ؟
- 1983-يىلى تەراقى كۈنلىرىدىن باشلاپ .
- نىمە ئۈچۈن ئۇرۇش قىلىسىز ؟
- ئىسلام دىنى دۈشمەنلىرى بولغان كوممۇنىستلارنى ئۆلتۈرۈش ئۈچۈن جىھاد قىلىمىز ، چۈنكى ئۇلار «الله» نىڭ نۇرىنى ئۆچۈرمەكچىمىش ، بىز ھاياتلا بولىدىكەنمىز جىھاد قىلىمىز !
- سىز ، سىلەر جەزمەن روسلار ئۈستىدىن غەلبە قىلىدىغانلىقىڭلارغا ئىشىنەمسىز ؟
- ئىنشا الله، بىز ئۇنىڭغا ئىشىنىمىز ھەم غەلبە قىلىدىغانلىقىمىزغىمۇ ئىشىنىمىز .
- غەلبىنىڭ ئالامىتى نىمە ؟
- بىز ھەممە تەرەپلەردە مۆجىزىلەرنى كۆرۈۋاتىمىز .
- سىز بۇ كارامەتلەرنىڭ بىر قىسمىنى بىزگە سۆزلەپ بېرىپ ، ئۇنىڭ ئۈچۈن قەسەم قىلىپ بېرەلەمسىز ؟
- ئەلۋەتتە .

1) زەر مۇھەممەد ئەتىگەن سائەت بەشلەردە شەھىد بولغان بولسىمۇ ، ئۇ ئەتىگەن سائەت توققۇز يېرىمغىچە ئۇرۇش قىلدى ، يەنى شەھىد بولغاندىن كېيىن تۆت يېرىم سائەت جەڭ قىلدى . ئۇنى سىزدىن باشقىلار كۆردىمۇ ؟

- شۇنداق . ئابدۇللا جان كۆردى ، دەپ جاۋاب بەردى .

2) (دۈشمەنلەر) ئەتراپىمىزنى ئون سائەت بومباردىمان قىلغان بولسىمۇ ، بىزگە بومبىنىڭ بىرەر پارچىسىمۇ تەگمىدى .

3) ئامبار بىكار بولۇپ قۇرۇقدىلىنىپ قالغاندىن كېيىن ئۆزىچە يېڭىدىن لىقمۇ-لىق تولۇپ قالدى.

4) قايتقان ئوق؛ دۈشمەنلەر بىزگە ۋەيران قىلغۇچى زەمبىرەك ئوقى ئاتقان ئىدى ، لېكىن ئۇ ئوق بىزنىڭ يېنىمىزغا چۈشمەي ، دۈشمەن ئۈستىگە چۈشتى . بىز بۇنى ئۆز كۆزىمىز بىلەن كۆرۈپ ، ئۆز قولىقىمىز بىلەن ئاڭلىدۇق .

5) دۈشمەنلەر ئىچكى قىسمىدا ئىككىگە بۆلۈنۈپ كەتتى . مۇجاھىدلارنىڭ ئالدىنقى سەپتە سانى ئون ئىككى شەخس بار بولغاندا دۈشمەننىڭ بىر قىسمى ئون سەككىز مىڭ ئەسكەر ئىدى . بىزدىن يەتتە ئادەم شەھىد بولدى ، قېلىپ قالغانلىرىمىز ئىككى كۈن قارشىلىق بىلدۈرۈپ ، ئىككى تانكىنى كۆيدۈرۈۋەتتۇق . مىناغا يەنجەپ تۆت تانكا پارتلاپ كەتتى . ئۈچىنچى كۈنى ھەققانى ئارسلان مۇجاھىدلىرىدىن ياردەم كەلدى .

- سىلەر قانداق بەرداشلىق بەردىڭلار ؟

- «الله» نىڭ ياردىمى بىلەن بەرداشلىق بەردۇق . بىرىنچى كۈنى يۈز ئەسكەر ئۆلتۈردۇق ، ئالتە تانكىنى بۇزۇپ تاشلىدۇق . ئىككىنچى كۈنى

تانكىلارنى كۆيدۈرۈۋەتتۇق . ئۆلگەن ، كۆيدۈرۈلگەن دۈشمەنلەردىن خەۋەر كەلمىدى .

شەھىد ئۆنلۈك كۈلدۇ ؛

مۇھەممەد شادىيم (قۇرئاننى يادقا بىلدىغان) شەھىد ئابدۇرەھمان توغىرلىق ماڭا سۆزلەپ بىرىپ مۇنداق دىدى ؛ ئۇ چۈش سائەت ئون ئىككىدە شەھىد بولدى . مەن ئۇنى ناماز شام ۋاقتىدا دەپنە قىلدىم . ئۇ دەپنە قىلغان ۋاقىتتا ھەربىر تاشنى قويسام ئۆنلۈك ئاۋاز بىلەن كۈلۈپ كەتتى . شۇڭا بىز بۇ ئۆلۈك ئەمەس دىدۇق . بۇ ئىش ئۈچ قېتىم تەكرارلاندى . ئۇنىڭ قەبرىسى ئەتراپىدا يۈزچە مۇجاھىد ھازىر بولغان بۇلۇپ ، ئۇلارنىڭ ھەممىسى يىغلاۋاتاتتى . ئۇنىڭ پۇرىقى ئەتىر پۇرىقىغا ئوخشايتى ، بۇيەرگە ھازىر بولغانلاردىن شەيخ فەتھۇللاھ ۋە ھەمدۇللاھ بار ئىدى .

تۈزلەڭلىك ئاق كىيىملىك ھەمراھلار بىلەن توشۇپ كەتكەن ؛

ئابدۇلۋاھىد ئىبنى فەيز مۇھەممەد – تەراقى كۈنلىردە ئۇ ئارمىيەدە تۈۋەنجاڭ بۇلۇپ ئىشلەيتى . كىيىن قېچىپ چىقىپ مۇجاھىدلار سېپىغا قاتناشقان ئىدى . ئۇ ماڭا مۇنداق دەپ بەردى ؛ مەن ھىرات ناھىيىسىدە ئىسمى ئابدۇلۋاھاب دەيدىغان بىر كومىنىستلار ئوفىتسىرىنى ئەسىرگە ئالدىم . ئۇنىڭدىن ؛ نىمە ئۈچۈن ئۈزلىكىڭدىن تەسلىم بولدۇڭ ؟ دەپ سورىغان ئىدىم . ئۇ ؛ تۈزلەڭلىك ئاق كىيىملىك ئەسكەرلەر بىلەن توشۇپ

كەتكەنلىكىنى كۆردۈم ، دىدى .

ۋاقىرايپ تۈۋلىغان ئادەملەر قەيەردە ؟

بولدەك قەندىهارلىك مەلا مۇھەممەد ، مەسئۇتلار ماڭا سۆزلەپ بىرىپ مۇنداق دىدى ؛ ھىجرىيە *1403*-يىلى روزا ھېيتتىن بەش كۈن كىيىن ، بىز بىرتوپ دۈشمەنلەرگە ھۇجۇم قىلىپ ئۇلارنى ئەسىر ئالدۇق . بىز كوممۇنىستلانى ئەسىر ئېلىپ بولغاندىن كىيىن ئۇلار ؛ سىلەر بىلەن بىرگە تۈۋلاپ،ۋارقىرىغان ئادەملەر قەيەردە ؟ ئۇلارنىڭ كىيىمى تۈۋلاپ ، ۋارقىرىغۇچىلارنىڭ كىيىمى ئىدى . ئۇلار بىز بىلەن ئۇرۇش قىلدى ، دەپ سورىدى . مەسئۇد ئۇلارغا ؛ بىز بىلەن ئۇلاردىن ھىچكىم بىرگە بولمىدى ، دەپ جاۋاپ بەردى .

شەھىد قولىنى كۆتەرەيدۇ ؛

مەلامۇھەممەد بىلەن ئابدۇل مەجىد ماڭا سۆزلەپ بېرىپ مۇنداق دىدى؛ بىز بىلەن بىرگە مۇھەممەد ھەنىيف (ئوقۇغۇچى) بىرگە ئىدى . ئۇشەھىد بولدى . ئاندىن ئۇنىڭغا شەيخ ئابدۇل مەجىد (ئوقۇغۇچىنىڭ ئۇستازى) ئى قېرىندىشىم بىز بىلەن بىرگە ياراڭلاشقىن ، دىۋىدى ، شەھىد مۇھەممەت ھەنىيف قولىنى كۆتەردى . ئاندىن شەيخ ئابدۇل مەجىد ئۇنىڭغا ؛ قېرىندىشىم قولۇڭنى قايتۇرغىن ، دىۋىدى ، ئۇ قولىنى قايتۇردى .

شەھىد دىن ئەتىر پۇرىقى كىلىۋاتىدۇ ؛

ماڭا ئەرەنەۋاز سۆزلەپ بىرىپ مۇنداق دىدى ؛ جەللە مۇھەممەد

شەھىد بولۇپ يەتتە كۈن ئۆتمەي پۇرىقى ئىپار پۇرىقى بىلەن ئوخشاش بولدى . دىين مۇھەممەد دەيپ ئاتىلىدىغان بىر مۇجاھىد ئۇنىڭ قەبرىسىنى ئاچتى . بۇ ۋاقىتتا مەنمۇ ھازىر بولغان بولۇپ ئۇنىڭ ئەتىر پۇرىقىنىڭ ئۆزگەرمىگەنلىگىنى كۆردۈم . ئىككى ئايدىن كىيىن كولىغان ئىدى يەنە شۇنداق تۇرغان ئىكەن .

تۆۋەنجاك ئابدۇل ۋاھىد ماڭا سۆزلەپ بىرىپ مۇنداق دىدى ؛ مەن ئۇنىڭچە مۇجاھىد بىلەن يۈرۈپ تۇرغان دۈشمەن لاگىرىغا كىردىم . دۈشمەنلەر ئويغاق ئىكەن . لىكىن ئۇلار بىزنى كۆرمىدى . بىز روس ئەسكەرلىرى لاگىرىغا كىرىپ نۇرغۇنلىغان دۈشمەنلەرنى ئۆلتۈردۇق . لىكىن بىز ئۇلارنىڭ سانىنى بىلەلمىدۇق . چۈنكى ئۇلارنىڭ ئارىسىدا ئافغان كومۇنىستلىرى يوق ئىدى . شۇنىڭ بىلەن بىز قايتىپ چىقتۇق . بىز گازارمىدىن چىقىپ بولغاندىن كىيىن بىر مۇجاھىد قايتىپ چىقتى .(بۇ كىشى جەللە مۇھەممەد دەيپ گۇمان قىلىمەن)

تۇمان مۇجاھىدلارنى قوغدايدۇ ؛

ئابدۇلجاببار ماڭا سۆزلەپ بىرىپ مۇنداق دىدى ؛ سەنكى نىكار كەنتىگە تانكىلار ھۇجۇم قىلىپ ، كەنتنى پۈتۈنلەي مۇھاسىرگە ئالدى ، بىزنىڭ ئۆي ئەتراپىدا ئۇرۇش قايناپ تاشتى . مۇجاھىدلاردىن ئالتىسى شەھىد بولدى . بىز ئۇلارنىڭ جەسەتلىرىنى يۆتكىمەكچى بولغان ئىدۇق ، ئاسمان-زىمىننى تانكا، ئايروپىلانلار بومباردىمان قىلىپ ، يۆتكەش ئىمكانىيىتى بولمىدى لىكىن بىز شەھىدلەرنى يۆتكەشنى قەتئى قارار قىلغان

ئىدۇق . «الله» تۇماننى پەيدا قىلىپ بىزنى يوشۇردى ، بىز شەھىدلەرنى يۆتكىۋالدۇق .

جەئفەر-قېرىندىشى شەھىد شىر مۇھەممەد گە خىتاب قىلدى ؛

ملادى *1986*-يىلى *3*-ئاينىڭ *27*-كۈنى شەنبە كەنرە دىگەن جايدىكى ئۇسامە ئىبنى زەيد لاگىرىغا دۈشمەنلەر تۇيۇقسىز ھۇجۇم قىلغاندا شىر مۇھەممەد شەھىد بولدۇ . شىر مۇھەممەد جىھاد باتۇرلىرىدىن بىرى ئىدى . ئۇنىڭ قېرىندىشى جەئفەر بولۇپ ، ئۇ ئۇنىڭ بارلىق شىجائەت باتۇرلۇقلىرىنى كۆرگەن ئىدى . ئۇ كەنرەدىكى مۇجاھىدلارنىڭ ئەڭ ئاساسلىقى ئىدى . كىيىن جەئفەر ، ئۇنىڭ قېرىندىشى شىر بىلەن ئەسەدۇللاھ ۋە جەل رەھمان ، يۇسۇف ، ئابدۇلباقى قاتارلىقلار كېلىپ ئۇسامە ئىبنى زەيدنىڭ لاگىرىنى تازىلاشقا باشلايدۇ . ئاندىن جەئفەر قېرىندىشى شىر مۇھەممەدنىڭ يېنىغا كېلىپ ؛«ئەگەر سەن شەھىد بولغان بولساڭ ماڭا قاراپ كۈلۈپ باقە ! » دەيدۇ . شىر مۇھەممەد چىشلىرى كۆرۈنۈپ قالغۇچە كۈلۈمسىرەيدۇ .

جەئفەر بومبا بىلەن پارتلىغان بولسىمۇ ، يىنىككىنە يارلىندۇ . مەن جەئفەرنىڭ كۆز ، قاپىقىدا ، قورسىقىدا پارتلىغان بومبىلارنىڭ ئىزلىرىنى كۆردۈم ، ئۇنىڭغا تەسىر قىلمىغان ئىدى . ھاشىم شەھىد قا ؛ « مەن سىنىڭ يېنىڭغا دەپنە قىلىنماقچى » دەيدۇ ؛ ئادەملەر جەل رەھماننىڭ جىنازىسى بىلەن قايغۇلۇق ھالدا خوشلىشىدۇ . ئۇنىڭغا ھاشىم ئىنتايىن قايغۇرۇپ

مۇنداق دەيدۇ ؛ ئى جەل رەھمان ، مەن سىنىڭ يېنىڭغا دەپنە قىلىنماقچى ، دەيدۇ . بىر نەچچە سائەتتىن كېيىن ئايروپىلانلار ھۇجۇم قىلىپ ، قىرغۇچى بومبىلارنى تاشلايدۇ . بۇ يەردە ھاشىم شەھىد بولدۇ ، ئۇ جەل رەھماننىڭ يېنىغا دەپنە قىلىندۇ . جەل رەھمان جاسارەتلىك قەھرىمانلارنىڭ بىرى ئىدى .

مۇھەممەد سىددىيق شۈكرى بىلەن ؛

«خورت كابول» ۋە «تەشكىرى» ئەتراپىدىكى سەپلەرنىڭ رەھبەرلىكىگە تەسلىم بولغان مەدىنە مۇنەۋۋەردىكى ئىسلام ئۇنۋېرسىتېتىنى پۈتتۈرگەن بىر يىگىت كابول ئەتراپىدا بىر قانچە قېتىم ئەمەلى جەڭلەرنى قىلدى . ۋە كارمىل قەسرىگە بىر قانچە قېتىم زەربە بەردى . روس ئوفىتسېرلىرى تۇرۋاتقان كابولدىكى «ۋە مايكەدۇن» بىرونئۇك لوپىي ۋە مۇداپىئە مىنىستىرلىكى تۇرىدىغان جاي بىلەن مۇھەممەد سىددىيقنىڭ تەشكىرى كەنتىسى بىلەن كەمرى كەنتىسىدىكى بابراك كارمىل ؛نىڭ يەرلىرىگە ، بوستانلىقلىرىغا كەمرى كەنتىنىڭ سۈيىنى كىرىشنى توساپ قويغان ئىدى . كومۇنىستلار مىنىستىرلىكى بابراك كارمىل بوستانلىقلىرىنى سۇغۇرۇش ئۈچۈن سۇنى توسۇۋالماسلىقنى ئۈمۈد قىلىپ بۇنىڭ بەدىلىگە پۇل بەرمەكچى بولۇپ ئادەم ئەۋەتكەن ئىدى ، ئۇ رەت قىلىپ ؛ مەن سىلەرنىڭ تەسلىم بولغانلىقىڭلارنىڭ بەدىلى ئۈچۈن سىلەر خالىغان مال-دۇنيانى سىلەرگە بېرىشكە تەييار ، دېدى . ئۇ مۇنداق دېيىتتى ؛ «الله» بىلەن قەسەمكى ! ئەگەر ئۇ يەردە ئىسلام ئەمەللىشىدىغان بولسا ئەلۋەتتە مەن

كابۇل زىمىنىنىڭ كارمىل زىمىندىن كۆپرەگىنى ئۈنىڭغا بىرىشكە تەييار .

دوستۇم مۇھەممەد سىددىيىق ماڭا سۆزلەپ بىرىپ مۇنداق دىدى ؛ ئايروپىلانلار قونۇپ تەشكەرىنىڭ مەركىزىگە ئۈچ ئاي زەربە بەردى . ھەر كۈنى بىر قېتىم بەزى كۈنلىرى ئىككى-ئۈچ قېتىم زەربە بىرەتتى . مەن بىر قېتىم مەركەزنى كۆرۈش ئۈچۈن بارغان ئىدىم . بىزگە ئوق ئېتىلدى . مەن ئىككەيلەن بىلەن ئىدىم . ئاندىن بىز تۆزلەڭلىككە يېتىپ باردۇق . ئىككى تىك ئۈچار ئايروپىلان بىزگە ھۇجۇم قىلدى . بىز بومباردىمان ئارىسىدا يېرىم سائەت قېپ قالدۇق . بىز بىر قانچە قېتىم جەڭگە ھازىر بولدۇق . ئىككى ئايروپىلان كۆتۈرۈپ كەلگەن ئوق-دورىلىرىنى ئىشلىتىپ بولغاندىن كېيىن بىزگە ئايروپىلانلاردىن ئوق، راكىتا ، زەمبىرەك ئوقى ، پىلىموت ئوقلىرى ئۈچۈپ كەلگىلى تۇردى . بىردەمدىن كېيىن مەن تاغ تەرەپتىن كەلگەن ئوق ئاۋازىنى ئاڭلىدىم . مەن- بىزنىڭ قىسمىلىرىمىز دۈشمەنلەرگە قارشى كىلىۋاتقان ئوخشايدۇ ، دەپ ئۇلار تەرەپكە بارغان ئىدىم ، ئۇلار روسلار ئىكەن . كىچىگە كەلگەندە ئۇلار ھەممە يەرنى ئىگەللىدى . مەن ئۇلاردىن يۈز-يۈز ئەللىك مېتىر يىراقتا تۇرۇپ قالدىم . ئۇلار يېقىنلىشىپ كىلىپ بىزگە پىلىموت بىلەن ئوت ئاچتى . ئۇلارنىڭ سانى **80-100** ئەتراپىدا ئىدى . مەن شۇنىڭ بىلەن ئۇلارنى چاقىرىپ ؛ -نىمە ئۈچۈن سىلەر ماڭا ئوق ئاتىسىلەر ؟ مەن سىلەرنىڭ قېرىندىشىڭلار ، دەپ ۋاقىردىم .ئۇلار ئۈچ-تۆت سائەت ئوق ئاتتى . كېيىملىرىم پۈتۈنلەي كۆيۈپ كەتتى ، ئۈنىڭغا **30-40** پاي ئوق تەككەن ئىدى . **30-40** پاينىڭ ھېچقايسىسىدا يارلانمىدىم . ئاندىن مەن تۇرغان ئورنۇمدىن تۇرۇپ چۆل تەرەپكە قاراپ قاچتىم . يېرىم

كىلومىتىر ماڭغاي تۇرۇپلا ئۇقلار ماڭا ياموغۇردەك ياغقىلى تۇردى .مەن چۆللۈككە يېتىپ كەلگەندە تۆيۈقسىز ئالدىمدىن 60-40 ئەتىراپىدا دۈشمەن قوشۇنلىرى پەيدا بولۇپ ئوقئا تۇتتى . مەن ئالدى تەرەپكە قاراپ يېرىم سائەتچە ماڭغاندىن كېيىن ھەممە تەرەپتىن ئوق ياغقىلى تۇردى . براق مەن ھېچقانداق يارلانمىدىم . ئۇنىڭدىن كېيىن ؛-ئى پەرۋەردىگارىم ! مەن ئىسلام تارىخىدىكى تۆمۈرنى تۇنجاي قالدىم . ئىمان تۆمۈر ئۈستىدىن غالىپ كەلدى . مانا مەن كۆرۈۋاتىمەن ، سوۋېت تۆمۈرلىرى ئۈستىدىن بىزنىڭ ئىمانىمىز غالىپ كەلدى . ھەيران قالارلىق ئىش شۇكى- مەن دۈشمەنگە زەربە بەرمەكچى بولغان ئىدىم . ئۇلار تۇگەپ قالدى . پەقەتلا بەش پاي بۇزۇق ئوق قالغان ئىدى . ئىلگىرى ئادەتتە بۇنداق ئىش بولمايتتى . شۇنىڭ بىلەن ئۇنى ئېلىپ كېتىڭلار ، دېدىم ۋە قۇرئاندىكى مۇنۇ ئايەتنى ئوقۇدۇم ؛«ئۇز ۋاختىدا سەن كاپىرلارغا (بىر سىقىم تۇپىنى» ئاتقاندا ئۇنى سەن ئاتمىدىڭ ، ۋە لېكىن «الله» ئاتتى .» ئاندىن بىز چېقتۇق . روسلار چېكىنىپ كەتتى

شەھىدنىڭ جىراھىدىن تەر تېمىۋاتىدۇ ؛

مۇھەممەد يۇنۇس ماڭا سۆزلەپ بىرىپ مۇنداق دىدى ؛ رەھمەتۇللاھ خان لەۋجەردە مۇجاھىد بولغان ئىدى . ئۇ لەۋجەرنىڭ «خۇش» دىگەن يېرىدە شەھىد بولدى . بىز ئۇنى «دۇبەندى» دەيدىغان جايغا يۆتكەپ ئاپاردۇق . ئۇنىڭدىن تەر قۇيۇلىۋاتاتتى . تەرنىڭ پۇرىقى ئەتىرنىڭ پۇرىقى ئىدى .

شەھىدنىڭ چىچى ئۆسەۋاتىدۇ ؛

مۇھەممەد يۇنۇس ماڭا سۆزلەپ بېرىپ مۇنداق دېدى ؛ بىر شەھىد ، شەھىد بولۇپ ئون ئۈچ كۈندىن كېيىن ئۇنى تاپتۇق . جەسىدى ھېچقانداق ئۆزگەرمەستىن ئۇنىڭ ساقىلى ئۆسۈپ قالغانتى . ئۇ تەپىنە قىلىنىپ ئاللە ئايدىن كېيىن ئۇنىڭ ئائىلىسىدىكىلەر ئۇ تىرىكمۇ ياكى شەھىد بولدىمۇ ؟ ئۇقۇپ كەلگىلى كەلگەن ئىكەن ئۇنىڭ قەبرىسىنى كىشىلەر ئۇلارغا كۆرسۈتۈپ قويۇپتۇ . ئۇلار قەبرىنى ئاچقان ئىكەن ، ئۇ دەپنە قىلغان كۈندىكىدەك ھېچقانداق ئۆزگەرمىگەن ئىدى .

كەنەردىكى قۇرئان ئەھلىنىڭ شىجائىتى ؛

كەنەردىكى ئۇسامە ئىبنى زەيدنىڭ گازارمىسىنىڭ قوماندانى ئەسەدۇللاھ ۋە گازارمىدىكى مۇجاھىدلارنىڭ بىرى فارۇق ماڭا سۆزلەپ بېرىپ مۇنداق دېدى ؛ بىزنىڭ پېشىۋايىمىز، ئۇستازىمىز مۇھەممەد ئەمىن مەلكەزى«كىچىك موسكۋا» دەپ ئاتىلىدىغان بەشەت كەنتىگە يېقىن بىر دەريانىڭ قىرغىقىدا تۇراتتى . زەمبىرەك ئوقلىرى ئېتىلغىلى تۇردى . زەمبىرەك ئوقلىرى شەيخنىڭ ئۈستى تەرەپكە ئۈچۈپ چۈشكىلى باشلىدى . ياشلار بۇ پېشقەدەم ئادەمنىڭ سۇباتلىقىدىن ھاياپ قىلىپ قاچالمىدى ، لېكىن ياشلاردىن –جەئفەر ئىككى پاي زەمبىرەك ئوقى ئېتىلغاندىن كېيىن يۈشۈرۈندى ، ئەسەدۇللاھ ئىبنى مۇھەممەد ئەمىن تۆت پاي زەمبىرەك ئوقى ئېتىلىپ بولغاندىن كېيىن يۈشۈرۈندى . ئۇستاز مۇھەممەد ئەمىن بولسا قىلچە تەۋرەپ قويماستىن جىم ئولتۇرۇپ قۇرئان ئوقۇشقا باشلىدى .

ئۇنىڭغا زەمبىرەك ئوقىدىن دالدا بولغۇدەك بىرەر نەرسىمۇ يوق ئىدى . ئەك ئاخىرقى بىر پاي زەمبىرەك ئوقى ئۇنىڭدىن بىر يېرىم مىتىر يىراقلىقتا پارتلىدى . ياشلار يىغلاشقا باشلىدى ، بىردەمدىن كېيىن چاك-توزاك تارقىلىپ ئۇستازنىڭ قۇرئان كەرىم ئايىتىنى يادقا تەكرارلاۋاتقانلىقىنى كۆردى . ئاندىن ياشلار ئۇنىڭدىن ؛ نىمە ئۈچۈن قاچمايسىز ؟ دەپ سورىغان ئىدى . ئۇ ؛ مەن «الله»تەئالادىن ھايا قىلىپ ، پەرىشتىلەرنىڭ «الله»تەئالانى بەندەك قۇرئان ئوقۇپ تۇرۇپ قاچتى دېيىشىدىن ھايا قىلىپ قاچمىدىم ، دېدى .

ئۇنىڭغا ئۈيلەنمىگەن يەردىن رىزىق بېرىلدى ،،

{ كىمكى «الله» قا تەقۋادارلىق قىلىدىكەن ، «الله» ئۇنىڭغا چىقىش يولى ۋە ئويلىمىغان يەردىن رىزىق بېرىدۇ }سۈرە تەلاق 3-ئايەت ؛ ئەسەدۇللاھ فارۇق سەمىيئۇللاھ ماڭا سۆزلەپ بېرىپ مۇنداق دېدى؛ بىز (كىچىك موسكىۋا) دەپ ئاتىلىدىغان كومۇنىستلارنىڭ بەشەت كەنتىگە ھۇجۇم قىلدۇق . بىز يەتمىش مۇجاھىد ئىدۇق . بىز ئەملى جەڭ قىلغاندىن كېيىن بىزدىن ھېچكىم يارادار بولمىدى . بىز ئاچلىقتىن ئاجىزلاپ قىلىۋاتاتتۇق . تاماق يەپ باقمىغىلى ئىككى كۈن بولدى . بىز ئاچلىقنىڭ قاتتىقلىقىدىن گازارمىغا قايتىشمۇ قىيىن بۇلىۋاتاتتى . شۇنىڭ بىلەن بىز «الله» قا دۇئا قىلىپ رىزىق بېرىشنى تەلەپ قىلدۇق . ئاندىن جەللە رەھمان سۇ ئىچكىلى بېرىپ بىر دانە ئاق تومۇر قوتا تېپىۋېلىپ ئۇنى ئېلىپ كەپتۇ . ئۇنىڭ ئېغىزىنى يېچاق بىلەن ئېچىپ كۆرگەن ئىدۇق ، ئۇنىڭدا قالا

سۈتى قايمىقى بار ئىكەن . بىز زەھەر سېلىنغانمىكىن دەپ ئەنسىرىدۇق . ھاشىم بۇنى كۆرۈپ :- مەن ئاۋۋال يەپ باقاي ، مەن ئۆلسەم سىلەر قۇتۇلۇپ قالىسىلەر ، دېدى . ئاندىن ئۇ يېگەن ئىدى ، ئۇنىڭغا ھېچقانداق تەسىر قىلمىدى . شۇنىڭ بىلەن ھەممىمىز يېدۇق (قورسىقىمىز تويدى) ، «الله» نىڭ بۇ ئىلتىپاتىغا رەھمەت ئېيتتۇق .

كەنەر يولۋىسى ؛ شەھىد جەللە رەھمان

چىرايىدىن ئون سەككىز ياشلارغا كىرگەنلىكى چىقىپ تۇرىدىغان بۇ يىگىت-ئەللىكتىن ئارتۇق كوممۇنىستلارنى ئۆلتۈردى . ئۇ بىزنى كۆنلەپ-كۆنلەپ قوغدايتتى ، ئۇ جىھادنى 1978-يىلى تەرەقى كۆنلىرىدە ئون ياشتىن باشلاپ باشلىغان ئىدى . ئۇ 1978-يىلدىن باشلاپ 1986-يىلغىچە جىھاد قىلدى . ئۇ ئون يېشىدا تانكىغا مىنا كۆمۈپ ، تانكىنى كۆيدۈرۈپ كۆل قىلىۋەتكەن ئىدى . ئۇ ئىنسانلار كىيىمىنى كىيىۋالغان شىر ئىدى . گازارما باشلىقى ئەسەدۇللاھ ئۇ توغرۇلۇق سۆزلەپ مۇنداق دېدى ؛ مەن ئافغانىستاندا جەللە رەھماندەك شىجائەتلىك مۇجاھىدنى كۆرۈپ باقمىدىم .

ئۇ بىر كۈنى كوممۇنىستلارنىڭ كاتتا بېشىدىن بىرنى ئەسىرگە ئالدۇ . ئۇ كوممۇنىستقا ؛ مەن ھېرىپ قالدىم ، مېنى كۆتۈرگىن دەپ ، ئۇنى كۆتۈرگىلى سالدۇ . ئاندىن يېرىم يولغا كەلگەندە كوممۇنىستنىڭ ئۈستىدىن چۈشۈپ ئۇنى ئۆلتۈرۋەتتۇ .1986 -4-ئاينىڭ 2-كۈنى روسلار ئۇسامە ئىبنى زەيد

گازارمىسىغا ھۇجۇم قىلىپ ، ئۇنى ئىگەللەيدۇ . بىراق ئەسەدۇللاھ ، جەللە رەھمان ، جەئفەر ، شەھىد مۇھەممەد ، مۇستەقىيم قاتارلىق بەش ئەزمەت گازارمىنىڭ ئالدىدا تەۋرەنمەي ، مۇستەھكەم رۇسلارنى توساپ زەربە بىرىپ ، ئۇ يەردىن بۇ يەرگە قوغلاپ زەربە بىرىپ ، رۇسلارنى مەركەزدىن تازىلىدى . جەللە رەھمان رۇسلارنى قوغلاپ كېتىۋاتقاندا ئۇنىڭغا بىر پاي ئوق تېگىپ يەرۋەيدىگار ھۇزۇرىغا كەتتى . ئۇ شەھىد بولغاندا ئوق ئاتقىلى تۇرغان قىياپەتتە تۇرۇپ قالغان ئىدى . رۇسلار ئۇنى تىرىك دەپ گۇمان قىلىپ ئۇنىڭغا يېقىنلىشىپ بېرىشقا جۈرئەت قىلالمىدى . چۈنكى ئارلىق يىگىرمە مېتىرچە بار ئىدى . ئەسەدۇللاھ مۇنداق دەيدۇ ؛ ئۇ شەھىد بولۇپ تۆت سائەتتىن كېيىن يېنىغا يەنى ناماز شام ۋاقتىدىن كېيىن كەلدىم . چۈنكى ئۇ ناماز دىگەردە شەھىد بولغان ئىدى .ئۇنىڭ قىياپىتى دوم ياتقانىدۇ ئەمەس ، ئوڭدا ياتقانىدۇ ئەمەس ئىدى . ئۇ گويا يىگلا ئۇخلاش ئۈچۈن ياتقان ئادەمگە ئوخشاش كۈلۈمسىرەپ ياتاتتى . مەن ئۇنىڭغا ئوخشاش شەھىدنى كۆرۈپ باقمىغان.....

«الله» ، كەنەر يولۇسىغا رەھمەت قىلسۇن ، ئۇ بىزگە ھەقىقى يىگىتلىكنى ، شجائەتلىكنى تەقۋادارلىقنى كۆرسىتىپ بەردى .

چۆلدىكى ئۈزۈم ،قوغۇن ؛

كابولدىكى يۇنس خالىس قوماندانلىرىنىڭ بىرى ئابدۇل جاببار سۆزلەپ بىرىپ مۇنداق دىدى ؛ بىز كابول ئەتراپىدا جەڭ ئوپېراتسىيىسى قىلىۋاتاتتۇق . ئاچلىق ، ئۇسسۇزلۇق قاتتىق ئەلەم بولدى . بىز بىرەر يۇتۇم

سۇ ، بىرەر لوقما تاماق بولۇشنى ئۈمۈد قىلاتتۇق . بىز چۆلدە مېڭىپ كېتىپ بارغاندا تۇيۇقسىز ئالدىمىزدا ئۈزۈم ، قوغۇن پەيدا بولۇپ قالدى . بۇ يەردە ھېچقانداق ئادەم ئىزى يوق ئىدى .

ئەنسارلارنىڭ يولۋىسى –پاكىستانلىق ؛

سەيفۇل ئىسلام ماڭا سۆزلەپ بىرىپ مۇنداق دىدى ؛ بىر تۈركمەن نەسرۇللاھ مەنسۇر –بىلسان كەنتىدىكى قۇرئان تەلىم-تەربىيە مەكتىپىنى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچى ئىدى . ئۇ تۆت يىلدىن بۇيان مۇجاھىد بولۇپ ، جەڭ قىلىپ كىلىۋاتىدۇ . مىلادى *1986*-يىلى *5*-ئاينىڭ *4*-كۈنى نەسرۇللاھ غەنىمەت ئالغان ماشىنىغا ئولتۇرۇپ ، بەكتىيانىڭ سەيدانىل دىگەن يىرىدىن بىر قىسىم لازىمەتلىكلەرنى ئېلىپ ، سەبەيدار غارى غا قاراپ يولغا چىقىدۇ . ئۇ سەبەيدار غارى غا بارغاندا ئايروپىلاننىڭ ئاۋازى ئاڭلىنىدۇ . ئۇ دەرھال قېرىندىشى يۇسەيىن مۇھەممەد ، يەنە بىرىنىڭ ئىسمى مۇھەممەد ناجىد (بۇ ئىككەيلەن قۇرئاننى يادقا ئېلىپ بولغانلار ئىدى .) نى ئايروپىلاننى كۆزىتىشكە ئەۋەتىدۇ . ئۇلار ئايروپىلاننىڭ قونۇپ ، ئۇنىڭدىن بىر توپ روس ئەسكەرلىرىنىڭ چۈشۈۋاتقانلىقىنى كۆرىدۇ . ئۇرۇش ئاپتوماتى كۆتۈرۈۋالغان نەسرۇللاھ مەنسۇر ئايروپىلانغا قارىتىپ ئوق چىقىرىدۇ . ئۆيلىمىغان يەردە ھاۋادىن بومباردىمان قىلىش باشلىنىدۇ . ئايروپىلاندىن ئېتىلغان بىر تال ئوق ئۇنىڭ كۆزىنىڭ يېنىدىن كىرىپ قولاق تۈۋىدىن چىقىپ كېتىدۇ . يەنە بىر تال ئوق تۈۋەن يوتىسىغا تېگىپ يوتا سۆڭىكىنى سۇندۇرۇۋېتىدۇ . ئۇنىڭ

مۆرىسى قىما-چىما بولۇپ كېتىدۇ . روسلار ئۇنى تىرىك دەپ ئويلاپ ، ئۇنىڭ تۈنۈشقا ئىنتىلگەندە ئون توت روسنى ئۆلتۈرىدۇ . ئۇنىڭ ئىككى مىڭ نەچچە يېرى جاراھەتلىنىدۇ . ئۇ ھازىر پېشاۋۇر دوختۇرخانىسىدا داۋالىنىۋاتىدۇ .

هجرىيە 1406-يىلى رامزاندىكى جاجى ئۇرۇشىدىكى مۆجىزىلەر؛

1- قۇشلار ؛ مەن بۇ قېتىم جاجىدىكى قۇشلارنى ئۆز كۆزۈم بىلەن كۆردۈم . گازارما ئۈستىگە ئىنتايىن شىددەتلىك زەھەرلىك گاز قويۇپ بېرىلدى . بىز بومبارىدىمان قىلىدىغان ئوقلاردىن ساقلىنىش ئۈچۈن ئۇ دەرەختىن بۇ دەرەخكە قاچاتتۇق . بۇ ۋاقىتتا ماڭا ئەمىر سەيياف ؛ قارا ، ئايروپىلانلار بىلەن مۇسابىقىلىشىۋاتقان ئاۋۇ قۇشلار توپىغا ، دېدى . ئەتىسى مەن ئۆزگىرىپ كەتكەن ئايروپىلانلارغا قارىدىم . ئاندىن ئايروپىلان ئاستىدىكى قارا نەرسىلەرنى مەن بىلەن بىرگە بولغان قېرىنداشلىرىمغا ؛ يۈشۈرۈنۈڭلار ! ئايروپىلان بومبا تاشلىدى ، دېدىم . ئاندىن ئۇلار ؛ ئايروپىلان ئاستىدىكى (بومبا ئەمەس) قايقارا قۇش ، دېدى .

2-شامال ؛ مۇجاھىدلارغا قاتتىق جايا-مۇشاقەت كەلگەندە بومبارىدىمان قىلىدىغان ئوقلاردىن قاتتىق يامغۇر ياغدى . بىرەر تۈننىغا يېتىپ بارغاندا بۇ يەردىن بىر كاتەك كولاندى . ئۇنىڭدىن ئوقيا ئوقى ئېتىلىپ چىقىپ راكېتانى قوغلاپ ئەبجىقىنى چىقىرىۋەتتى . ئارقا-ئارقىدىن پارتلاۋاتقان يالغۇز مىنالار سەۋەبىدىن ئايروپىلانلار توختالىمىدى . ئاندىن تاغ بىلەن قورشالغان ، تاغ

چوقىسىدىكى كوماندىرلار ئەتىرىتى ئۈستىگە بېرىپ چۈشتى . خۇددى «الله»تەئالا دىگەندەك ؛ قارغىنا بۇ تەتۈر بالايى-ئاپەتلىك ۋاقىتتا ئىلاھى رەھمەت چۈشۈرۈلدى . قاتتىق بوران شامالللارنى ئەۋەتىش بىلەن مۇجاھىدلار 9-ئايلارنىڭ ئوتتۇرلىرىدا ئىلگىرى مۇنداق ھادىسىلەرنى كۆرۈپ باقمىغان ئىدى . بۇ يەردىكى قار ئىككى مېتىرغا يېتەتتى . شامال چوڭ دەرەخلەرنى يىلتىزىدىن قومۇرۇپ تاشلايتتى . ئۇنىڭ سوغاقلىرى پىشاۋۇرغا يېتىپ باردى . شامال روسلارغا قاتتىق زەربە بەردى . شۇنىڭ بىلەن ئۇلار چېكىنىشكە باشلىدى .

3-ئاق كېيىملىكلەر ؛ جاجى گازارمىسىنىڭ باش قوماندانى سەيىد ئۆمەر ، ئەسكىرى ئىشلار قوماندانى مۇساخان ، سەپلەرنىڭ بىرىنىڭ قوماندانى ۋەكىل ئىخلاس بىزگە سۆزلەپ بېرىپ مۇنداق دىدى ؛ ئافغان (كومۇنىست) ئارمىيە قوشۇنلىرىدىن بىر توپ ئەسكەر بىز تەرەپكە قېچىپ كەلدى . ئۇلارنىڭ ئارىسىدىن قەندىھارلىق بىرى خىيالى تەسەۋۋۇرغا ئوخشاش مۇنداق بىر ئاجايىپ قىسسىنى سۆزلەپ بەردى . روس تانكىلىرى (قاراغ) مەركىزىگە تويلانغاندا ، بىز ئۇنىڭدا ۋە ئۇنىڭ ئەتراپىدا ئىدۇق . تۇيۇقسىز ئاپئاق كېيىم كەيگەن بىر ئادەم «ئار،جى بى ،جى» ناملىق قۇرالنى كۆتۈرۈپ كېلىپ ،چۈشتىن كېيىن سائەت ئۈچتە تۆت تانكىنى كۆيدۈرۈۋەتتى . ۋە خاتىرجەم ساق-سالامەت كېتىپ قالدى . بىز ئۇنىڭغا ھەممە تەرەپتىن ئوق ئاتقان بولساقمۇ ، ئۇنىڭغا ھېچقاندا زىيان-زەخمەت يەتمىدى . ئۇ مۇنداق دىدى ؛ ھېلىقى ئاق كېيىملىك ئادەم ئىككى-ئۈچ سائەتتىن كېيىن قايتىپ ، ئىككى تانكىنى كۆيدۈرۈۋەتتى . ئۇنىڭدىن كېيىن قولىدا پىچاق تۇتقان پېتى روسلار

تويلاشقان جايغا كېلىپ ئىككى روسنى بوغۇزلاپ ، ئۇ ئىككىسىنىڭ كاللىسىنى كۆتۈرۈپ ساق-سالامەت كېتىپ قالدى . ئۆز ۋەقتىدا «الله» ھەقىقەتەن راست ئېيتقان ئىدى .؛

ئۇلار ئادەم ئەمەس

بەدەخشان ئۆلكىسىدىكى ئاجۇ رايونىنىڭ قوماندانى جامال ناسىر سۆزلەپ بېرىپ مۇنداق دىدى؛ بىز كاراۋاندا بەدەخشانغا قاراپ كېتىۋاتاتتۇق .بەدەخشانغا كېتىۋاتقان يولىمىزدا بەغمانىنىڭ (بەراي ۋولىيان) دىگەن يېرىدىن ئۆتەتتۇق. بىز بۇ يەردە روس قوشۇنلىرى بىلەن ئۇچرىشىپ قالدۇق. ئۇلارنىڭ سانى ئىنتايىن كۆپ ئىدى.بىزنىڭ ئۈستىمىزدىن ئايرۇپىلان بومباردىمان قىلىشقا باشلىدى .بىز تويا دۆلەپ ، روسلارنىڭ پىيادە قىسىملىرىغا ، ئايرۇپىلانلىرىغا قارشىلىق بىلدۈردۇق . ئۇرۇش ئۈچ ئىككى كۈن داۋاملاشتى . ئاندىن روسلارنىڭ ئەلچىسى كېلىپ ؛ بىز سىلەرگە يول ئېچىپ بېرىمىز ، ئەگەر سىلەر بىزدىن ئەسىر ئالغان ئوتتۇز ئەسكەرنى قويۇپ بەرسەڭلار ، دەپ شەرت قويدى . بىز ؛ ھېچقانداق ئەسكەرنى ئەسىر ئالمىدۇق ، دىدۇق . لېكىن ئىش مۇنداق بولغان ئىدى . ئىنتايىن قاتتىق يامغۇر يېغىپ ، روسلارنىڭ ئوتتۇز ئەسكىرىنى سەل ئېقىتىپ ئېلىپ كەتكەن ئىدى . روس ئەلچىسى مۇجاھىدلارغا ؛ روسلاردىن ئەللىك ئەسكەر ئۆلتۈرۈلدى ، ئىككى ئايرۇپىلان پارتلاپ كەتتى . روسلار ؛ مۇجاھىدلار ئادەم ئەمەس ،لېكىن ئۇلار جىن دەۋاتىدۇ ،دىدى .

ئىنتايىن ياخشى قوغدىغۇچى ، ئۇ ئىنتايىن مېھىر-شەپقەتلىك ؛

مەئرۇف ،ئورغىستان ،بولدەك ،شەجام قاتارلىق رايونىنىڭ جاجىدىكى مۇجاھىدلارنىڭ قوماندانى غۇلام مۇھەممەد غەرىب ماڭا سۆزلەپ بىرىپ مۇنداق دىدى ؛ بىز يەتمىش بەش مۇجاھىد شەترى نىڭ ئورغىستان دىگەن جايىدا ئىدۇق . كىچە سائەت توققۇز يېرىمدا ئايروپىلانلار كەلدى . بىز ئۆيلەردىن تۇرۇپ ، ئادەملەرنى ئۆيلەردىن قېچىشقا بۇيرۇق قىلدۇق . بىز چىقىپ بولۇپ ، بەش مىنۇتتىن كىيىن بىر قىسىم زەربىگە ئوچراپ قۇراللىرىمىز كۆيۈپ كەتتى . يەنە بىر قىسىم ئىچىدە مۇجاھىدلار قوماندانى مۇھەممەد مەجبۇر بولۇپ ، ئۇ قىسىمنىڭ ئالدىدا ئىدى . بىر زەمبىرەك ئوقى چۈشۈپ ، ئۇنى ھاۋاغا كۆتۈرۈپ ئېلىپ چىقىپ ئاندىن يىراققا تاشلاپ تۇپىغا كۆمۈۋەتتى . شۇنداق بولسىمۇ بىزدىن ھېچكىم يارادار بولمىدى . بىراق ئەتتىگەندە بىز زەخمىلەنگەن ، يارادار بولغان ، ئۆلتۈرۈلگەن ئۈچ يۈز قوچقاچنى يىغدۇق .ئۇنىڭ ئېغىرلىقى مىڭ كىلو گىرام زەمبىرەك ئوقىدەك ئېغىر ئىدى . بىر توپ دەرەخ ئاستىدا ئون بىر مۇجاھىد بار ئىدى . مەن ئۇلارنى دەرەخنى تاشلاپ كىلىش ئۈچۈن چاقىرغان ئىدىم . ئۇلار قايتىپ كەلدى . شۇ ھامان بىر تال زەمبىرەك ئوقى كىلىپ ، ئۇزۇنلىقى ئون مېتىردىن ئاشىدىغان 45 توپ دەرەخنى يىلتىزىدىن قومۇرۇپ تاشلاپ ، ئەللىك مېتىر يىراقلىققا تاشلىدى .

دوكتۇر مىياجىل ؛

مىياجىل نىڭ قىسسىسى نۇرلۇق جىھاد يولىدا نەچچە ئەسىر قېلىپ قالغۇسى ، بۇلۇپمۇ بەغلان كەندەز رايۇنلىرىدا ، بەغلاندىكى ئىسلام ھەركىتى ئۇنىڭ تىرناقلىرىنى سۇيەتلەشتىن بۇيان قويۇلدى ، ياش ئىسلام ھەركىتى باشلانغاندا داۋۇت ھۆكۈمىتىنىڭ ئاۋۋالقى چوماقچىلىرى قارشى تۇردى ۋە تەراقى كۇنلىرى كەلگەندىمۇ قارشى تۇردى . ئادەم ئۇنىڭ ئەتراپىغا تويلاندى . ئاندىن بىزنىڭ ئۇنى تويلاشقا يولىمىز ئېچىلدى . بۇ روس دۈشمەنلەر قاقشاتقۇچ زەربە بۇلۇپ قالدى . بۇنداق قارشىلىق ئىسلام ھەركىتى يۇقىرى پەللىگە يەتكۈچە داۋاملاشتى . تۆۋۈقسىز ئۇنىڭ ئىززىتى ئۆچۈن بىر قىسىم قوشۇنلار مەيدانغا كەلدى . ئۇنىڭ بىلەن بىرگە ئۇنى قوغدايدىغانلارمۇ مەيدانغا كەلدى . مۇشۇنىڭ بىلەن كومۇنىستلار كۆزى ئارقىلىق كۆرۈپ ، زور كۈچ بىلەن ھۇجۇم قىلدى . ئۇنى تۇلۇق قوغداپ بولماي مىياجىل شەھىد بولدى .ئۇنىڭ قول ئاستىدا ئىشلەيدىغان قوماندانلارنىڭ بىرى مۇھەممەد نەئىيم ماڭا سۆزلەپ بىرىپ مۇنداق دىدى ؛ كومۇنىستلار ئۇنىڭ ئۆلتۈرلىشى بىلەن ئىنتايىن خۇشال بۇلۇپ كەتتى . ۋە (بەغلاننىڭ مەركىزى) بەلخەمىردە ئۇنىڭ جەسىدىنى تاۋاپ قىلماقچى بولغانلىقنى ئىلان قىلدى ۋە ئۇنى قوغداشقا قاراۋۇل قويۇپ قويدى . ئاندىن كىيىن شەھىد مىياجىل ، ئۇ ئۆلۈك تۇرۇپ ئىنتايىن كۆپ ۋارقىراپ تۇرۇپ ؛ ماڭا قاراۋۇل بىرىڭلار ، ئۇلارنى ئۆلتۈرۈۋىتىمەن ، دىدى . بۇ قاراۋۇل كىيىن مۇجاھىدلار سېپىگە قاتنىشىپ بۇنى سۆزلەپ بەردى ۋە بىر كومۇنىست بۇ يەرگە

كۆكرىكىنى داۋالاتقىلى كىلىپ ، ئۇنى يۈتى بىلەن تەيەمكىچى بولغاندا ئۇنىڭ يۈتى بوشاپ كېتىپ ، تېپەلمىگەنلىگى ، ئۇ بۇ رايۇندىكى ھەممە نەرسىلەرنىڭ مۆجىزە بىلەن تولۇپ كەتكەنلىگىنى تونۇپ يەتتى ۋە كومۇنىستلار بۇ مۆجىزىلەرنى مىياجىل جەسىدىنىڭ سەۋەبىدىن دەپ قاراپ ، ئۇنىڭ جەسىدىگە يېقىنلىششقا جۈرئەت قىلالماي بۇ رايۇندىكى ئالىملارغا ئۆچ قات كىيەنلىك ئەكىلىپ بىرىپ ، بۇنى كىيەنلەڭلار ، دىدى . ئاندىن كىيىن ؛ مادامىكى سىلەرنىڭ ئاراڭلاردا بۇنىڭغا ئوخشايدىغانلار بولسا سىلەر ھەرگىز مەغلۇپ بولمايسىلەر ، دىدى .

مىياجىل دەپنە قىلىندى ، ئۇنىڭ قەبرىسىدىن نۇر چىقىپ تۇرىدىغان بولۇپ قالدى. ئۇ«الله اكبر» دەپ تولايدىغان بولۇپ قالدى . ئۇنى قايتا-قايتا تەكرارلايدۇ ، ئۇنىڭ ئارقىسىدىن بىر توپ چوڭلار توۋلايدۇ . ئۇلارنىڭ سۈرىتى كۆرۈنمەيدۇ ، پەقەتلا ئاۋازى ئاڭلىنىدۇ . پىشاۋۇردا ئۇنىڭ ئائىلىسى قاتتىق قايغۇرىدۇ . بولۇپمۇ ئۇنىڭ ئايالى ، بىر تۇققانلىرى بەكمۇ قايغۇرىدۇ . ئۇنىڭ بىر تۇققىنى كىچىدە تۇرۇپ دۇئا قىلىپ ؛ ئۇنىڭ قانداق شەھىد بولغانلىقىنى كۆرۈشنى ، بۇ ئارقىلىق ئۇلارنىڭ مۇسىبەتلىرىنىڭ يىنىكلىنىشىنى ئۈمىد قىلىپ «الله» قا دۇئا قىلىدۇ . تۇيۇقسىز ئۆيىنىڭ تۈرۈسىدىن ئىنتايىن خۇشپۇراقلىق بىر باغلام گۈل چۈشىدۇ . ئۇ گۈلنى ئېلىپ پەرۋەدىگارنىڭ مۆجىزىسىنى كۆرۈش ئۈچۈن ، قىز تۇققانلىرىنى ئويغىتىدۇ . ئاندىن ئۇلار ئۇنىڭ ئۇدۇلىدىكى مۇھەممەد ياسىرنى (ئۇنىڭ قىز تۇققىنىنىڭ ئېرى) ئويغاتماقچى بولىدۇ ، لىكىن ئۇلار ئەڭ ئاخىردا ؛ بۇ گۈلنى قۇرئان كەرىم ئارىسىدا قوياپ قويۇپ ، بامدات نامىزىدىن كىيىن بۇ مۆجىزىنى كۆرەيلى ، دەيدۇ . سەھەردە ئۇلار

گۈلنى كۆرۈش ئۈچۈن قۇرئان كەرىمنى ئاچقان ئىدى ھېچ نەرسە تاپالمىدى . بۇ ئەك ئاخىرقى قىسسەنى بىزگە سۆزلەپ بەرگۈچى (ئافغانىستاندىكى سىياسى كومىتىت رەئىسى) مۇھەممەد ياسىر .
مىياجىل ئايالىنىڭ قەلبىدە پۈتۈنلەي چوڭقۇر ئورۇن ئالدى .ئۇ ئىنتايىن زوق ھەۋەس بىلەن كېچىسى قىيامدا تۇراتتى . ھەرقانداق ۋاقىتتا ئۇنىڭ ئائىلىسى تويى قىلىش ئۈچۈن ئىغىز ئاچماقچى بولغاندا ، ئۇ ؛ مەن ئۇنىڭ بىلەن جەننەتتە بىرگە بولۇش ئۈچۈن ھەرگىز ياتلىق بولمايمەن ، دەپ جاۋاب بىرەتتى . بىر نەچچە ھەپتە ئۆتمەي تۇرۇپلا ئۆزىنى ئۇنىڭ بىلەن جەننەتتە كۆرمەستىن ھاياتىدا كۆرىدىغان بولدى . ھەر كېچىسى ئۇ ئۆزىنى ئۇنىڭ بىلەن بىرگە كۆرەتتى . ئۇ ھازىر قۇرئان كەرىمنى يادقا ئالماقچى بولۇپ ئىنتىلىۋاتىدۇ .

زەمبىرەك ئوقى ئۇنىڭ مۆرىسىگە تەگدۇ ؛

مۇھەممەد ئەكبەر ماڭا سۆزلەپ بىرىپ مۇنداق دىدى ؛ زەمبىرەك ئوقى بىزگە ئىتلدى .مەن ئۇنىڭ غۇڭىلدىغان ئاۋازىنى ئاڭلىدىم ، ئاندىن يەرگە ئوڭدىسىغا ياتتىم . ھەمراھىم زەرجان ئۆرە تۇرغان پېتى قېلىپ قالدى . ئۇنىڭ مۆرىسىگە زەمبىرەك ئوقى تېگىپ ئارقىسىغا چۈشتى ، پارتلىمىدى . كەينىدىكى بىر توپ قېرىنداشلارنى تىللاپ ، ئۇلارنى ؛ سىلەر نىمە ئۈچۈن بىزگە تاش ئاتىسىلەر ، دىدى . ئاندىن بىز ئۇنى زەمبىرەك ئوقىغا قاراتتۇق .

زەمبىرەك ئوقى مۇجاھىدنى دەرەخ ئۈستىگە

ئېلىپ چىقتى ؛

ئايروپىلان بومباردىمان قىلىپ ، بومبىلارنى تاشلىدى . پارتلىغان بومبىلار مۇجاھىد ئامانىنى دەرەخ ئۈستىگە چىقىرىپ قويىدى . شۇنىڭ بىلەن ئۇ بىر كۈن دەرەخ ئۈستىدە تۇرۇپ بولغاندىن كېيىن ، بىر ئايال دەرەخ ئۈستىدە بىر ئەرنىڭ تۇرغانلىقىنى كۆرۈپ ، دەرەختىن مىدىرلالىقان ئىكەن ئۇ دەرەختىن چۈشۈپ كۆزىنى ئاچتى . ئۇ تويىغا مىلىنىپ كەتكەن ئىدى .

داستىخان ۋە قول چىرىغى ؛

مۇھەممەد كەبىير ۋە جاۋىيد ماڭا سۆزلەپ بېرىپ مۇنداق دېدى ؛ بىز جاجى مەركىزىدىن سەيىدخانغا قاراپ يولغا چىققان ئىدۇق . يول ئۈستىدە ئەرەپ قېرىنداشىمىز بىزنىڭ ئىسمىزگە سېلىپ ، داستىخان بىلەن قول چىرىقى ئېلىۋېلىشىمىزنى تەۋسىيە قىلدى . بىز مەسلىھەتلىشىپ توختىدۇق ، ئاندىن ئۇنى ئەكەلمەكچى بولۇپ قايتماقچى بولدۇق ، بىراق قايتىش ئېغىر كىلىپ مېڭىۋەردۇق . بىز يولدا ئىشلىتىپ باقمىغان بىر يېڭى داستىخاننى تېپىۋالدۇق ، ئاندىن كېيىن يەنە بىز ماڭغاندىن كېيىن بىر دانە قول چىراق تېپىۋالدۇق .«ۋاھ، بەندىسىنىڭ ھاجىتىنى راۋا قىلىدىغان «الله» بارلىق ئەيىپ-نۇقسانلاردىن پاكتۇر » .

كاشكى مىنىڭ بىر نانغا يەتكۈدەك پۇلۇم بولىسىچۇ ؟

سەيياف ماڭا سۆزلەپ بېرىپ مۇنداق دېدى ؛ مەن بىر كەمبەغەل

ئوقۇغۇچى ئىدىم . ھەفىيزۇللاھ ئەمىن مەكتىپىمىزنىڭ مۇدىرى ئىدى . ئۇ مىنى داۋالىنىش ئۈچۈن دوختۇرخانىغا ئەۋەتتى .مەن ئون كىلومىتىرچە مېڭىپ داۋالىنىپ بولغاندىن كىيىن ناۋايىنى ئۇچراتتىم ، نان ئىسسىق ئىدى . مەن «الله» دىن بىر نان سېتىۋالغۇدەك پۇلۇم بولۇشنى ئۈمىد قىلدىم . مەن ئۈچ قەدەم ماڭماي تۇرۇپ ، كابول شەھىرىنىڭ باشلىقىنىڭ ماشىنىسى كېلىپ توختىدى . ئۇ ناننىڭ چوڭ-كىچىكلىگىنى تەكشۈرگىلى كەلگەن ئىكەن . ناننىڭ كىچىك ئىكەنلىگىنى كۆرۈپ ناۋايىنى جازالىدى . ئاندىن ناننى بازاردىكى كىشىلەرگە تارقىتىپ بەردى . مەن بىر نان ئالدىم ، يەنە بىر نان ئېلىشنى ئويلىغان ئىدىم ، لىكىن مەن «الله» دىن بىر نان تەلەپ قىلغانلىقىم ئىسىمگە كەلدى .بەغمانلىق شىير ئىلىم ماڭا سۆزلەپ بىرىپ مۇنداق دىدى؛ ئاپىرۇپىلانلار ھۇجۇم قىلدى. ئاندىن مۇجاھىدلارنىڭ بىرى يارادار بولدى.مەن ۋە مىنىڭ ھەمراھىم مۇھەممەد ئەكبەر يارادارنى داۋالاش ئۈچۈن ،داۋالاش ئۈسكۈنىلىرىنى ۋە ئۇنىڭغا تاماق ئەكەلتۈرۈش ئۈچۈن كەلدىم.ئاپىرۇپىلانلار يەنە بىر قېتىم بومباردىمان قىلىپ،ئىككى بومبا تاشلىدى.بىرى پارتلىدى،يەنە بىرى پارتلىمىدى. ئاندىن بىزنى ھاۋاغا ئۇچۇرۇپ ئېلىپ چىقىپ قانالدىكى بىر چوڭ تاش ئۈستىگە تاشلىدى، بىراق ھېچنىمە بولمىدۇق .

قورسىقىمدا بەش پاي ئوق ؛

جەكەردارلىق ئەنزەر جەبەلجان ماڭا سۆزلەپ بىرىپ مۇنداق دىدى ؛
ماڭا بىر پاي ئوق تېگىپ ، قولۇمنى تېشىۋەتتى . ئاندىن كىيىن ئوقلار

بەلبېغىمغا تېگىپ ، ئۇنىڭدىن ئوقلارنى چۇشۇرۇۋەتتى . لېكىن بىرەرسىمۇ قورسىقىمدا پارتلىمىدى . مەن ئەنزەر جەلىلنىڭ قولىدا ئوق تىزىنى كۆردۈم . مۇئەللىم تۇر ماڭا سۆزلەپ بېرىپ مۇنداق دېدى ؛ بىز لەۋكەردە بىر ئائىلىدە ئون بىر ئادەم بار ئىدۇق . ئايروپىلان ئۆينى بومباردىمان قىلىپ ، چوڭ بومبا تاشلىدى . بومبا ئۆينىڭ ھويلىسىدا پارتلىدى . بىراق ئۆيدىكىلەردىن ھېچكىم ئۆلمىدى . بىراق بىر توخۇ ئۆلۈپ قالدى .

بىز سىلەرگە بۇلۇتلارنى سايىۋەن قىلىپ بەردۇق (ئايەت)

مۇئەللىم تۇر ماڭا سۆزلەپ بېرىپ مۇنداق دېدى ؛ بىز ئاشلىقلارنى قۇراللىق قوغداپ ، لەۋكەرگە قاراپ يولغا چىققان ئىدۇق . ئۇزۇنلۇقى ئۈچ كىلومېتىر كېلىدىغان جاۋنى قەلئەسى يولىدا ئاي نۇرى بىلەن كېچىدە مېڭىش زورۇر بولۇپ قالدى . بىراق بىز قەلئەنىڭ ئوتلىرىنىڭ بىزنى مۇھاسىرىگە ئېلىۋېلىشىدىن كۆپ ئەندىشە قىلىپ ماڭدۇق . بىز قەلئەگە يېتىپ كەلگەندە «الله» بىز ئۈچۈن بۇلۇتلارنى ئۇچۇرۇپ ئەكىلىپ ، ئاينىڭ يورۇقىنى توسۇپ بەردى . بىز قاراڭغۇدا ماڭدۇق . بىز قەلئەدىن ئۆتۈپ كېتىپ بولغاندىن كېيىن ، بۇلۇتلار تارقاپ ئاي كۆرۈندى .

راكىتا ئۆينىڭ تۆرۈسىنى يىقىۋەتتى ؛

بەكتىيالىق باش قوماندان مۇھەممەد ئەفسەل ماڭا سۆزلەپ بېرىپ مۇنداق دېدى ؛ بىز جاجىنىڭ رەقىيان دېگەن يېرىدە ئىدۇق ، دۈشمەن

ئايروپىلانلىرى بىزنى بومباردىمان قىلىشقا باشلىدى . ئاندىن مەن تۇرغان ئۆيدە مەن بىلەن بىرگە تۇرۋاتقان ئۈچ مۇجاھىدنى ئۆيدىن چىقىپ كېتىشكە بۇيرۇدۇم . ئاندىن ئۇلار ؛ بىز ناماز ئوقۇش ئۈچۈن بۇ ئۆيدىن ھەرگىز چىقمايمىز ، دېدى . مەن ئۆيدىن چىقىپ كەتتىم . ئۇلار ئۆيدە قېلىپ قالدى . ئارقىدىنلا ئۈچ دانە راكىتا ئۆيگە چۈشتى . مەن بۇنى كۆرۈپ پارتلاشنىڭ ئەھۋالىنى كۆرۈش ئۈچۈن تېز يۈگۈرۈپ كەلدىم ؛ ئۈچ راكىتا ئۆينىڭ تۆرۈسىدىن ئۈچ يەرنى تېشىۋەتكەن ئىدى ، لېكىن ئىنتايىن ھەيران قالارلىق بولغىنى شۇكى ، ئۆيدە ياكى يەردە راكىتانىڭ پارتلىغان ھېچقانداق تەسىرى يوق ئىدى .

ئوقلار گۆشنى تېشىۋەتتى ؛

شەيخ سەييافنىڭ چوڭ ئەسكىرى ئىشلار قوماندانى مۇساخان ماڭا سۆزلەپ بېرىپ مۇنداق دېدى . يىگىرمە مېتىر يىراقلىقتىن خالى خانغا ئاپتوماتتىن ئوق پايدىن كۆيرەك ئوق تېتلدى . ئوق ئۇنىڭ كۆكرىكىگە تېگىپ گۆشىگە كىرىپ ئۇنىڭ يۈرىكىنىڭ ئالدىدا تۇرۇپ قالغان ئىدى ، لېكىن ئۇ ئۆلمىدى .

ئۇ قۇدۇقتىن چىقتى ؛

غەزنە دىكى ئىسلام ئىنقىلاپ ھەركىتىنىڭ قوماندانى پىدائى ئابدۇراھماننىڭ يارەدەمچىسى ماڭا سۆزلەپ بېرىپ مۇنداق دېدى ؛ بۇ غەزنە ئاھالىسى ئارىسىدا ئارقا-ئارقىدىن بولۇپ ئۆتكەن ئاجايىپ ھەيران قالارلىق قىسسە ؛ مىلادى **1986**-يىلى **5**-ئاينىڭ **13**-كۈنى قوماندان پىدائى

ئابدۇراھمان بۇ سۆزنى ئۆزى مېنىڭ ئۆيۈمدە راستلىقىنى تەكىتلەپ مۇنداق دىدى ؛ نەسرۇللاھ مەنسۇر ئىبنى مۇھەممەد زاھىد مېڭىپ كېتىۋاتاتتى ، تۇيۇقسىز ئالدىدا تانكىلارنىڭ ئۇنىڭغا قاراپ كېلىۋاتقانلىقىنى كۆردى . ئۇنىڭ تاغىسى مۇھەممەد كەرىم بۇ رايۇندىكى بىر توپ مۇجاھىدلارنىڭ قوماندانى ئىدى . شۇڭلاشقا تانكىلارغا تېرىك تۇتۇلۇپ قالسا تاغىسىنىڭ ئۆزىنىڭ نەدە ئىكەنلىكىنى ئىقرار قىلدۇرۇشقا مەجبۇرلايدىغانلىقىدىن قورقۇپ ، دەرھال قاچتى تانكىلار ئۇنىڭ ئارقىسىدىن قوغلىدى . ئۇ قېچىپ كېتىۋېتىپ بىر قۇدۇقنىڭ ئالدىغا كېلىپ قالدى . نىمە قىلىشنى بىلەلمەي قۇدۇققا ئۆزىنى تاشلىدى ، قۇدۇقنىڭ چوڭقۇرلىقى 30 مېتىرچە كېلەتتى . ئۇنىڭغا ھېچقانداق زىيان-زەخمەت يەتمىگەن ئىدى . ئۇ قۇدۇققا چۈشۈپ كەتكەن ۋاقتتا قۇدۇقتىن قانداق چىقىش توغرۇن ئويلىنىپ ، سەللىسىنى قۇدۇقتىن يەر يۈزىگە چىقىدىغان سۇغا قويۇپ بىرىپ باردى . بەلكى ئادەملەر بۇنى كۆرۈپ دىققەت قىلارمىكىن دەپ . لىكىن ئۇنىڭ پايدىسى بولمىدى . ئاندىن ئۇ سۇنى ئادەملەرنىڭ دىققىتىنى تارتىش توغرۇن ليېتىشقا باشلىدى . ئادەملەر بولسا سۇنىڭ لېيىپ قېلىش سەۋەبىنى كىچىك باللار قۇدۇققا توپا تاشلىغان ئوخشايدۇ ، دەپ گۇمان قىلىپ قۇدۇقنىڭ ئېغىزىنى ئېتىۋاتاتتى . ئۇ قۇدۇقتىن ئۈمۈدىنى ئۈزدى ، لىكىن «الله»نىڭ كۆزى خاتا كۆرۈپ قالمايدۇ ، ئۇ ئۇخلىمايدۇ ، ئېغىپ كەتمەيدۇ ، كۆرگىلى كۆزى ، ئاڭلىغىلى قولىقى ھاجەت ئەمەس .

ئىككى كۈندىن كىيىن ئادەملەر بۇ يىل شەھىد بولغان شەھىدلەرنىڭ سۈرىتىنى كۆردى ، ئۇلار بولسا –نەسرۇللاھ ،شەھىد قارى ، ئابدۇللاھ

ئۇلارنىڭ ھەر ئىككىسى ئۇنىڭغا تاماق ئەكىلىپ بېرىدۇ ،ئۇ تاماقنى يەپ تويىدۇ (شەھىد دائى مۇھەممەد بولسا نەسرۇللاھ ئىبنى مۇھەممەد قۇدۇۋقىتا چۈشۈپ كېتىپ بولغاندىن كېيىن شەھىد بولغان) بۇ ئىككىسى ئۇنى كۆرگەندە ئۇ شەھىد بولۇپتۇ دەپ گۇمان قىلىۋان ئىدى . چۈنكى ئۇنىڭ شەھىد بولغانلىقىنى بىلمەيتتى . دائى مۇھەممەد ئۇنىڭغا چاي ئەكىلىپ بېرىدۇ ، ئۇنىڭدىن كېيىن ئۇ دائى مۇھەممەدتىن قۇدۇۋقتىن ئۆزىنى چىقىرىپ قويۇشنى تەلەپ قىلىدۇ ، ئاندىن ئۇنىڭغا بىر ياغاچ قوزۇق بېرىدۇ ۋە ئۇنىڭغا ؛ بۇنىڭ بىلەن سەن ئۆزۈڭ ئۈچۈن پەشتاق ياسىغىن ، دەيدۇ . ئۇ ؛ بۇ ياغاچ قوزۇق بۇ تاشنى نىمە قىلالايدۇ ؟ دەپ سورايدۇ . ئاندىن ئۇ ؛ مەن ساڭا ياردەملىشەيمۇ ؟ دەيدۇ . ۋە ئۇلار قوزۇقنى قېقىشقا باشلايدۇ ، گويا تاش تويىدەك بولۇپ قالىدۇ . ئۇ يىگىرمە كۈندىن كېيىن قۇدۇۋقتىن چىقىدۇ . مانا ھازىر ئادەملەرنىڭ ھەممىسى ئۇنى زىيارەت قىلىۋاتىدۇ . ئۇنىڭدىن ھەيران قالارلىق نەرسىلەرنى ئاڭلاۋاتىدۇ .

قوشۇمچە؛ بۇ شەھىدلەر پەرىشتىلەرمىدۇ ياكى مۇسۇلمان جىنلارمىدۇ ؟ بۇنىڭغا ئوخشايدىغان ۋەقەلەر مۆجىزىلەر ساھابىلار ، تابىئىنلاردىن سادىر بولغان ئىدى . ئۇ ۋەقەلەرنى بىرىنچى قىسىم كىتابىم « ئافغانلاردىكى «الله» نىڭ مۆجىزىلىرى » دىگەن كىتابىتا بايان قىلىندى .

د . بابروك شەھىدنىڭ كۆزلىرىدىن سىغىنىش ياشلىرى چىقىدۇ ؛

د.بابروك نۇتەخەسىس دوختۇرلارنىڭ بىرى بولۇپ ، ئۇ تەقۋادار ،

ياخشى كىشى ئىدى . ئۇ كۆرگەن نۇرغۇنلىغان ياخشى كىشىلەرگە ئوخشاش . ئۇ كېسەللەرنى دورا بىلەن داۋالاشتىن ئىلگىرى تەسىرلىك ئادەم قەلبىگە ئىلھام بېرىدىغان شىپالىق سۆزلەر بىلەن داۋالايتتى . بابروك جىھاد ئۇچۇن ئۇرغۇندىن ماكان تۇتتى . ئۇ ئۇرغۇندا شەھىد بولدى . ئۇ شەھىد بولغاندىن كېيىن ، ئۇنى دەپنە قىلىشنى ئىككى كۈن كېچىكتۈردى . ئۇنىڭ باللىرى مەكتەپتىن قايتىپ كېلىپ ئۇنىڭ بېشىنىڭ ئۇدۇلىدا تۇرغاندا ئۇنىڭ كۆزىدىن سېغىنىش ، خوشلىشىش ، مېھرىبانلىق يېشى سىرغىپ چىقتى . ئۇنىڭ يېشى تۆكۈلگەندە ئانىسى لۇڭگە بىلەن شەھىدنىڭ يېشىنى سۈرتتى .

مۇجاھىد زىندانى تىندۇرۇلغان تويا ئاستىدا ؛

زىندانى جەللە ماڭا سۆزلەپ بېرىپ مۇنداق دېدى ؛ مەن قانالغا يېقىن بىر يەردە ئىدىم . بىزنى دۈشمەنلەر بومباردىمان قىلىشقا باشلىدى . مەن ئۆزۈمنى قانالغا تاشلىدىم . ئېغىزىمدا سېغىز كەمپۈت بار ئىدى ، مەن ئۇنى ئېغىزىمدىن چىقىرىپ تاشلىماقچى بولۇپ ، قولۇمنى تۆكۈرۈش ئۇچۇن ئېغىزىمغا قويدۇم . دەل بۇ ۋاقىتتا بەشەيلەن ئۈستۈمگە ئۆزىنى تاشلىدى . قانال لىۋىنىڭ يېنىغا زەمبىرەك ئوقى كېلىپ چۈشتى . بۇنىڭ بىلەن تام ئۈستىمىزگە ئۆرۈلۈپ چۈشتى —دە ،بەشەيلەن شەھىد بولدى ، ئۇلار ئۈستۈمدە ئىدى . ئۇلارنىڭ بىرىنىڭ قېنى ئېغىزىمغا ئېقىپ چۈشكىلى تۇردى . مەن ئېغىزىمنى ھەركەتلەندۈرەلمىدىم . سېغىز كەمپۈتىمنى تۆكۈرۈش ئۇچۇن ئېغىزغا قويغان ئىككى قولۇم بولسا ئۇچۇق قالغان ، نەپەس يولى بولدى . مەن شەھىدلەر ۋە تىندۇرمىلار ئارىسىدا ئۈچ-تۆت سائەت قېلىپ قالدىم .

تىندۇرملار بولسا تويا بۇلۇپ ، ئۇلار ئۇستىدە ئىككى مىترچە دۇۋلىنىپ قالغان ئىدى . ئاندىن كىيىن ئادەملەر تويىلارنى ئىلىۋىتىپ مىنى تىرىك ھالدا چىقاردى .

ئۆي يىقىلىشتىن ئىلگىرى ئۇلارنىڭ چىقىپ كىتىشىنى كۆتىۋاتىدۇ ؛

داۋۇد ماگا سۆزلەپ بىرىپ مۇنداق دىدى . بىز جاجىدا ھاشىم خەيلىنىڭ ئۆيىدە ئىدۇق ، دۈشمەنلەر ئۆيگە راكىتا بىلەن زەربە بەرگىلى باشلىدى . ئۆيگە ئون بىر دانە راكىتا چۈشتى . بىز ئۆيدىن تىز سىرتئەتتە چىقتۇق . ئۆيدىن چىقىپ بولۇپ ، قۇرالىمىزنىڭ قالغانلىقىنى ئىسىمىزگە ئىلىپ دەرھال قايتىپ قۇرالنى ئالدۇق .بىزدىن ئەڭ ئاخىرقى بىرەيلەن چىقىۋاتقاندا ئۆي ئۆرۈلۈپ چۈشتى . بىزدىن ھىلىقى ئەڭ ئاخىردا قالغان مۇجاھىددىن باشقا ھىچكىم يارلانمىدى .

ئوق ئۇنىڭ كىيىمنى كۆيدۈرۈۋەتتى بىراق ئۇنىڭغا زىيان يەتكۈزمىدى ؛

مۇئەللىم ئابدۇغەنى ماگا سۆزلەپ بىرىپ مۇنداق دىدى ؛ بىز بەغماندا ئىدۇق . سەككىز ئايرۇپىلان بىزگە ھۇجۇم قىلدى . ئۇرۇشتىن كىيىن مۇجاھىدلار كىم بار، كىم يوق سۈرۈشتە قىلىپ ، بىر مۇجاھىدنىڭ كىيىمى يوق قىپ-يالىڭاچ تۇرغانلىقىنى كۆردۇق . ئۇنىڭ ئىككى كۆزى تىكىلىپ قاراپ تۇراتتى . ئۇ گەپ قىلمىدى . بىز ئۇنى كۆتۈرۈپ مەركەزگە ئىلىپ

باردۇق . ئىككى سائەتتىن كېيىن ئۇ ھوشىغا كەلدى . بىز ئۇنىڭدىن ؛ ساڭا نېمە بولدى ؟ دېگەن ئىدۇق . ئۇ ؛ بىلمەيمەن ، دېدى . ئۇنىڭغا ئوق تېگىپ كېيىمىنى پۈتۈنلەي كۆيدۈرۈۋەتكەن بولسىمۇ ، بەدىنىنىڭ ھېچقانداق يېرى كۆيمىگەن ئىدى.

ئاق كېيىملىك دوستلار ؛

ماڭا تۈۋەنجاڭ ئابدۇلۋاھىد سۆزلەپ بېرىپ مۇنداق دېدى ؛ بىز ئەللىك بەش مۇجاھىد قەندىھار لىنىيەسى ئۈستىدە ئىدۇق . كابول مەيداندىكى بىزنىڭ يېنىمىزدىن دۈشمەننىڭ كارۋىنى ئۆتۈپ قالدى . بىزدە ئوق ،(ئار،بى،جى) ناملىق سەككىز دانە قۇرال ئوقى بار ئىدى 21. ئادەمنى ئەسىر ئالدۇق ، 65 بىرونىۋىك ماشىنىنى پاچاقلاپ تاشلىدۇق . دۈشمەن ئوفىستېرلىرىدىن بىرى قاچتى ، بىز ئۇنىڭ ئارقىسىدىن قوغلاپ ، ئۇنى تۇتىۋالدۇق ، ئاندىن ئۇنىڭدىن ؛ نېمە ئۈچۈن قاچىسەن ؟ ساڭا بىر پاي ئوق ئاتمىساق ، دەپ سورىغان ئىدۇق ، ئۇ ؛ مەن ماشىنىدىن چۈشكەندە ئەتراپىمنى نۇرغۇنلىغان ئاق كېيىملىك ئادەملەرنىڭ تۇرغانلىقىنى ، ئۇلار تۆزلەڭلىك ، تاغلىقلارغا تولۇپ كەتكەنلىكىنى كۆردۈم ، ھېچ نەرسىگە قارىماي ئۇلاردىن قورقۇپ قاچتىم ، دېدى .

ئون تۆت پاي ئوق سالىھ قەندەھارى بەدىنىگە تەگمىدى ؛

بەغمانلىق مۇھەممەد سالىھ قەندەھارى ماڭا سۆزلەپ بېرىپ

مۇنداق دېدى ؛ ماڭا ئون تۆت ياش ئوق تەگدى . مەن قىلچىلىكمۇ ئاغرىق ھىس قىلمىدىم . مەن قولۇمدا ئوقلارنىڭ ئىزلىرىنى كۆردۈم . كومۇنىست ھەفىزۇللاھ ئەمىن كۈنلىرىدە ئۇلار مىنى تۈرمىگە قامىدى ئون بىر تىرنىقىمنى سۇغۇرۇۋەتكەن بولسىمۇ مەن ھىچقانداق ئاغرىق ھىس قىلمىدىم .

ئوق ئىغىزىدىن كىرىپ بىشىدىن چىقتى ؛

سالىھ قەندەھارى ماڭا سۆزلەپ بىرىپ مۇنداق دېدى ؛ بىر تال ئوق جەللەجانغا تىگىپ ئۇنىڭ ئىغىزىدىن كىرىپ بوينىنىڭ ئارقىسىدىن چىقىپ كىتتى . بىراق ئۇنىڭغا ھىچقانداق تەسىر بولمىدى . ئۇ داۋالاندى . ئۇنىڭغا يەنە ئوق تىگىپ ئىغىزىدىن كىرىپ بوينىنىڭ ئاستىدىن چىقىپ كىتتى . بىراق ئۇنىڭغا ھىچقانداق زىيان يەتكۈزمىدى . ئۇنىڭ ئىسمى دەل ئاقا .

چىدامچانلىق ۋە مۇستەھكەملىك ؛

سالىھ ماڭا سۆزلەپ بىرىپ مۇنداق دېدى ؛ ئانار جەللەنىڭ بىر قولى ئۇرۇشتا ئۈزۈلۈپ كەتتى . ئۇ ، ئۇ قولىنى كۆتۈرۈپ ، يەنە بىر قولىدا قۇرالىنى كۆتۈرۈپ مەركەزگە قايتتى . مەن بەغمانلىق ۋارخاننىڭ كۆزىنىڭ قايىقىغا ئوق تىگىپ ئۇ ئوقنىڭ بىشىنىڭ ئارقىسىدىن چىقىپ كەتكەنلىكىنى ، لىكىن ئۇنىڭغا ھىچقانداق تەسىر قىلمىغانلىقىنى كۆردۈم .

خان   مۇھەممەد   شەھىدلەرنىڭ   نەرسە يەۋاتقانلىقىنى كۆردى ؛

ماڭا كەندازلىق ھاجى مۇھەممەد جەللە ئامان ساھىبتىن سۆزلەپ بېرىپ مۇنداق دېدى ؛ ئايرۇپىلان يەتتە مۇجاھىدنى بومباردىمان قىلدى . ئۇلاردىن ئالتىسى شەھىد بولدى . ئۇلاردىن جان مۇھەممەد ھايات قالدى . جان مۇھەممەد سۆزلەپ بېرىپ مۇنداق دېدى ؛ مەن ئۇلارنىڭ ئارىسىدا بومباردىماندىن ساقلىنىپ ياتقان ئىدىم بېشىمنى كۆتەرسەم ئۇلارنىڭ پۇلۇ بىلەن گۆش يەۋاتقانلىقىنى كۆردۈم .

ئاتقا مىنگەنلەر قەيەردە ؟

ماڭا مىير قىممەت خان سۆزلەپ بېرىپ مۇنداق دېدى ؛ بىزگە يەتمىش تانكا ۋە ماشىنا ھۇجۇم قىلدى . بىز سەككىز مۇجاھىد ئىدۇق . بىزدە (ئار،بى،جى) بىر قۇرال ۋە ئون بىر تال ئوق بار ئىدى . بىز بىر تانكىغا زەربە بېرىپ ئۇنى كۆيدۈرۋەتتۇق . ئۇنىڭدىن كېيىن ئون تال ئوق بىز ئاتمىساقمۇ ئۆزلىگىدىن ھۇجۇمغا ئۆتۈپ تانكىلارنى مەغلۇپ قىلدى . بىزگە كوممۇنىست قوشۇنلىرىدىن بەشەيلەن قوشۇلدى . كېيىن ئۇلار بىزدىن ؛ - ئاتقا مىنىۋالغانلار قەيەردە ؟ ئۇلار بىرەر مىڭچە ئادەم ئىدىغۇ ؟ ! دەپ سورىدى . بىز ئۇلارغا ؛ بىز يەقەتلا سەككىز ئادەم بار ئىدۇق دېدۇق .ئۇلار ئىشەنمىدى .

مىير سالام قۇرالىنى تاپشۇرۇشنى رەت قىلدۇ؛

ئىسلام پارتىيەسىنىڭ بۈيۈك قوماندانى مائىمۇر بابىروك بىزگە سۆزلەپ بېرىپ مۇنداق دېدى ؛   مىير سالا قۇرالىنى كۆتەرگەن پېتى شەھىد بولدى . مۇجاھىدلار ئۇنىڭ قۇرالىنى ئېلىۋەتمەكچى بولغان ئىدى ، ئۇ قۇرالىنى

بوشاتقلى ئۆتمەدى . مەن كەلدىم (ئۆتنىڭ قوماندانى) ئۆتنىڭ شەھىدلىگىنى تەبرىكلىدىم ۋە ئۆتىڭغا ؛- بۇ قورال سىنىڭ ئەمەس ، يەقەتلا جىهاد ۋە جىهاد قىلغۇچىنىڭ ، دىدىم . ئاندىن ئۇ قورالنى بوشتىپ بەردى . ئۇ ئون يەتتە ياشقا كىرگەن ئىدى . بۇ ۋەقە هىجرىيە *1406*-يىلى *11*-ئاينىڭ *23*-كۈنى ، مىلادى *1986*-يىلى *7*-ئاينىڭ *27*-كۈنى سەيشەنبە كۈنلۈكتە بورروكنىڭ ئىچكى قىسمىدىكى جىهاد بازىسىنىڭ ئۆزىدە بولغان ئىدى .

بۇ ۋەقەنىڭ راستلىقىغا بابروك قەسەم قىلدى . بۇنى مۇھەممەد زاھىر ، نەزەر ئابدۇللاھ ، رەسۇل قاتارلىقلار كۆردى . ئۇلار گۇۋاھلىق بىرىپ ؛- بۇ ۋەقەنى ئۆز كۆزىمىز بىلەن كۆردۇق ، دىدى .

بۇ قىسسەگە ئۇلىنىپ كىلىدىغان يەنە بىر قىسسە ؛ ؛- مىلادى *1986*-يىلى *7*-ئاينىڭ *29*-كۈنى بابروك بازىسىدا بىزگە مائىور بابروك سۆزلەپ بەردى .بۇنىڭدا تۆۋەندىكى ئۆچ قېرىنداش شەھىد بولدى . ئەنزەر جەللە شەھىد بولدى . ئۇ شەھىد بولغاندا ئۆز ئۆمۈرىنىڭ گۈل چېغى ئون سەككىز ياشتا ئىدى . بىز ئۆتنىڭ يېنىغا كەلگەندە مەن ئۆتنىڭ يېنىدا تۇرغان ئىدىم . ئۆتنىڭ جەسىدى ئۆتنىڭدىن يۇتۇنلەي ئايلىنىپ كەتتى . مەن ئۆتنىڭ سول تەرىپىدە تۇرغان ئىدىم ، ئۆتنىڭ جەسىدى سول تەرەپكە پۈتۈنلەي ئايلاندى . ئەڭ ئاخىردا ئۆتنىڭ بېشى تەرەپتە تۇرغان ئىدىم ئۇ بېشىنى كۆكرىكىنى مىنى كۆرۈش ئۈچۈن كۆتەردى . مەن ئۆتنىڭ شەھىد بولغانلىقىنى تەبرىكلىدىم . ئاندىن ئۇ بېشىنى ئەسلى قويغاندەك،قويدى .

مۇئمىنلەرنى   سۇغۇۋ   بىلەن

قۇتۇلدۇردى ؛

ماڭا ئىساتۇللاھ سۆزلەپ بېرىپ مۇنداق دېدى ؛ مەن جاجى جەمەكتە مەنجەل رايونىدىكى قوماندان بولۇپ تۇرۋاتاتتىم . بىز ئىككى يۈزچە مۇجاھىد ئىدۇق . بىز دەرنەدى كەنتىگە كىرمەكچى بولغان ئىدۇق كەنتە ئەھلى ھۆكۈمەتتىن قورقۇپ بىزنى كىرگىلى قويمىدى . مىلادى ***1986***-يىلى ***7***-ئاينىڭ ***13***-كۈنى پەيشەنبە سەھەرخايتا چۈش ۋاختىدا بولغان بىر ۋەقەنى لەۋجەرلىك مۇھەممەد ھاشىم سۆزلەپ بېرىپ مۇنداق دېدى ؛ بىز جاجىدا ئىدۇق . ئىسمى مەھمۇد دەپ ئاتىلىدىغان بىر مۇجاھىد قىزىتما بولۇپ قالغان ئىدى . بىزنى ***b.m.14*** تىپلىق راكىتالار بومباردىمان قىلدى . مەن ئۇنىڭغا ، بۇ جايدىن يىراق كەتكىن ساڭا راكىتا تېگىپ كەتمىسۇن ، دېدىم . ئۇ . مەن كېسەل ھەركەت قىلالمايمەن ، دېدى . ئۇ يېتىپ تۇرغاندا ئۇنىڭ پۇتىدىن يېرىم مېتىر يىراق جايغا راكىتا چۈشتى . بىراق پارتلىمىدى . ئۇ چۆچۈپ كېتىپ ئورنىدىن تۇرۇپ قېچىپ ئەللىك مېتىرچە ئارلىققا بېرىپ بولغاندا راكىتا پارتلىدى .(بۇ ھەربى ئىشلار ئىلمىدىكى ئاجايىپ مۆجىزە ، چۈنكى راكىتا يەرگە تەككەن ھامان پارتلايتتى) شۇنىڭ بىلەن «الله» ئۇنى قىزىتمىدىن ساقايتتى

ئۇلارنىڭ جەسەتلىرىنى ئوت كۆيدۈرمەيدۇ ؛

مىلادى ***1986***-يىلى ***7***-ئاينىڭ ***13***-كۈنى بىزگە سەھەرخايتا ئۆرۈك

سايىسى ئاستىدا چوشلۇك تاماق يېگەچ لەۋجەرلىك شىر مۇھەممەد ماڭا غەزنىلىك قوماندانلارنىڭ بىرى مۇنداق دەپ بەرگەن دەپ مۇنداق دېدى ؛ سەيخلىقلاردىن ئىككى كىشى ھۆكۈمەت قوشۇنلىرى ئارىسىدىن قېچىپ كېلىپ بىز بىلەن بىرگە جەڭ قىلدى . جەڭلەرنىڭ بىرىدا ئۇلارنىڭ ھەر ئىككىلىسى ئۆلتۈرۈلدى . شۇنىڭ بىلەن بىز ئۇلارنىڭ جەسەتلىرىنى ئېلىۋېلىشنى ئېيتتۇق ......

سەيخلىقلارنىڭ ئۆلگەنلەرنىڭ (بۇلار مۇسۇلمان ئەمەس) جەسەتنى كۆيدۈرۈۋېتىش ئادىتى بار ئىدى . ئۇلار كېلىپ ئوتۇن يىغىپ ئۇ ئىككىسىنىڭ جەسىدىگە ئوت قويدى . ئوت ئۆچكەندىن كېيىن ئۇ ئىككىسىنىڭ جەسىدىنىڭ شۇ پېتى تۇرغانلىقىنى كۆردى . .. بۇنى كۆرگەن سەيخلىقلار ؛ بۇلار بىزدىن ئەمەس ئىكەن .... بەلكى سىلەردىن ئىكەن . دېدى .

ئۇلارنىڭ كۆزلىرىنى يەردىلدۇق ئۇلار كۆرەلمەيدۇ (ئايەت) ؛

جاردى ئۆلكىسىدىن رەخراخان بىزگە سۆزلەپ بىرىپ مۇنداق دېدى ؛ بىز جۇلكۆل دەرەھدە ئۇرۇش قىلدۇق . ئۇرۇشتا مۇجاھىدلاردىن ئابدۇرەئۇف يارلاندى . ئۇ ئۇستەڭ بويىغا يېقىنلاپ كېلىپ ئۇيقۇ بېسىپ ئۇخلاپ قالدى .چۈشىدە ئۇنىڭ قوماندانى شەھىد ئابدۇغەنى ئۇنىڭغا ؛ روسلار سىنى تۇتالمايدۇ ، دېدى . ئابدۇرەئۇف مۇنداق دېدى ؛ روسلار يېنىمدىن قاچىلىرىغا سۇ ئۇسۇش ئۈچۈن كېلىپ قاچىلىرىغا سۇ ئۇسۇپ كەتتى . ھېچقايسىسىنىڭ

مەن بىلەن كارى بولمىدى .بىزگە زەرەغەن شەھەرلىك ئابدۇلجاببار سۆزلەپ بېرىپ مۇنداق دېدى ؛ ئۆتكەن رامىزاندا (ھىجرىيە ***1405***-يىلى) بىز ئاتمىش ئادەم بولۇپ كەتەپ خەيل كەنتىدە پويىزغا قارشى ھەركەت قىلاتتۇق . بىر ئاكوپيا ئۆچەيلەن بار ئىدۇق . ئاكوپقا راكىتا چۈشتى . بىزنىڭ ئارىمىزدىن ئىجەز غۇلام شەھىد بولدى . باشقىلارغا ھېچقانداق زىيان-زەخمەت يەتمىدى .

شەھىدنىڭ قېنى « لاإله إلاالله محمد رسول الله » دېگەن ئىمان كەلىمىسىنى يازدۇ ؛

ئاغالىق شىۋ بىلەن جىهاد قىلىۋاتقان مۇجاھىدلارنىڭ زەرغەن شەھىرىدىن بولغان ئابدۇلجاببار بىزگە سۆزلەپ بېرىپ مۇنداق دېدى ؛ ***1986***-يىلى ***7-1***-كۈنى كومۇنىستلارنىڭ بىر مەركىزىدە ھەركەت قىلىۋاتقاندا مۇھەممەد ئاغا شەھىد بولدى . بىز ئۇنى كېيەنلىدۇق . مەن كېيەنلەپ بولغاندىن كېيىن ئۇنىڭ قېنىنىڭ لاإله إلاالله محمد رسول الله دېگەن شاھادەتنى كېيەنلىكگە يازغانلىقنى كۆردۈم .بۇنى مەن بىلەن بىر توپ مۇجاھىد كۆردى .

تاش ، دەرەخنىڭ تەسبىھ ئېيتىشى ؛

بىزگە مۇھەممەد خەيل ئاغىنىڭ ناھىسىنىڭ كەتەپ خەيل كەنتىدىن بولغان نەقىبۇللاھ ئىبنى ئابدۇسالام (ئۇلار بەش بىر تۇققان بولۇپ لەۋغەرلىك مۇھەممەد ئاغا نىڭ باشقارمىسىدا جىهاد قىلىدۇ) بىزگە سۆزلەپ

بىرسى مۇنداق دىدى ؛ ھىجرىيە *1404-12*-ئايدا ئۇرۇش بولۇپ بىز ئۇرۇشتا يۈزدىن ئارتۇق تانكا ، ماشىنا ، بىرونېۋىك غەنىمەت ئالدۇق . بىزدىن مۇھەممەد نەيىم دەيدىغان بىر مۇجاھىد شەھىد بولدى . ئۇ يالغۇزلا بۇ جەڭدە شەھىد بولغان بۇ شەھىدنى ئەرەفە كۈنى ، قۇربان ھېيت كېچىسى قوغداپ قاراۋۇللۇق قىلىۋاتاتتىم . دەل-دەرەخ ، تاش ، ئۆستەڭلەرنىڭ قۇرئان ئوقۇۋاتقانلىقىنى ئاڭلىدىم . مەن ئوڭۇمغۇ-چۈشۈمغۇ دەپ گۇمان قىلىپ قالدىم . نېرىراق بىر جايدا ئىمام قۇرئان ئوقۇۋاتاتتى . مەن جەزىملەشتۈردۈمكى مەن ئويغاق ، ئەتراپىمدىكى ھەممە نەرسە قۇرئان ئوقۇۋاتىدۇ . ئۇرۇش بىز بىلەن كاردېز ئارلىقىدىكى چوڭ كۆچا ئۈستىدىكى كەتتەپ خەيل كەنتىدە بولغان بىراق شەھىد كۆلەنكارلىق ئىدى . ئۇ ئائىلىسىدىكىلەرنى ئۇرۇشتىن بىر كۈن ئىلگىرى كابۇلغا ئەۋەتىپ ؛- سىلەر بېرىپ كابۇلدا ھېيت نامىزى ئوتەڭلار ، مەن بولسام «الله» خالىسا جەننەتتە ھېيت نامىزى ئوقۇيمەن ، دىگەن ئىدى .

ئۇ شەھىد بولغاندىن كىيىن ئۇنىڭ پۇرىقى خەيل كەنتى بولغان ۋادىنى ، تاغ تۈپىلىرىنى ئەتىر پۇرىقىغا پۈركۈۋەتتى . ھەممە نەرسە خۇشپۇراق بولۇپ كەتتى .

بۇنى نەقىبۇللاھ لەۋلەر ، سەرخاپ ، مۇئەللىم تۇر مەركىزىدە ، خۇيتەن نامىزى ۋاختىدا مەزۇر تارىخ بىلەن بارلىق مۇجاھىد قېرىنداشلىرى ئارىسىدا ماڭا سۆزلەپ بەردى . ئۇ بۇنىڭ راستلىقىغا قەسەم قىلىشقا تەييار.

يول ئۈستىدىكى نۇر ؛

مۇئەللىم تور مەركىزىدىكى لەۋجەرنىڭ سەرخابتا تۇرىۋاتقان جىران جەللە ماڭا سۆزلەپ بېرىپ مۇنداق دېدى؛مەن تەرى مەنكەلدە ئىدىم.لەۋكەرلىك مۇھەممەت ئاغا دىن ئۆلكىگە دۈشمەن قوشۇنلىرى يېتىپ كەلگەنلىك خەۋىرىنى ئاڭلاپ قالدىم .شۇنىڭ بىلەن قېرىنداشلىرىمغا ياردەملىشىش ئۈچۈن لەۋكەرگە بېرىشقا ئىرادە قىلىپ تەرى مەنكەلدىن سەھەردە يولغا چىقىپ كەچتە دۈبەندىگە يېتىپ كەلدىم.دۈبەندىگە يېتىپ كەلگەندە كېچىنى دۈبەندىدە ئۆتكۈزۈشنى ئويلىدىم.چۈنكى يول ئەگرى-بۈگرى ،قاپ-قاراڭغۇ ئىدى.بىراق ئۆز-ئۆزۈمگە قېرىنداشلىرىم مۇھاسىرىدە قېلىپ ئۇخلىيالمايۋاتسا مەن قانداق دەم ئالىمەن،دېدىم.ئاندىن يولغا چىقىشقا نىيەت قىلدىم مەن ماڭىشنى باشلىغاندا مەن ئۈچۈن يولنى يورۇتىپ بېرىۋاتقان نۇرنى كۆردۈم.ئاندىن نۇرنىڭ نەردىن كەلگەنلىكىنى بىلىپ بېقىش ئۈچۈن ئەتراپقا سەپسېلىپ ھېچ نىمە تاپالمىدىم.مەن بىلەن بىرگە ئۈچ مۇجاھىد(ئوفىتسىر ئامانۇللا،ئىككىسى باشقىلار) بولۇپ ئۇلار مەندىن، شۇنداق تېز مېڭىپ تۇرۇپ يولنى قانداق كۆرەلىدىڭ؟دەپ سورىدى مەن ئۇلارغا يولنى ئىلگىرى بىلەتتىم.مەن زەدىغەن شەھەر مەسجىدىگە يېتىپ كەلگۈچە ماڭا بىر نۇر ھەمراھ بولۇپ كېلىپ يولنى يورۇتۇپ بەردى.كېچە سائەت ئىككى بىلەن دۈشمەنگە يېقىن جايغا يېتىپ كەلدىم.ئاندىن مەسجىد ئىمامىدىن،-دۈشمەنلەر قەيەردە؟دەپ سورىغان ئىدىم،ئۇ؛-«الله» تۈنۈگۈن ئەسىردىن بويان دۈشمەنلەرنى مەغلۇپ قىلدى، دېدى.ئۇ بۇنىڭ راستىنلىقىغا قەسەم قىلىشقا تەييار؛

ئۇلارنىڭ قېنى بىر يېرىم يىلدىن بۇيان ئېقىۋاتىدۇ ؛

هاج سەردار مۇھەممەد مۇئەللىم تور،مۇئەللىم داۋۇد بىزگە سۆزلەپ بىرىپ مۇنداق دىدى؛- مۇجاھىدلاردىن قىرىق بەشى شەھىد بولدى.بىز ئۇلارنى كەتەپ خەيىل كەنتىدىكى بەئزەمگە يېقىن جايغا دەپنە قىلدۇق.ئون سەككىز ئايدىن كىيىن بۇرايۇننى دۈشمەنلەر بومباردىمان قىلدى. بومباردىماندا ئۈچ شەھىدنىڭ جەسسىدى ئېچىلىپ قالدى.ئۇلار —مۇبارەك شاھ،هاجى مۇھەممەد، مۇبىين قاتارلىقلار ئىدى،قان ئۇلارنىڭ جاراھىتىدىن يەنىلا ئېقىۋاتاتتى،ئۇلارنىڭ تىرناقلىرى ئۆسۈپ چاچ-ساقاللىرى ئۇزىراپ قالغان ئىدى.ئۇلارنىڭ يۇراقلىرى ئەمبەر پۇرىقىغا ئوخشاپ قالاتتى.بۇۋەقەنى كەتەپ خەيىل ئاھالىسىدىن ئۈچ يۈزدىن ئارتۇق ئادەم كۆردى.

بۇۋەقە مىلادى**1968** —يىلى **1**-ئاينىڭ **8**-كۈنى جۈمە كەچ لەۋكەرنىڭ سەخاب دىگەن يېرىدە بارلىق مۇجاھىدلارنىڭ ئالدىدا مۇئەللىم تور مەركىزىدە بولدى.

نۇر ھەممە يەردىن كۆرۈنىۋاتىدۇ؛

سەرخابتىكى قازى زەمراي بىزگە سۆزلەپ بىرىپ مۇنداق دىدى.بىر نەچچە يىل ئىلگىرى مۇساھىدە ئۇرۇش بولۇپ. ئۇرۇش ئۈچ كۈن داۋاملىشىپ سەكسەن مۇجاھىد شەھىد بولغان ،**1800** رۇس ئۆلتۈرۈلگەن ئىدى.نۇرغۇن كىشلەر شەھىدلەرنىڭ جەڭلىرى ئاسمىندا يېشىل كەپتەرلەرنىڭ ئۇزۇن كۈن يۈرگەنلىكىنى رايۇننىڭ ھەممە يېرىدە كۆرگەن.يېشىل كەپتەرلەر جەڭدىن-جەڭگە يۆتكۈلەتتى.بۇ ھادىسنى ھەممە-نۇرغۇنلىغان ئادەملەر

كۆردى.ئۇنى ئارقا-ئارقىدىن باشقىلارغا يەتكۈزدى.

دۇئا قار ياغدۇردى ؛

جەللە مۇھەممەد بىزگە سۆزلەپ بېرىپ مۇنداق دېدى ؛- نۇرغۇنلىغان دۈشمەنلەر قوشۇنلىرى بىزگە ھۇجۇم قىلدى.بۇنىڭ بىلەن مەۋلۇي بەزرەك، بەھرەم سۇلتان ئېغىزغا چېكىنىشكە مەجبۇر بولدى. ئۇلار تاققا چېكىنىپ چىقىپ بولغاندىن كېيىن ئىنتايىن ئۇساپ كەتتى.مەۋلۇي بەزرەك سۇ ئۈچۈن قولىنى كۆتۈرۈپ ؛-‹ئى الله› بىز سىنىڭ بەندەڭ،بىز سىنىڭ يولۇڭ ئۈچۈن چىقتۇق،سىنىڭ رىزالىقىڭنى ئىزلەپ چىقتۇق.بىزنى سۇغارغىن،دەپ ئۇزۇن دۇئا قىلدى.ئارقىدىنلا مۆلدۈر ياغدۇردى. بىز ئۇنى يېدۇق .

مەن مەغلۇپ بولۇپ ئاندىن غەلبە قىلدىم ؛

مۇئەللىم تور مەركىزىدە لەۋجەرنىڭ سەرخاب رايۇندىكى جىران جەللە بىزگە سۆزلەپ بېرىپ مۇنداق دېدى؛كۇندۇز كۇندە سەرخاپتا بىزنىڭ مەركىزىمىزگە ئايروپىلان كىلىپ بومباردىمان قىلىشقا باشلىدى. بىزنىڭ يېنىمىزدا راكىتا ياكى ئايروپىلان سوقۇپ چۈشۈرىدىغان قورال يوق ئىدى. مەن كىچىدە مۇجاۋىر ئېغىدىن راكىتا شەكلىدىكى نۇرنىڭ كومۇنىستلار مەركىزىگە قاراپ

ئېتىلۋاتقانلىقىنى كۆردۈم.

شەھىد نىڭ خۇشپۇرىقى مەلا ئابدۇللاھنى تېپىپ بەردى ؛

مۇھەممەد ئاغا پارتىيە قوماندانى سەيفۇللاھنىڭ ياردەمچىسى ئىنژىنىر ئەلى بىزگە سۆزلەپ بېرىپ مۇنداق دېدى ؛ (بۇ ۋەقە سەرخاپىتكى مىر ئابدۇللاھ بازىسىدا بولغان ئىدى) دۈشمەن قوشۇنى بىزگە ھۇجۇم قىلدى . بىز مەلا ئابدۇللاھ بىلەن ئابدۇل قۇددۇسنى تانكىغا قارشى مىنا كۆمۈش ئۈچۈن ئەۋەتتۇق . ئاندىن دۈشمەن قوشۇنىنىڭ زەمبىرەك ئوقى ئاتقانلىقىنى كۆردۇم . مەلا ئابدۇللاھ شەھىد بولدى . ئابدۇل قۇددۇسنىڭ كۆزىگە ئوق تېگىپ كورمەس بولۇپ قالدى . ئۇنىڭدىن كىيىن بىز مەلا ئابدۇللاھنى باغچىغا يېقىن بىر جايغا كىلىپ قالدۇق . باغچىدىن ساپ خۇشپۇراق ئەتىر پۇراۋاتاتتى . بۇنى ھىس قىلغان قوماندان جەئفەر ،-بۇ باغچىنى ئىزلەڭلار ، بۇ خۇشپۇراق شەھىدنىڭ بولىشى مۇمكىن ، دېدى . بىز مەلا ئابدۇللاھنى قوماندان دىگەندەك تېپىپ چىقتۇق .

مۇجاھىدلار تامىقىنىڭ بەركىتى ؛

لەۋكەردىكى پارتىيە قوماندانى سەيفۇللاھنىڭ ياردەمچىسى ئىنژىنىر ئەلى مۇنداق دېدى ؛ (بۇ ۋەقە سەرخارىپ كەنتىدىكى مىر ئابدۇللاھ بازىسىدا بولغان) مەن ئۆيدىكىلەر ئۈچۈن 240 كىلوگىرام ئۇن سېتىۋالدىم ئائىلىدە ئالتە ئادەم بار ئىدى . بۇ ئۇن ئادەتتە ئىككى ئاي يېتەتتى . ئىنتايىن ئاز ساندا ئۈچ ۋاق تاماق يەيتتۇق . بۇ ئۇندىن مۇجاھىدلارمۇ تاماق يېدى .

شۇنىڭ بىلەن بۇ ئۇن توققۇز ئايدىمۇ تۈگىمىدى . ئاخىردا ھىجرەت قىلغاندا قالغان ئۇننى قوشنىلىرىمىزغا بەردۇق . ئەسلىدىكى ئۇننىڭ يەنە ئۈچتىن بىرى (80 كىلوگرام) ئېشىپ قالغان ئىدى . بۇ ھالال بولغان تاماقنىڭ بەركىتىدىن باشقا نەرسە ئەمەس .

2-باب 2-بۆلۈم

ئەرەپ مۇجاھىدلىرىنىڭ ئىززىتى مەدىنىلىك ئەبۇل ھەسەن ؛

ئەبۇل ھەسەن مۇجاھىدلارغا ياردەم قىلىشتا ھەممىنى بېسىپ چۈشۈپ ئەڭ ئالدىنقى ئورۇندا تۇرغۇچى . ئۇ چېگراغا يېقىن ئافغانىستانىنىڭ ھەرقانداق بىرىدە ئۇرۇش بولىۋاتقانلىقىنى قانداق ۋاقىتتا ئاڭلىسا ئۆزۈل-تۈلۈك ، كىيىم-كېچەك ياردەم قىلىدىغان نەرسىلەرنى ئېلىپ ئۇ يەرگە يۈگۈرەتتى .

1986-يىلى **4**-ئايدا جەۋە گازارمىسىغا ئەڭ ئاخىرقى ھۇجۇم باشلىغاندا ئۇ ئىنتايىن تېز ياردەم قىلىدىغان نەرسە كېرەكلەرنى ئېلىپ جەۋەرگە يېتىپ كەلدى . ئايرۇپىلانلار بومباردىمان قىلدى . ئۇ بىر غارغا كىرىۋالدۇ .شۇ ھامان بىر ياي زەمبىرەك ئوقى غار جايلاشقان تاققا تېگىپ غارغا كىرىدىغان يولنى ئېتىۋالدۇ . ئەبۇل ھەسەن مۇنداق دەيدۇ ؛ بىز ئۆلۈمنى كۈتۈپ غار ئىچىدە تۆت سائەت قېلىپ قالدۇق ۋە شاھادەت ئوقۇدۇق يەنە باشقا بىر ئايروپىلان

كىلىپ بومباردىمان قىلغىلى تۇرغان ئىدى . بومباردىمانىدا غاردىن بىر يوچۇق ئېچىلدى . بىز ئۇ يوچۇق بىلەن غاردىن تەسلا چىقىپ بولدۇق . شۇنداق قىلىپ بىز ئاخىرەت بەرزەخ دۇنياسىدىن دۇنيا ھاياتىغا ، ئىنسسانلار دۇنياغا قايتىپ كەلدۇق .

ئابدۇللاھ كەئىبنى ؛

قىرىندىشىمىز ئابدۇللاھ كەئىبنى قاتار(دۆلەت) لىك بولۇپ ئامىرىكىدا ئوقۇۋاتاتتى . ئۇ دەرىسىنى تاشلاپ ، پەرىز ئۇرۇشنى ئادا قىلىش ئۇچۇن قەندىھارغا بېرىپ ئۇنىڭدىكى ئۇرۇق-تۇققان ،دوست-بۇرادەرلىرى بىلەن توققۇز ئاي بىرلىكتە ئۇرۇش قىلدى . بىر تال ئوق ئۇنىڭ پۇتىنىڭ ئۇشۇقىنىڭ ئاستىدىن تېگىپ يەنە بىر پۇتىنىڭ ئۇشۇقىنىڭ ئاستىدىن چىقىپ كەتتى . بىراق ئۇنىڭ ئۇشۇق سۆڭىكى زەخىملەنمىدى . ھېچقانداق زىيان-زەخمەت يەتمىدى .

ھەمزىدىن جىن چىقىپ كەتتى ؛

بۇ ھىجرىيە ***1406***-يىلى رامزان ئېيىنىڭ ئۈچىنچى كۈنى (مىلادى ***1986***-يىلى ***6***-ئاي ئەتىراپىدا) بولغان ۋەقە . مەن بۇ يەردە بىر دەرەخ ئاستىدا تۇرۇپ پېشىن بىلەن ئەسىر ئارلىقىدا قۇرئان تىلاۋەت قىلىۋاتاتتىم . تۇيۇقسىز چېدىردىن ئەبۇ ھەسەن مۇقەددىسىنىڭ مەندىن ياردەم سوراپ تۈۋلىغان ۋە مېنى تېزلا كېلىشنى ئۈمىد قىلىپ تۈۋلىغان ئاۋازىنى ئاڭلاپ قالدىم . چۈنكى ھەمزە جىن چاپلىشىپ قالغان بىر يىگىت ئىدى . مەن چېدىرغا تېزلا كەلسەم ھەمزەنى جىن بوغقان ئىكەن . مەن جىنلارغا

ئۆزۈش قىلىدىغان بىر قىسىم ئايەتلەرنى ئوقۇدۇم ، ئۇلار ئۇنى ئىمام ئەھمەد ئىبنى ھەنبەلى ، ئىبنى تەيمىيەنىڭ قېشىغا ئېلىپ كىلىپ جىننى تاياق بىلەن ئۇرغىلى تۇردى . ئۇنىڭدىن كىيىن جىن چىقتى .

مەن بىر قانچە جىنلارنى قوغلىغۇچىلارنىڭ ھالىتىنى ۋە ئۇلار بىلەن بىرگە بولغان جىنلارنىڭ ھالىتىنى كۆردۈم . ئاندىن مەن جىنغا خىتاب قىلىپ :- ئەي ! كاپىر چىقىپ كەت ، دىدىم . جىن ماڭا ؛ مەن مۇسۇلمان ، دىدى . مەن :-سەن كاپىر ، دىدىم .

ئايالىمنىڭ دادىسى رەھمەھۇللاھ قا جىن چاپلىشىپ قالغان ئارلىقتا جىن ئەھۋالىدىن بەزى مەلۇماتلارنى بىلىپ قالغان ئىدىم . چۈنكى ئۇ ئۇزۇن ۋاقىتىدا جىن چاپلىشىپ قالغانلارنى داۋالايتتى . مەن جىنغا :- چىقىپ كەت كاپىر ، مەن سىنى قۇرئان بىلەن كۆيدۈرۈپ تاشلايمەن ، دىدىم . جىن ؛ ماڭا قۇرئاندىن قورقۇشتىن باشقا ئىش بولمايدۇ ، دىدى . ۋە ۋاقىرغىلى تۇردى . مەن باشقىلارنى سۈرە بەقەرنى ئوقۇشقا بۇيرۇدۇم . تىلاۋەت زىيادە بولغان ھەرقانداق ۋاقىتتا ئۇنىڭ تىۋۈلىشى كۆپ بۇلۇپ ؛«الله» بىزگە كۇپايە قىلىدۇ ، ئۇ نىمە دىگەن ياخشى كۇپايە قىلغۇچى ، دىدى . سۆھبەت ئارىسىدا ئۇ ماڭا مۇنداق دىدى ؛ مەن شەرقى ئاستانلىق جىن ، مەن خىرىستىيان دىنىغا ئىتقاد قىلىمەن ، بىز ئەللىك مىڭ جىننى ياپا مىسىرنى بۇزۇشقا ، ئەر خوتۇنلارنىڭ ئۆيىنى ئايرىۋىتىشكە ئەۋەتتى .

شۇنداقلا جىننى قوغلىۋىتىش ئۈچۈن كەلگەن ياشلارنىڭ بەزىسى جىندىن سۇئال سوراپ ؛ سەن بىلەن سۆزلىشىۋاتقۇچىنىڭ كىم ئىكەنلىكىنى بىلەمسەن ، دىدى . جىن ؛ شۇنداق ، مەن بىلىمەن سۆزلىشىۋاتقۇچى

مىنىڭ كاپىر ياكى مۇسۇلمان ئىكەنلىكىمنى بىلمەي سۆزلىشىۋاتقان ئالىم ، دىدى . بۇنىڭدىن كېيىن مەن جىننى ئايغىم بىلەن ئۇردۇم . سەيفۇللاھمۇ شۇنداق قىلدى . ياشلار سۈرە بەقەرنى تىلاۋەت قىلدى . بىز ئەللىكچە ئايەت ئوقۇدۇق . سەيفۇللاھ ھەمزىنىڭ قولىقىغا ئەزان ئوقۇغىلى تۇردى . چۈنكى مۇنداق بىر ھەدىس بار «مۇبادا ئەزان ئېيتىلسا شەيتان قېچىپ بۇلالماي ئوسۇرۇپ سالىدۇ » . ئەزاندىن كېيىن شەيتان ھالىدىن كەتتى . ھەمزە ئويغاندى . بىز ئەسىر ئوقۇۋاتقان ۋاقىتتا ياشلارنى كۈن كىرىپ كەتكۈچە قۇرئان تىلاۋەت قىلىشقا بۇيرۇدۇم . چۈنكى بۈگۈن جۈمە كۈنى ئىدى . كۆپىنچە ئالىملارنىڭ قارىشىچە بۈگۈن كۈندۈزنىڭ ئاخىرىدا دۇئا ئىجابەت بولاتتى .

ئەبۇل ھەسەن ماڭا ھەمزىنى چاقىرتىپ ئارىمىزدا ئولتۇرغۇزۇپ سۈرە بەقەرنى ئوقۇشىمىزنى تەۋسىيە قىلدى . بىز بىر قانچە ئايەت ئوقۇشىمىز بىلەن ھەمزە ئۈچۈن جەڭ ھالىتى باشلاندى . جىن ۋاقىراپ ؛ بىزگە «الله» كۆپايە قىلىدۇ ، ئۇ نېمە دېگەن ياخشى كۆپايە قىلغۇچى ، دىدى . ياشلار قۇرئاننى ئوقۇغانسېرى جىننىڭ ۋاقىرىشى كۆپەيگىلى تۇردى . مەن ھەمزىنىڭ كۆكرىكىگە ئۇرۇپ تۇرۇپ جىنغا مۇنداق دىدىم ؛ ئەي كاپىر ! چىقىپ كەت ، مەن ھەمزىنىڭ كۆكرىكىگە ئۇراتتىم . جىن ؛ مەن چىقىمەن ، ماڭا بىر ئىشنى ئۇرۇنداپ بېرىڭلار ، دىدى . مەن ؛ چىقىپ كەت ، دىدىم . جىن ؛ ئۇنىڭ پۇتىدىن چىقىپ كېتىمەن ، دىدى . بۇ ۋاقىتتا ھەمزە ئويغاندى . مەن ھەمزىدىن ؛ جىن چىقىپ كەتتىمۇ ؟ دەپ سورىدىم . ئۇ ؛ ھەئە كىچىك بارماق ۋە ئۇنىڭغا تۇتۇشۇپ تۇرىدىغان بارماق ئارىسىدىن چىقىپ كەتتى ،

ئۇنىڭ سانجىغاندەك ئىزى بار ، دىدى .
بۇ ۋەقەدىن كىيىن مەن ھەمزىنى كۆرمىدىم ، چۈنكى ئۇ ھەمزىنى شېھىت بولدى دەپ ئويلىغانىدىم . ئەمما ئۇنىڭ بىلەن جىسمانىي جەھەتتىن ئۇچرىشالمىدىم ، بىراق ئۇنىڭ مېھرىبانلىقى ۋە ئىخلاسى ماڭا ئۇنى ئۇنتۇلدۇرمىدى .
بۇ ۋەقەدىن كىيىن مەن ھەمزىنى كۆرمىدىم ، چۈن راستىنلا چىقىپ كەتتىمۇ ؟ ياكى چىقىپ كەتمىدىمۇ ؟ دەپ كۆزلىمىدىم . ھەمزە بۇنى جەزىملەشتۈرۈپ ؛ ماڭا ھەرقانداق ۋاقىتتا بىر قىزىل ئوت ئەگىشىپ ماڭاتتى ، جۇمە كۈنىدىن باشلاپ مەندىن ھەرگىز ئايرىلمايدىغان ئوتنى كۆرمىدىم ، دىدى . ئەشۇ كۈندىن باشلاپ ھەمزە بىلەن تىراۋىھ نامىزى ئوقۇشقا باشلىدىم . ئىلگىرى ھەمزە بىلەن ناماز ئوقۇشقا ھەرگىز بولمايتتى . مۇشۇ كۈنلەردىن كىيىن ھەمزە يېنىمغا كىلىپ ؛ مەن پۈتۈنلەي راھەت ھىس قىلىۋاتىمەن ، مەن توي قىلىشقا ھىسياتىمنىڭ تەلپۈنۈۋاتقانلىقىنى ھىس قىلىشقا باشلىدىم . مەن ئۆتكەن ئۆزۈن ۋاقىتتىن بۇيان بۇنداق ھىسياتنى ھىس قىلىپ باقمىغان ئىدىم .چۈن مىنى داۋاملىق چاقىراتتى . چۈن بىلەن بولغان سۆھبەتلىرىم خاتىرەمدىن ئۆتۈشكە باشلىدى . چۈن ماڭا مۇنداق دىدى ؛ مەن ھەمزىنىڭ ئىچىگە يىگىرمە يىل ئىلگىرى- ئۇ ئالتە ياش ۋاقتىدا كىرىۋالغان ئىدىم .
مەن ئۆز-ئۆزۈمگە ؛«سبحن الله» قۇرئاننىڭ تەسىرى ھەقىقەتەنمۇ چوڭ ، بۇلۇپمۇ بۇنداق «الله» يولىدا ھەممىدىن ۋاز كېچىپ چىققان ئىخلاسمەن ياشلار ئوقۇسا تېخىمۇ چوڭ بولىدۇ . ئۇلار دۇنيانى تاشلىغانلىقى ئۈچۈن ئۇلارنىڭ ئىخلاسى سەۋەبىدىن ئۈچ بەركەت بولدى . چۈن چىقىپ كەتتى . «الله» قېرىنداشىمىز ھەمزىنى ساقايتتى .
ھىجرىيە ***1405***-يىلى رامزان ئېيىنىڭ ***25***-كۈنى ئەبۇل ھەسەن بىر دەرەخكە يېقىن جايغا ئۆزىنىڭ ئاكۇيىنى كولىغان ئىدى . دەرەخنىڭ

يىلتىزلىرى تۇسالغۇ بولدى . ئاندىن ئۇ دەرەخنىڭ يىلتىزىنى كېسىۋەتمەكچى بولغاندا ئالجىرىيەلىك بىر ياش كىلىپ پالتا بىلەن كەسمەكچى بولۇپ بىر سالغان ئىدى كوچەپ ئۇرغان بۇ پالتا ئەبۇل ھەسەننىڭ پۇتىغا تېگىپ كەتتى . لىكىن ئۇ (الحمد لله) جاراھەتلەنمىدى . شۈبھىسىزكى ئىنساننىڭ دۇنيادا ھۆرمەتلىك ، شەرەپلىك بولۇشىنىڭ سەۋەپلىرى ھەقىقەتەنمۇ كۆپ . بەزىلەر ئۆز قەبىلىسىنىڭ سانىنىڭ كۆپلىگى بىلەن شەرەپلىك بولسا بەزىلەر ئالتۇن-كۈمۈش بىلەن ، پۇل-بايلىقلىرى بىلەن شەرەپلىك بولسا ، بەزىلەر ئىلىم-قەلەم جەھەتتە شەرەپلىك بولسىمۇ مال-مۈلۈك توپلايدىغان شەرەپلەرنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان تارىخ ماڭىدىغان قىزىل سىياھ ، ئۇلارنى مەنىەئەت ، ئۇلارنى كۆتىرىدىغان ئىنسانلار ئىنتايىن ئاز ..

ئۆزلىرىنىڭ ئىسسىق قانلىرىنى كۆتىرىدىغانلار ۋە ئۆزلىرىنىڭ شەھىدلىگىنى ئاشكارە قىلىدىغانلار ئارىسىدىن ، ئۇلارنىڭ ھاياتى ئۆلۈم بولدى ۋە ئۇلاردىن ئايرىلىپ ئۇچرىشىش ۋە ئۇلارنىڭ يوقلىرىنىڭ ھازىر بولۇشى شەھىدلەر . بىز ئۇلارنىڭ ئافغانىستان بىلەن پاكىستان ئارىسىدا قېلىپ قالغان جەسەتلىرى ئارىسىدىن ئەبۇ ئاسىمنى تونىدۇق .

ئەبۇ ئاسىم (مۇھەممەد ئوسمان) ؛

ئىراقلىق يىگىت بولۇپ ئۇ ئەربىيلىدىكى بىر ئىجتىمائى،ئىلمى،ئىقتىسادى جەھەتلەردە ئوتتۇرھال تۇردىغان بىر ئائىلدە دۇنياغا كەلگەن.ئۇ ياشلىقى مەڭگۈ قېلىپ قالغان كىشىدەك ياش ئىدى .لېكىن ئۇ قاپ- قاراغىغۇ ھاۋا

مۇسۇلمانلار تەرىپكە قوغلىنىپ ئىسلامغا يېتىشىۋالدى .ئۇنىڭ ئۇسۇپ يېتىلىشى ئىنتايىن ئاددى بولۇپ بىر تەربىيەچىنىڭ مېھرىبانلىقىغا ئېرىشىپ باقمىغان.مۇئەللىمدىن ئەخلاقى،مەدىنيەت، روھى يول يورۇقلارنى قوبۇل قىلىپ باقمىغان.مۇسۇلمانلار ئۇستىدە قامچىلار تاراسلاۋاتقانلىقى ئۈچۈن ئەبۇ ئاسىم ئۆزىنىڭ ئىنسانىيتى بىلەن ۋىژدانىنى ساقلاش ئۈچۈن قېچىپ چىققان ئادەملەر ئارىسىدا بار ئىدى.ئۇنىڭ بۇ ھەركىتى ئەڭ قىممەتلىك ھىجرەتكە ئۆزگەردى.

ئۇ ھىجرەت يولىدا ۋە ئۇنىڭ قاتتىق جاپا-مۇشەققەتلىرى بىلەن مېڭىپ كۆڭلى الله تەرەپكە يۈزلىنىشكە باشلىدى.ئۇ ئەڭ ئاۋال قۇرئان كەرىمنىڭ لەززەتلىرىدىن بەھرىمان بولۇشقا باشلىدى .

ئۇ قىرائەت ۋە قۇرئان ئوقۇشنىڭ قائىدىلىرىنى پۇختا ئىگەللىدى. ئۇ ،ئۆزىنى قۇرئان ئەدەپ –ئەخلاقلىرى بىلەن تەربىيلەشكە كىرىشتى.ئۇنىڭ بىلەن بىرگە تۇردىغان بىرەيلەن ئۇ توغۇرلۇق سۆزلەپ بىرىپ بۇنداق دىدى؛ بىز بەزىدە دۇنيا ئىشلىرى توغرىسىدا سۆزلىشىۋاتساق،جىم ئولتۇرۇپ ئاستا بىزگە تۇيدۇرماي ئارىمىزدىن چىقىپ كىتەتتى.شۇنىڭ بىلەن بىز ئۇنى يوقىتىپ قويىاتتۇق.

مۇبادا ئۇ بىزدىن مۇشۇنداق ئايرىلىپ چىقىپ قالسا باشقا ياتاقلارغا كىرىپ قۇرئان ئوقۇيتتى . ئۇ دۈشەنبە، پەيشەنبە كۈنلىرى روزا تۇتۇشقا ، كىچىلىرى ناماز ئوقۇشقا ئامراق ئىدى . ئۇ ملتاندا ئىلىم تەلەپ قىلىشقا قاتتىق ئىشتىياق باغلىغان بولۇپ ، مەن ئۇنىڭ بىلەن پىشاۋوردا بىرىنچى ئۇچراشقان ۋاقتىمىزدا قۇرئاننى يىگىرمە سەككىز پارە ياتقا ئېلىپ بولغان

ئىكەن .لېكىن ئۇ ئافغانىستانغا كېلىپ پەنجەشىردە قۇرئاننى تولۇق ياتقا ئېلىپ بولدى .

مەن بىر يېرىم يىل ئىلگىرى ئۇنىڭ بىلەن ئۇچراشقان ئىدىم . ئۇنىڭ يۈزى ياق دىراپ تۇراتتى . چېچى قۇڭۇر بولۇپ يۈزى ناھايىتى قاملاشقان ساللاپەتلىك يىگىت ئىدى مۇبادا سىز ئۇنى بىلەن ئازراق پاراڭلىشىپ قالسىڭىز ئۇزىڭىزنى شۇنداق ئەركىن-ئازادە تۇيىسىز .

ئۇ؛ ماڭا قىرائەت ئوقۇشنى داۋاملاشتۇرايمىكىن دەيمەن ، دېدى . مەن ئۇنىڭغا ؛ ھازىر (ئۆگەنگەنلىرىڭ ساڭا يېتەر ، ھەفسەنىڭ نەقىل قىلغان ھەدىسىدە ؛ مۇسۇلمانلار ئۆزى شۇغۇللانغۇ دەك ، ئەۋلاتلىرىنى تەربىيەلىگۈدەك ئۆگەنسە بولىدۇ ....

..............ھازىر جىھاد ۋاقتى ، دېدىم . ئۇمنى رەت قىلىپ ،بىرەر ئىككى كەلىمە بولسىمۇ ، دېدى . مەن ئۇنىڭغا ؛ بۇ يىل بولسا ھازىر باسقۇچىتا ، دېدىم .

رامزان باشلاندى.ياشلارنىڭ ھەممىسى تەراۋىھ نامىزىدا ئۇنىڭغا ئەگىشىپ نامازئوقۇيتتى.

ئۇ ، ئوقۇغان قۇرئان گوياكى ھازىر نازىل بولغاندەك لەرزان ، يېقىملىق ئىدى. بۇ ۋاقىتلاردا ئۇنىڭ ئائىلىسىدىكىلەر ئۇنىڭغا قاتتىق تەلەپ قويۇپ قايتىشنى تەلەپ قىلدى . ئۇ ئائىلىسىدىكىلەرگە ؛ «سىلەر تەرەپكە قايتىپ بارىدىغان ئىش يوق » دەپ جاۋاپ بەردى . ئۇلار ئۇنىڭ توي قىلىشىغا پۈتۈشۈپ قويغان قىز بىلەن بىرگە كىلىپ تېلفۇن ئارقىلىق ئۇنىڭغا قوشۇپ قويىدىغان قىز ئۇنىڭغا :سىز ھاياتلا بولىدىكەنسىز ، مەن ھەرگىز ياتلىق

بولمايمەن ، دېدى . ئۇ بۇنى رەت قىلىپ مۇنداق دېدى : مەندىن باشقىغا ياتلىق بۇلۇڭ ، مەن سىلەرنىڭ قېشىڭلارغا قايتىپ بارمايمەن ، بۇ يەر ھايات-ماماتلىق جايى ، دېدى .

رامزان ئوتتۇرلاشقاندا بەنجەشىر كارۋىنى يولغا چىققاندا ئۇنىڭغا ھەمراھ بۇلۇش ئۈچۈن ئەبۇ ئاسىم يولغا چىقتى . ئۇ پىشاۋۇر بىلەن خوشلاشتى . بۇ ئۇنىڭ ئەڭ ئاخىرقى قېتىم ۋىدالىششى بولدى . ئەبۇ ئاسىم ئۆزىنىڭ مۇبارەك سەپىرىنى باشلىدى . ئەھمەد شاھ ئۇنى ئۆزىنىڭ ئەترابىدىكى مۇجاھىدلارنى ۋە قول ئاستىدىكى قوماندانلارنى قورئاننىڭ روھى تەربىيىسى بىلەن تەربىيەشكە ۋەكىل قىلدى .

ئۇ بىر يىل ئىچىدە ئىككى يۈز قوماندان ۋە ئەسكەرلەرنى قورئان كەرىمنى تەجۋىد قائىدىسى بىلەن تىلاۋەت قىلىپ ئوقۇيالايدىغان قىلىپ تەربىيىلىدى . ئۇ دۈشەنبە ، پەيشەنبە كۈنلىرى روزا تۇتاتتى . كېچىلىرى قىيامدا تۇراتتى . بەدەخشاندىكى ئەرەب قېرىنداشلارنىڭ بىرى بولغان ئابدۇلۋاھاب مۇنداق دېدى : مەن بىر ئافغان يىگىتنىڭ قورئاننى ئىنتايىن توغرا تەجۋىد قائىدىسى بىلەن ئوقۇۋاتقانلىقىغا قولاق سالدىم ، ئاندىن ئۇنىڭدىن : سەن قايسى ئەرەب ئۇنىۋېرسىتېتىنى پۈتتۈرگەن ئىدىڭ ؟ دەپ سورىدىم . ئۇ ؛ ئىراقلىق ئەبۇ قاسىمنىڭ قولىدا ئوقۇغان ئىدىم ، دەپ جاۋاپ بەردى . مۇجاھىدلار ئۇنى ئاجايىپ قەدىرلەپ مۇنداق دېيىشتىن باشقىنى دېمىدى :ئۆرمەتلىك قارى كېتىپ قالدى ، ھۆرمەتلىك بىر قارى كەلدى . ...

رەجەپ ئېيى كەلگەندە ئەبۇ ئاسىم رامزاننىڭ كېلىشى ئۈچۈن كۈنلەرنى سانىغلى باشلىدى . ئۇ قولىنى ئۈزلاپ : - ئاھ ! رامزاندا شەھىد بۇلۇش

نىمە دىگەن ياخشى ، دىدى . ھىجرىيە *1406*-يىلى رامزاننىڭ ئون تۆتىنچى كۈنى كىلىش بىلەنلا بەغمان-ئەندىراب ئۇرۇشى بولدى . شۇنىڭ بىلەن ئەبۇ ئاسىم ئۇرۇشقا قاتنىششقا رۇخسەت سورىدى . دۈشمەنلەر ھۇجۇم قىلغان قەلئەنىڭ ئىشىكىنى ياتلاتتى . ئۇنىڭغا رۇخسەت قىلىندى . بىر يۈز ئون نەپەر ئۇرۇشقا قاتناشقان مۇجاھىدلارنىڭ ئىسىملىگىنى مەسئۇل خادىم خاتىرلىگەندە ئەبۇ ئاسىمنىڭ ئىسمىنىڭ يىنىغا «شەھىد» دىگەن سۆزنى يىزىپ قويىدى .

ئابدۇللاھ ئەنەس مۇنداق دىدى : مەن مۇجاھىدلارنىڭ ئىسمىنى تىزىملىغاندا قىرىندىشىمىز (سەيفۇللاھ) غا : سەن ئەرەپلەرنىڭ ئالدىراڭغۇسى ، بىز ئىككىمىزنىڭ بىر-بىرىمىزدىن ئايرىلىپ بىرسىمىزنىڭ پەرۋەردىگارىمىزنىڭ دەرگاھىغا كىتىشنى ، يەنە بىرسىمىزنىڭ قىلىپ قىلىشنى خالاۋاتامسىلەر ؟ دىدىم . سەيفۇللاھ سۆزۈمنى ئاڭلاپ ؛ قەسەم قىلىمەنكى ئۇ ھەرگىز (ئەبۇ ئاسىمنى دىمەكچى) ئۇ ئۇرۇشتىن تىرىك قايتمايدۇ ، دىدى . ئەنەس بۇنى ئاڭلاپ ؛ سەن ئۆزۈڭنى ئىلاھ چاغلاۋاتامسەن ؟ ياكى غەيىبنى بىلەمسەن ؟ دىدى .

سەيفۇللاھ ؛« الله دىن باشقا ئىلاھ يوق » . مەن غەيىبنى بىلمەيمەن لىكىن ئۇنىڭ بۇ جەڭدىن ھەرگىز قايتمايدىغانلىقىغا قەسەم قىلىمەن . سەن ئۇنىڭ ئىككى كۆزى ئارىسىدىكى شەھىدلىك نۇرىنى كۆرمىدىڭمۇ ؟ ئۇنىڭ چىرايىغا قاراپ باققىن ! دىدى . ئۇنىڭدىن كىيىن ئۇ ئۈچ-تۆت قېتىم ؛ ئەبۇ ئاسىم بۇ جەڭدىن تىرىك قايتمايدۇ ، دەپ قەسەم قىلدى .

مۇجاھىدلارنىڭ ھەممىسى تۆتقان رۇزىسىنى بۇزۇپ ، جەڭگە تەييارلىق

قىلدى . ئەبۇ ئاسىم بىلەن شاھ قەلەندەر يۈرۈپ كەتتى . مۇجاھىدلار
قەلئەگە يېتىپ كەلگەندە ، ئۇلارغا پىلىمۇتتىن ئوق ئېچىلدى . مۇجاھىدلار
يولۋاسقا ئوخشاش ، چاقماق تېزلىكىدە ئىلگىرلەپ ، قەلئە ئىشىكى ئاستىغا
مىنا قويدى . مىنا پارتلاپ قەلئە ئىشىكى ئېچىلدى ، تام ئىككىگە بۆلۈنۈپ
كەتتى .بۇنىڭ بىلەن بىرگە كاپىرلارنىڭ مەنۋىي ئىشەنچىسى يوققا چىقتى .
ئۇلارنىڭ قەلبىگە قورقۇنۇچ چۈشتى . مۇجاھىدلار تەكبىر ئېيتىپ تېز سۈرئەتتە
ئېتىلدى . ئۇلارنىڭ ھەممىسىنىڭ ئالدىدا ئەبۇ ئاسىم بىلەن شاھ قەلەندەر بار
ئىدى . ئۇ ئىككىسىگە ئوق تەگدى . بۇ جەڭدە ئۇ ئىككىسىلا شەھىد
بولدى .روزىدار شەھىدلەردىن ئۇ ئىككىسىدىن باشقىسى يوق ئىدى .
ئەبۇ ئاسىم پەرۋەدىگارى تەرەپكە كەتتى . ئاسماندىن بىر چاقماق
مۇجاھىدلارنىڭ كۆڭلىگە چۈشتى . ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ ئۇستازى ، ئىمامى ،
ھۆرمەتلىك ئادىمىدىن ئايرىلىپ قالغانلىقىنى بىلگەندە ، ئۇ بۇلارنى تاشلاپ
قويۇپ كېتىپ قالغان ئىدى .
ئەھمەد شاھ مەسئۇد ۋە مۇجاھىدلارغا قاتتىق مۇسىبەت بولدى . يىغلىق
ئەسلىمىلەر ئورنىدىن —ئورنىغا يۆتكىلىشكە باشلىدى . گويا كى ئۈمىدسىزلىك
ئىچىگە تولغان خارابە ئىزىدەك ، دەۋر شاملى غايەت زور سۈكۈت ئىچىدە
قايىقنى تۈرۈپ ، ئۇنى ئەخمەق قىلغىلى تۇردى . جىمجىتلىق ھۆكۈم
سۈردى . قايغۇ-ھەسرەت ئۇمۇملاشتى ، ياۋايىلىق تارقالدى ، ھەتتا بىر
مۇجاھىد ئۆزىنى ئۇنتۇپ ؛ بىز ئۇستازىمىزدىن ئايرىلىپ قېلىپ قانداق
ياشايمىز ؟ دەپ ئۆز-ئارا سورىشىپ كەتتى .
تاڭ ئاتتى . مۇجاھىدلار ئىمام ئەبۇ ئاسىمنىڭ ئورنىنى بوش قويۇپ ناماز

ئوقۇدى . ئۇلار بامدات نامىزىدىن كېيىن قۇرئان ئوقۇشقا يۇمۇلاق بولۇپ ئولتۇردى . لېكىن ئىمام ئەبۇ ئاسىمنىڭ ئورنى بوش ئىدى . يىغلاش باشلاندى ، قەۋم تەۋرەپ كەتتى .

بۇ ئىككىيلەن بىلەن ئايرىلىشقا بولغان قايغۇرۇش بىلەن قەۋم مۇسىبەتكە چۆكۈپ كەتكىلى تاس قالدى . ئەھمەد شاھ ئۇلارنىڭ ئىمامىنىڭ ئەسلىمىلىرىنى ئۇنتۇلدۇرۇش ئۈچۈن مۇجاھىدلار قوشۇنىنى سەككىز سائەتتە يىراق جايغا يۆتكەشكە مەجبۇر بولدى . ئەندەرەپ ئۇرۇشىدىن كېيىن مۇجاھىدلارنىڭ ھەممىسى ؛ ئى الله ! بىزنى سالىھلار ئارىسىدا ئەبۇ ئاسىم بىلەن بىرگە قىلغىن ، دەيدىغان بولۇپ قالدى . الله ئەبۇ ئاسىمغا رەھمەت قىلسۇن ! ئەلبەتتە الله خالىسا ئۇ جەننەتكە يەتتى . ئۇنىڭ ئەڭ ئاخىرقى ئورنى بۇيەردىكى ئىگىز تاغ چوققىسى بولدى . ئۇنىڭ قەبرىسىنى ئەھمەد شاھ مەسئۇد ئۆزى مۇجاھىدلار بىلەن كولىدى . ئۇنىڭ جىنازىسى ناھايىتى ھەيۋەتلىك بولدى . ئەبۇ ئاسىم بۇ ئەرزىمەس دۇنيا بىلەن مەڭگۈلۈك سەپەردە كىشىلەرنىڭ قەلبىنى ئۆزىگە جەلىپ قىلىپ بولغاندىن كېيىن خوشلاشتى .

ئۇنىڭ قەبرىسى دۇنياۋى ئىسلام جىھادى بولغان ئافغانىستان مىللى ئۇرۇش بولمىغان بۇ جىھادنى كۆرۈش ئۈچۈن ھىندىقۇش تېغىنىڭ چوققىسىغا قويۇلدى .

ئەبۇ ئاسىم ساڭا بۇبارەك بولسۇن ! يۇقۇرى دەرىجىلىك جەننەت-فىردەۋس دە سىنىڭ بىلەن بىزنى بىرگە قىلىشنى«الله» دىن ئۈمۈد قىلىمىز ، «الله» ھەممىنى ئاڭلاپ تۇرغۇچىدۇر ، دۇئالارنى ئىجابەت قىلغۇچىدۇر .

فىلىستىنلىق مۇجاھىدلار ؛ (بۇلار فىلىستىندە بولغان ئىشلىرىمىز)

شىمالى (لاناۋ) ناھىيىسىدىكى ئىچكى ئىشلار ؛ ئىنقىلاۋى كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى قېرىندىشىمىز مۇھەممەد ساۋۋاف ئىبنى ئەلى بىزگە خەۋەر قىلىپ دىدى ؛ ئۇ كەرمەتان شەھرى كازمەت كەنتىدىكى شەھەرلىكلەرنىڭ بىزنىڭ ئۆيىدە ئىككى مۇھاپىزەتچىسى يەنى قوماندان سادات ۋە قوماندان سامى بىلەن ناماز ئوقۇۋاتاتتى .

ھۆكۈمەتنىڭ يوشۇرنۇپ تۇرغان قوشۇنلىرى بۇ ئۆينى تۆت تەرەپتىن مۇھاسىرگە ئالدى . ئۇ نامازنى ئوقۇپ بولغاندىن كىيىن ئۆزىنىڭ مۇھاپىزەتچىلىرى بىلەن ئۆيدىن چىقىپ كەتتى . ئۇ ئۆيدىن چىققاچ سۈرە ياسىننىڭ بېشىدىكى ئايەتلەرنى ئوقۇپ «الله »تەئالانىڭ « ئۇلار كۆرەلمەيدۇ »دىگەن سۆزىگىچە يىتىپ باردى . ئاندىن ھۆكۈمەت قوشۇنلىرى ئارىسىدىن مېڭىپ ئۆتۈپ كەتتى . ئۇلار كۆرمەي قالدى . ئۇلار مۇساپىنى داۋاملاشتۇردى ۋە « الله » ئۇلارنى ئەشۇ قورقۇنۇچلۇق ھالەتتىن قۇتۇلدۇردى . ، بىراق ئۇلارنىڭ بارلىقنى دۈشمەن قوشۇنلىرىغا دەپ قويغۇچى بۇ ھەركەتنىڭ مەغلۇپ بولغانلىقى سەۋەبىدىن ئۆلتۈرۈلدى .

ئەسكەرتىش – يېزىش جەريانىدا بەزىبىر خاتالىقلار بولۇشى مۇمكىن . چۈنكى ئىنسان خاتالىقتىن خالى ئەمەس شۇڭلاشقا خاتا جايلىرىنى تۈزىتىپ ئوقۇشۇڭلارنى ئۈمىد قىلىمەن . شۇنىڭ بىلەن بىرگە ماڭا دۇئا قىلىپ قويۇشۇڭلارنى ئۈمىد قىلىمەن .

الله سىزۈ ۋە بىزلەرگە رەھمەد قىلسۇن امين

الله ھەممىمىزگە ئەنە شۇ مۇجاھىدلارنىڭ ئىمانىدەك ئىمان ئاتا قىلىشنى ، بىزلەرنىمۇ ئىسلام ۋە ئۈممەت ئۈچۈن ھەسسە قوشالايدىغان ، كافىرلەرگە شىددەتلىك مۇئمىنلەرگە ئۆز-ئارا كۆيۈمچان .... الله نىڭ پىدائى قوشۇنلىرىدىن بولۇشقا مۇيەسسەر قىلسۇن ، امين .

ئاپتور ـ ئابدۇللاھ ئەززام

تەرجىمە قىلغۇچى ـ قۇرئان خىزمەتكارى

كومپيۇتېرلاشتۇرغۇچى ـ سەيفۇددىن ئىسلام